

รายงานส่งเสริม

ความรู้ว่าด้านกฎหมายการศึกษา
และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประจำปีงบประมาณ 2565

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงาน

การส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นภารกิจที่สำคัญของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ลดความขัดแย้ง ความเหลื่อมล้ำ และการละเมิดกฎหมาย รวมทั้งลดการปฏิบัติงานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอันจะนำไปสู่การร้องเรียน การฟ้องร้องต่อศาลปกครอง และเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของชาติที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาเป็นจำนวนมาก ที่จำเป็นต้องเสริมสร้างความรู้ เพื่อให้ทุกฝ่ายรับรู้ เข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด สามารถสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาของชาติบรรลุผลสำเร็จต่อไป

ในการดำเนินการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ หน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา กระทรวงมหาดไทย และผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน โดยมีกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย นักกฎหมายการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา และประชาชนทั่วไป ซึ่งได้ดำเนินงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การจัดประชุมสัมมนา และคลิปวิดีโอเผยแพร่ผ่านทางระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกรูปแบบ

ในการดำเนินการนี้ได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และได้เสนอความคิดเห็นเพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศต่อไป

(นายอรรถพล สังขวาสี)
เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทสรุปผู้บริหาร	ค
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์	๑
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ แนวคิดทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๓
แนวทางการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาของประเทศไทย	๓
ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาของไทย	๖
บทที่ ๓ ขอบเขตและวิธีการดำเนินงาน	๑๐
ขอบเขตการดำเนินงาน	๑๐
วิธีการดำเนินงาน	๑๑
บทที่ ๔ ผลการดำเนินงาน	๑๓
แนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา	๑๑
แนวทางการปฏิบัติราชการให้อยู่รอดปลอดภัย	๑๗
หลักกฎหมายและกระบวนการดำเนินการทางวินัยของบุคลากรทางการศึกษา	๒๑
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	๓๕
พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒	๓๘
ร่าง พ.ร.บ.แก้ไขคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๑๙/๒๕๖๐	๔๔
เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ	
ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.	๔๘
คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ	๕๙
บทที่ ๕ สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ	๖๖
ภาคผนวก	๖๘
คณะวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ	๖๙
รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ	๗๐
คณะผู้จัดทำ	๙๑

บทสรุปผู้บริหาร

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้และประเมินการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมที่ดำเนินการคือ การส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดำเนินโครงการ โดยการจัดประชุมสัมมนาให้ความรู้ และการเผยแพร่คลิปวิดีโอสรุปสาระกฎหมาย ผ่านช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา www.onec.go.th โดยสรุปเนื้อหาได้ ดังนี้

๑. แนวทางการพัฒนาคุณภาพเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา

การจัดทำกฎหมายเพื่อการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน และอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับสภาวะการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลต่อการจัดการศึกษา ทั้งการเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่ยุค “VUCA World” ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งเทคโนโลยีและการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งการศึกษาและการดำรงชีวิต เพื่อให้เกิดความคล่องตัวที่จะรองรับความหลากหลายทั้งในมิติของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การส่งเสริม การสนับสนุนการศึกษาของทุกภาคส่วน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สร้างเสริมให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือการจัดทำกฎหมายการศึกษา ซึ่งถือเป็น “ธรรมนูญการศึกษา” เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิด วัยเรียน/วัยรุ่น วัยแรงงาน ไปจนถึง วัยสูงอายุ ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เป็นธรรม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมนานาชาติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมุ่งปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทย ทุกช่วงวัยให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

เพื่อเป็นการเตรียมการรองรับการประกาศใช้กฎหมายการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำ ร่าง กฎหมายเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับใหม่ จำนวน ๓ ฉบับ คือ

- ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ.
- ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา พ.ศ. (องค์การมหาชน) และ
- ร่างพระราชบัญญัติสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ พ.ศ.

รวมทั้งกฎหมายอื่นๆ อาทิเช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม , พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม , พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ , พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ , พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม , พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงาน

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

ยังมีงานตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารับผิดชอบเรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานและมอบหมายนายวิษณุ เครืองาม เป็นประธาน และกรรมการชุดนี้มีประธานอุตสาหกรรม ประธานหอการค้า เข้าร่วมเป็นกรรมการ และมีอนุกรรมการอีก ๔ คณะ และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นฝ่ายเลขานุการ

เรื่องเครือข่ายซึ่งเรื่องนี้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะมีสมาชิกของจังหวัดที่จะทำงานเรื่องการศึกษาาร่วมกัน ด้วยเหตุนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงขอเชิญชวนท่านมาร่วมกันดำเนินการ เพราะถือว่าท่านคือเพื่อนร่วมทาง เพื่อที่จะช่วยผลักดันเรื่องการศึกษาของประเทศเดินหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ และยอมรับว่าสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไม่สามารถทำงานเพียงลำพังได้ จึงต้องมีเครือข่ายในการทำงานเชื่อมโยงบุคลากรในพื้นที่ต่อไป เพื่อจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงเพื่อไปสู่การพัฒนาการศึกษาในประเทศ

การจัดตั้งสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ เป็นหน่วยงานของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ที่ไม่เป็นส่วนราชการ ซึ่งในมาตรา ๑๐๕ ของร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ระบุว่า ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาไม่เกิน ๕ ปีนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติใช้บังคับ ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ทำหน้าที่เป็นสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ เพื่อทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตรในช่วงเปลี่ยนผ่าน ดังนั้น คณะทำงานฯ จะประสานงานกับ สสวท. และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ก่อนหรือ รว.ศธ.ว่าอาจจะออกระเบียบ ศธ.ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำและพัฒนาหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาระดับก่อนวัยเรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ วางกรอบแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

๒. แนวทางการปฏิบัติราชการให้อยู่รอดปลอดภัย

ระบบราชการมีข้อเสียคือต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ กล่าวคือ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๒ ได้กำหนดให้ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ (๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ และเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จากกฎหมายดังกล่าวจึงตีความได้ว่า หากไม่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจ หรือหน้าที่ให้กระทำได้นั้น ข้าราชการไม่ว่าจะเป็นข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะกระทำไม่ได้ ซึ่งแตกต่างจากภาคเอกชน

และการใช้รถของสำนักงาน อย่างเช่น ผอ.เขตพื้นที่การศึกษาหรือศึกษาธิการจังหวัด มีรถประจำตำแหน่งแต่ใช้รถของสำนักงานและเบิกค่าเดินทางหรือใช้งานส่วนตัวถือว่าเป็นความเป็นความผิด หรือการใช้รถราชการเป็นการส่วนตัวแต่มีเหตุจำเป็นก็ถือว่าเป็นความผิด เช่น การที่ผอ.เขตใช้รถสำนักงานในการรับส่งจากที่บ้านมาสำนักงานเนื่องจากบ้านอยู่คนละจังหวัดกับสำนักงานแต่ทำแบบนั้นบ่อยจนถูกร้องเรียน และพอตั้งกรรมการสอบวินัยแล้วรับสารภาพ ทำให้ถูกออกจากราชการ จึงขอให้ระวังในการกระทำความผิดโดยไม่รู้ตัว

อาจจะทำให้ออกจากราชการหรือติดคุกได้ เพราะฉะนั้นบางทีถ้าเกี่ยวข้องและทำให้ราชการเสียหายถูกตีความว่าทุจริตเมื่อนั้นก็ต้องโดนวินัยร้ายแรงทันที

การที่อยู่รอดปลอดภัยในการรับราชการมันก็ลำบาก เพราะถ้าคิดว่าสิ่งนั้นไม่ดีและผัดผ่อนไปทำ เพราะกฎหมายจะเขียนตามความเป็นจริง ตามตัวอย่าง เรื่องที่ ๑ ในสมัยก่อนมีผอ.ที่เก่งสอบมาบรรจุมาเป็นผู้อำนวยการใหม่และเกิดเหตุการณ์คือได้นมโรงเรียนมาแต่โรงเรียนไม่มีตู้เย็น และบังเอิญตรงกับวันหยุดเลยนำนมโรงเรียนที่ได้มากลับไปแช่ที่บ้านเพราะถ้าไม่นำกลับไปที่บ้านก็จะเป็นการทำรายทรัพย์สินทางราชการก็ผิดวินัยเลยนำนมโรงเรียนที่ได้มากลับไปแช่ที่บ้านเพราะที่บ้านผอ.มีตู้เย็นและที่บ้านผอ.เปิดร้านขายของชำเวลามีคนมาซื้อเยอะจนหยิบนมให้ผิดต้นหยิบนมโรงเรียนให้คนที่มาซื้อพอเด็กได้ดื่มและจำรสชาติได้จึงนำไปบอกผู้ปกครองทำให้ผู้ปกครองรู้เรื่อง และมีฝ่ายที่จะโจมตีอยู่แล้วจนทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันจนทำให้ผอ.โดนขอหมายยกทรัพย์สินของทางราชการเกิดการทุจริตโดนไล่ออก

เรื่องที่ ๒ เรื่องรอง ผอ.เขตถูกย้ายไปอยู่ภาคเหนือ ทำให้ไม่คุ้นชินกับอาหารการกินที่นั่น การเดินทางต่างๆเพราะรถก็ไม่ทำให้เกิดความลำบากและภรรยาต้องอยู่ที่ภาคใต้ไม่สามารถย้ายตามมาได้เพราะสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง และพอท่านรองผอ.ย้ายไปอยู่เขตและมีเจ้าหน้าที่ธุรการเห็นแล้วส่งสารจึงอาสาดูแลรอง ผอ.เขต เช่นอาหารการกิน ซักผ้า รีดผ้า เป็นต้น จนเจ้าหน้าที่ธุรการส่งให้ไม่ได้จึงขอมายู่บ้านท่านรองเพราะจะสะดวกต่อการดูแล อยู่ได้ประมาณ ๒ ปี จนมีการร้องเรียนเกิดขึ้น ข้อหาประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงจนเป็นเหตุที่ต้องให้ออกจากราชการ

๓. หลักกฎหมายและกระบวนการดำเนินการทางวินัยของบุคลากรทางการศึกษา

ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจอุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไม่ได้ ต้องรักษาความลับของทางราชการ ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการด้วยกัน ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา ต้องไม่กระทำการข่มขู่ผู้บังคับบัญชา ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ ต้องไม่กลั่นแกล้ง กดขี่หรือข่มเหงในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องไม่กระทำการอันเป็นการลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามกดขี่หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ หน้าที่เหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริการประชาชนหรือที่เรียกว่าการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐ โดยมีข้าราชการเป็นเครื่องมือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น หากข้าราชการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือฝ่าฝืนต่อหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ถือว่า เป็นผู้กระทำความผิดวินัย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความผิดทางวินัย

ความสัมพันธ์ระหว่างความผิดทางวินัยและความผิดทางอาญา

๑. ผลของคำพิพากษาในคดีอาญาไม่ผูกพันผู้มีอำนาจสั่งลงโทษทางวินัย

การดำเนินการทางวินัยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเป็นระเบียบแบบแผนที่ดีในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพในการบริการประชาชน ส่วนการดำเนินอาญามีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคมหรือบ้านเมือง ซึ่งโดยหลักแล้วคำพิพากษาในคดีอาญาไม่มีผลผูกพันผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัย เช่น ศาลอาญายกฟ้อง โดยยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลย การยกฟ้องดังกล่าวไม่ผูกพันในการพิจารณาโทษทางวินัย

๒. การดำเนินการทางวินัยไม่ต้องรอผลทางอาญาก่อน

การดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญามีความแตกต่างกัน เพราะ กระบวนการพิจารณาทางวินัยและทางอาญามีความแตกต่างกัน การรับฟังพยานหลักฐานก็แตกต่างกัน ทั้งการมีอยู่ของพยานหลักฐานและการให้ถ้อยคำหรือการเบิกความของพยานอาจมีความแตกต่างกันได้ การดำเนินการทางวินัยจึงไม่จำเป็นต้องรอผลการพิจารณาทางอาญาก่อนแต่ประการใด

๓. ผลการสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่ากระทำผิดวินัย ผู้มีอำนาจลงโทษทางวินัยจะต้องรอผลในทางอาญาก่อน

หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๙๐๕/ว ๙ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๐๕ แจ้งเวียนให้หน่วยงานถือปฏิบัติว่า หากการสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย และผู้นั้นยังตกอยู่ในฐานะเป็นผู้ถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญาอยู่ด้วย ในกรณีเช่นนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจดำเนินการทางวินัยสามารถรอการดำเนินการในทางวินัยไว้ก่อนได้จนกว่าจะทราบผลคดีอาญาได้

๔. ถูกลงโทษทางวินัยไปแล้วต่อมาศาลพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในเรื่องเดียวกัน ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษทางวินัยใหม่ได้ไม่เป็นการลงโทษทางวินัยซ้ำซ้อน

การดำเนินการทางวินัย ไม่มีอายุความ

ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อมีการกระทำความผิดวินัยย่อมต้องถูกดำเนินการทางวินัยเสมอ เนื่องจากการดำเนินการทางวินัยไม่มีอายุความ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจดำเนินการทางวินัยได้แม้ว่าข้าราชการผู้นั้นจะได้กระทำความผิดวินัยมานานแล้วก็ตาม ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ มิได้กำหนดเรื่องอายุความของการดำเนินการทางวินัยไว้ ข้าราชการที่กระทำความผิดวินัย แม้ต่อมาจะได้ออกจากราชการ (มิใช่ตาย) ผู้บังคับบัญชาก็ยังสามารถดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ เสมือนยังไม่ได้ออกจากราชการ

โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้ ๑) ก่อนออกจากราชการมีการกล่าวหาเป็นหนังสือว่า ขณะรับราชการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทไม่เกี่ยวกับราชการ หรือความผิดลหุโทษ (แต่ต้องสั่งลงโทษภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ)

๒) ภายหลังจากที่ข้าราชการผู้นั้นได้ออกจากราชการไปแล้ว ได้มีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาว่า ขณะรับราชการได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือกระทำผิดทางอาญา ผู้มีอำนาจมีอำนาจดำเนินการทางวินัยต่อไปได้เสมือนว่ายังมีได้ออกจากราชการ (โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายใน ๑ ปี นับแต่

วันที่ออกจากราชการ และต้องส่งลงโทษภายใน ๓ ปี นับแต่วันออกจากราชการ ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง แห่งพ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒)

การดำเนินการทางวินัยโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) มีอำนาจวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น แต่ความผิดทางวินัยฐานอื่น ได้แก่ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งได้วินิจฉัยแล้วว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานดังกล่าว การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานอื่น จึงเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานอื่น จึงไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีจะถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

“เมื่อถูกลงโทษทางวินัย ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์”

การอุทธรณ์ ให้ผู้อุทธรณ์แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าถูกลงโทษทางวินัยโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ ดังนั้น หนังสืออุทธรณ์ที่ระบุข้อความแต่เพียงว่า ขออุทธรณ์คำสั่งลงโทษและจะส่งหลักฐานประกอบการอุทธรณ์ในภายหลังนั้น เป็นอุทธรณ์ที่มีได้แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่า ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร จึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๔. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่ว่านี้ก็เป็นได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่างๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ซึ่งเป็นกฎหมายเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์ หากใครกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์นี้ ก็จะต้องได้รับการลงโทษ โดยประเทศไทย มี พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาแล้ว ๒ ฉบับ คือ ฉบับแรก ปี ๒๕๕๐ และ ฉบับสอง ปี ๒๕๖๐ โดยฉบับที่ใช้งานปัจจุบัน คือ ฉบับปี ๒๕๖๐ ความแตกต่างสำคัญระหว่างฉบับปี ๒๕๖๐ กับ ๒๕๕๐ คือ แก้ไขมิให้ “ความผิดหมิ่นประมาท” เป็นความผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ อีกต่อไป

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ๒๕๖๐ มีอยู่ ๒ หมวด โดยหมวดที่เกี่ยวข้องกับประชาชนคือ หมวด ๑ “ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์” เพราะเป็นหมวดที่บอกว่า พฤติกรรมใดที่มีความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ และมีบทลงโทษอะไรอย่างไร

โดยหมวด ๑ มีมาตราที่ควรสนใจทั้งหมด ๑๑ มาตรา ดังนี้

มาตรา ๕ การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ตัวอย่างเช่น การแฮคเกอร์ เข้าไปดูข้อมูลคอมพิวเตอร์คนอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต การใช้ username / password ของผู้อื่น Login เข้าสู่ระบบ โดยไม่ได้รับการอนุญาต ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๑ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙ การนำไฟล์อันตราย เช่น ไวรัส มัลแวร์ มาสู่คอมพิวเตอร์ของเพื่อน หรือคนรู้จัก จนระบบคอมพิวเตอร์เสียหาย การแฮคเกอร์ เข้าไปดูข้อมูลคอมพิวเตอร์คนอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต การใช้ username / password ของผู้อื่น Login เข้าสู่ระบบ โดยไม่ได้รับการอนุญาต ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑ มาตรานี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับพ่อค้าแม่ค้าออนไลน์ เพราะเกี่ยวข้องกับการโปรโมทสินค้าบนอินเทอร์เน็ต โดยการกระทำที่อาชญากรรม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ๒๕๖๐ มีดังนี้ การส่งข้อมูลหรืออีเมลก่อนผู้อื่น (สแปม) เพื่อขายสินค้าหรือบริการ จนผู้รับเกิดความเดือดร้อนรำคาญ โดยไม่มีปุมให้กดเลิกการรับอีเมล การฝากร้านใน FB หรือ IG แบบรัวๆ ซ้ำไปซ้ำมา โดยเจ้าของเพจไม่ได้อนุญาต จนเกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่เจ้าของเพจหรือผู้พบเห็น ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท

มาตรา ๑๒ กระทบการทำลาย แก้วไข หรือ รบกวนข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์ ของระบบสาธารณะ หรือ ความมั่นคง เช่น เจาะเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งความคุมไฟฟ้าในนครหลวง และสั่งดับไฟฟ้าทั่วเมือง อันก่อให้เกิดความวุ่นวายและมีผลกระทบเป็นวงกว้าง ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท

มาตรา ๑๓ จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด ตัวอย่างเช่น เป็นผู้จำหน่ายชุดคำสั่งที่ใช้ในการเจาะระบบ หรือ รบกวนข้อมูลคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมทำ BOTNET หรือ DOS (Denial of Service) ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๕ ปี เดือน ปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ โปสต์หรือแชร์ ข้อมูลปลอม ไม่เป็นความจริง หลอกลวง (อย่างเช่น แม่ค้าออนไลน์ โปสต์หลอกลวงเพื่อเก็บเงินลูกค้า แต่ไม่มีการส่งมอบสินค้าจริง โฆษณาธุรกิจลูกโซ่ที่หลอกลวงเอาเงินลูกค้า โปสข่าวปลอม เป็นต้น) การกด like & Share ข่าวหรือข้อมูลปลอม อันเป็นการให้เพื่อนใน social network ได้เห็นข้อมูลดังกล่าวด้วย ก็ถือเป็นความผิดตาม พรบ คอมพิวเตอร์ มาตรา ๑๔ เช่นกัน เป็นแอดมินเพจที่ปล่อยให้ มีข่าวหรือข้อมูลปลอมเผยแพร่ในเพจตัวเอง โดยมีได้ทำการลบทิ้ง โปสหรือเผยแพร่ภาพเปลือย ภาพลามกอนาจาร ของคนรู้จัก หรือ คนรักเก่า อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย หรือเสียหาย บทลงโทษหากเป็นการกระทำที่ส่งผลถึงประชาชน ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นกรณี ที่เป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๖ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (แต่ในกรณีอย่างหลังนี้สามารถยอมความกันได้)

มาตรา ๑๖ กระทบการเผยแพร่ภาพที่สร้างขึ้น หรือภาพตัดต่อ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับการดูหมิ่น อับอาย หรือเสียชื่อเสียง ตัวอย่างเช่น เผยแพร่ข้อมูลเยาวชน โดยไม่มีการปกปิดตัวตนของเยาวชนท่านนั้น โดยตามกฎหมาย หากเปิดเผยตัวตนเยาวชนสู่สาธารณะ อาจทำให้ใช้ชีวิตในสังคมลำบาก อาจถูกดูหมิ่น เกลียดชัง

เผยแพร่ภาพของผู้เสียชีวิต อันส่งผลให้พ่อแม่หรือคู่สมรสของผู้ตาย เกิดความอับอาย ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๓ ปี เดือน ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ หรือ PDPA

PDPA หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ ที่จะบังคับใช้ในประเทศไทยนี้ จะมีบทบาทในการคุ้มครองและให้สิทธิที่เราควรมีต่อข้อมูลส่วนบุคคลของเราเองได้ รวมไปถึงการสร้างมาตรฐานของบุคคลหรือนิติบุคคล ในการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล, รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล, ใช้ข้อมูลส่วนบุคคล หรือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลก็ตาม ซึ่งล้วนแล้วเกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. ฉบับนี้ที่จะต้องปฏิบัติตาม หากผู้ใดหรือองค์กรใดไม่ปฏิบัติตามย่อมมีบทลงโทษตามกฎหมายตามมา ซึ่งบทลงโทษของ PDPA สำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามนั้น มีทั้งโทษทางแพ่ง โทษทางอาญา และโทษทางปกครองด้วย

ดังนั้น เราทุกคนควรทราบและตระหนักรู้ถึงสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์กร บริษัท ห้างร้าน หรือแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่มีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นลูกค้า ผู้ใช้งาน หรือจะเป็นพนักงานที่ทำงานภายในองค์กรเองก็ตาม องค์กรต่าง ๆ จึงได้รับผลกระทบพอสมควรกับการประกาศใช้ PDPA เพื่อเพิ่มมาตรฐานนโยบายการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลให้ปลอดภัยและนำไปใช้ให้ถูกวัตถุประสงค์ตามคำยินยอมที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ให้ไว้ และที่สำคัญต้องสอดคล้องต่อ PDPA ด้วย ทำให้กระบวนการทำ PDPA ไม่ใช่เรื่องที่น่ากลัวที่เดียว โดยเฉพาะองค์กรขนาดใหญ่ที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลและมีการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้เป็นจำนวนมาก

ข้อมูลส่วนบุคคล คือ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม แต่จะไม่นับรวมข้อมูลของผู้ที่เสียชีวิตไปแล้ว ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data) ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล หรือชื่อเล่น / เลขประจำตัวประชาชน, เลขหนังสือเดินทาง, เลขบัตรประกันสังคม, เลขใบอนุญาตขับขี่, เลขประจำตัวผู้เสียภาษี, เลขบัญชีธนาคาร, เลขบัตรเครดิต (การเก็บเป็นภาพสำเนาบัตรประชาชนหรือสำเนาบัตรอื่น ๆ ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลที่กล่าวมาย่อมสามารถใช้ระบุตัวบุคคลได้โดยตัวมันเอง จึงถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล) / ที่อยู่, อีเมล, เลขโทรศัพท์ / ข้อมูลอุปกรณ์หรือเครื่องมือ เช่น IP address, MAC address, Cookie ID / ข้อมูลทางชีวมิติ (Biometric) เช่น รูปภาพใบหน้า, ลายนิ้วมือ, फिल्मเอกซเรย์, ข้อมูลสแกนม่านตา, ข้อมูลอัตลักษณ์เสียง, ข้อมูลพันธุกรรม / ข้อมูลระบุทรัพย์สินของบุคคล เช่น ทะเบียนรถยนต์, โฉนดที่ดิน / ข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลข้างต้นได้ เช่น วันเกิดและสถานที่เกิด, เชื้อชาติ, สัญชาติ, น้ำหนัก, ส่วนสูง, ข้อมูลตำแหน่งที่อยู่ (location), ข้อมูลการแพทย์, ข้อมูลการศึกษา, ข้อมูลทางการเงิน, ข้อมูลการจ้างงาน / ข้อมูลหมายเลขอ้างอิงที่เก็บไว้ในไมโครฟิล์ม แม้ไม่สามารถระบุไปถึงตัวบุคคลได้ แต่หากใช้ร่วมกับระบบดัชนีข้อมูลอีกระบบหนึ่งก็จะสามารถระบุไปถึงตัวบุคคลได้ / ข้อมูลการประเมินผลการทำงานหรือความเห็นของนายจ้างต่อการทำงานของลูกจ้าง / ข้อมูลบันทึกต่าง ๆ ที่ใช้ติดตามตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล เช่น log file / ข้อมูลที่สามารถใช้ในการค้นหาข้อมูลส่วนบุคคลอื่นในอินเทอร์เน็ต

เราสามารถแบ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ในกฎหมาย PDPA ได้ ๓ ประเภท ได้แก่

๑. เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) คือ บุคคลที่ข้อมูลสามารถระบุไปถึงได้
๒. ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) คือ บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

๓. ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor) คือ บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ จะให้สิทธิของเจ้าของ ข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject Right) สรุปได้ดังต่อไปนี้

สิทธิได้รับการแจ้งให้ทราบ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ ก่อนหรือในขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยมีรายละเอียดการแจ้งให้ทราบ เช่น เก็บข้อมูลส่วนบุคคลอะไรบ้าง, วัตถุประสงค์การเก็บข้อมูล, การนำไปใช้หรือส่งต่อไปมีให้ใครบ้าง, วิธีเก็บข้อมูลอย่างไร, เก็บข้อมูลนานแค่ไหน, วิธีขอการเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิกถอนข้อมูลส่วนบุคคลที่ให้ไป สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

สิทธิขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มีสิทธิขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลส่วนบุคคล หรือขอให้เปิดเผยถึงการได้มาของข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอมได้

สิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดด้วยกฎหมายที่สำคัญยิ่งกว่า หรือขัดต่อสิทธิการเรียกร้องตามกฎหมาย หรือข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นไปเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สถิติ

ทั้งนี้ เจ้าของข้อมูล ยังมีสิทธิขอให้ลบหรือทำลาย สิทธิในการเพิกถอนความยินยอม สิทธิในการขอให้ระงับการใช้ข้อมูล สิทธิในการขอให้แก้ไขข้อมูลส่วนบุคคล และสิทธิในการขอให้โอนข้อมูลส่วนบุคคล โดยการใช้สิทธินั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย สัญญา หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะสามารถรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล ก็ต่อเมื่อได้รับ คำยินยอม (Consent) จากเจ้าของข้อมูลด้วย

จะเห็นได้ว่า PDPA หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีหัวใจสำคัญก็เพื่อต้องการรักษาสิทธิที่พึงมีแก่เจ้าของข้อมูลว่าข้อมูลส่วนตัวของเราจะปลอดภัย นำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการและยินยอมของเจ้าของข้อมูลอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก็ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเช่นกันว่าการให้ข้อมูลส่วนบุคคลในแต่ละครั้ง เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อะไร? ข้อมูลที่ให้ไปมีเพียงพอกับวัตถุประสงค์นั้นแล้วหรือยัง? หากมองว่ามีการให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูล เราก็สามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลนั้นได้ เพื่อเป็นการป้องกันการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ผิดหรือหาผลประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลของเราที่เป็นได้

สำหรับในส่วนผู้เก็บข้อมูลนั้น นับว่าได้รับผลกระทบโดยตรงเป็นอย่างมากกับ PDPA ที่จะต้องปฏิบัติตาม ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจึงต้องมีการกำหนดนโยบายความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลภายในองค์กรและให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร, รู้ขอบเขตการเก็บรวบรวม การใช้ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล, มีระบบการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่ปลอดภัย, มีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล, มีการบันทึกกิจกรรมการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล สิ่งเหล่านี้ล้วนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้สอดคล้องกับ PDPA ต่อไป มาถึงตรงนี้ผู้อ่านก็พอจะทราบแล้วว่า PDPA คืออะไร และเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร

๕. เรื่อง ร่าง พ.ร.บ.แก้ไขคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ผ่านการลงมติเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะต้องเสนอร่าง พ.ร.บ.นี้ ไปยังวุฒิสภาเพื่อพิจารณา ถ้าวุฒิสภาพิจารณา ลงมติให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะสามารถนำขึ้นทูลเกล้าฯ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

กฎหมายฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มี อ.ก.ค.ศ. จังหวัด และ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร ขึ้นใหม่ในระดับภูมิภาค รับผิดชอบบริหารงานบุคคลที่ถ่ายโอนอำนาจหน้าที่มาจาก กศจ. ที่มีภารกิจที่สำคัญทางด้านการจัดการศึกษาหลายประการ กลไกการกระจายอำนาจนี้จะช่วยให้การดำเนินการบริหารงานบุคคลในระดับภูมิภาคมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีกทั้งยังมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการที่เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน โดยการบริหารงานบุคคลที่มีความคล่องตัวเพิ่มขึ้นนี้จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป และตอบสนองต่อนโยบายทางการศึกษาใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต อันจะทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพที่ดีและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนในภาพรวม โดยมีสาระ ในร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ มี ๔ เรื่องหลัก ๆ คือ

ให้อำนาจหน้าที่เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด (กศจ.) ไปเป็นของ คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ให้มี อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา โดยจำนวน องค์ประกอบ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา ซึ่ง อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

นอกจากนี้ กศจ. ยังคงมีอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้เดิม ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เช่น อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการจัดการศึกษา, เป็นศูนย์กลางการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในภาพของจังหวัดทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบ ที่หลากหลาย, การให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด ตลอดจนการยุบรวมเลิกสถานศึกษาหรือ แม้กระทั่งการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่เป็นอำนาจของ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาก็ยังคงมีอยู่เช่นเดิม

“การแก้ไขคำสั่งหัวหน้า คสช. ก็เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายทางการศึกษาและให้การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมาย ซึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจะไม่รอให้การพิจารณากฎหมายแล้วเสร็จก่อน โดยได้มีการประชุม ก.ค.ศ.เพื่อเตรียมพร้อมออกหลักเกณฑ์และวิธีการได้มา ซึ่ง อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพราะ ก.ค.ศ.ต้องดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่ง อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ พ.ร.บ.นี้มีผลใช้บังคับ ขณะเดียวกันจะเตรียมความพร้อมในการรองรับบทบาทใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับใหม่ สำหรับปัญหาการทุจริตเรียกรับเงินจากการแต่งตั้งโยกย้ายในอดีตก็จะมาอยู่ในรายละเอียด และกำหนดเพิ่มเติมเพื่อให้ปัญหาต่าง ๆ ที่เคยเกิดขึ้น และช่องว่างในจุดต่าง ๆ เหล่านั้นหายไป

๖. เรื่อง ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

กฎหมายฉบับนี้จะทำให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ และได้รับการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งให้มีความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยกย่องคุณภาพการศึกษา และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมให้การใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา รวมทั้งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. แบ่งออกเป็น ๗ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมจำนวน ๑๑๐ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก มีโอกาสพัฒนาความถนัดของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญได้ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การจัดการศึกษาต้องพัฒนา ผักผ่อน และบ่มเพาะให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ดี ก่อเกิดเป็นสมรรถนะที่นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตและการทำงานได้อย่างบูรณาการกัน

หมวด ๒ สถานศึกษา หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาต้องจัดให้มีสถานศึกษาของรัฐให้เพียงพอ มีสภาพและสิ่งแวดล้อมและสภาวะที่ปลอดภัย มีสถานที่ อุปกรณ์ ครู และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาครบถ้วนตามความจำเป็น ทั้งนี้ สถานศึกษาของรัฐอาจเป็นนิติบุคคลได้ตามที่มีกฎหมายกำหนด โดยอาจจัดให้มีระบบการวัดผลและประเมินผลสำหรับผู้ซึ่งประสงค์จะได้หนังสือรับรอง ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตร หรือ

สะสมเพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือปริญญาได้ การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาของรัฐ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินขั้นต้นในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

หมวด ๓ ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ครูมีหน้าที่เื้ออำนวยการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ สร้างนิสัย และสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย ซึ่งนอกจากวิธีการสอน ให้ใช้วิธีการอบรม บ่มเพาะ ชี้นำ สร้างแรงบันดาลใจ ครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ยกเว้นครูซึ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านและจัดกระบวนการเรียนรู้วิชาหนึ่งวิชาใดเป็นการเฉพาะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยครูต้องเข้ารับการพัฒนาตามรอบระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น ให้ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาของรัฐได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้บุคลากรทางการศึกษาอื่น ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง หรือค่าตอบแทนอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาอาจมีชื่อตำแหน่งเรียกเป็นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่า ด้วยการนั้นได้

ให้มี“ครูสภา” มีหน้าที่และอำนาจในการออก การพักใช้ และการเพิกถอนใบรับรองการประกอบวิชาชีพ ครู ดูแล ส่งเสริม ช่วยเหลือด้านสวัสดิการ และประโยชน์อื่นใด รวมตลอดทั้งการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครู และหน้าที่อื่นที่จำเป็นประโยชน์ต่อครู มีการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทาง เกี่ยวกับระบบการติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ

หมวด ๔ การจัดการศึกษา ส่วนที่ ๑ ระบบการศึกษา ได้แบ่งออกเป็นสามระบบ ได้แก่ การศึกษาเพื่อ คุณวุฒิตามระดับ การศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเอง และการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่วนที่ ๒ หลักสูตรและ การประเมินผล ได้กำหนดให้การจัดหลักสูตรต้องมุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมี สมรรถนะ และบรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย กำหนดให้มีสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้เป็นหน่วยงาน ของรัฐในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ การฝึกอบรมและพัฒนาครู ทั้งนี้สถานศึกษาอาจจัดให้มีหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นการเฉพาะได้

หมวด ๕ หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ (ร่างมาตรา ๖๗ ถึงร่างมาตรา ๗๘)

ส่วนที่ ๑ การกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจ ของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และอุดหนุนการจัดการศึกษาของหน่วยงานของ รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคคลหนึ่งบุคคลใด ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ สำหรับการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาเอกชน ให้ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้พัฒนาคุณภาพและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมี การกำกับดูแลตามความเหมาะสม นอกจากนี้ ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการหรือจัดให้มีสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายด้านการประกอบอาชีพ อย่างแพร่หลาย รวมตลอดทั้งส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือให้ภาคเอกชนหรือองค์กรที่มีใช้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการหรือจัดให้มีสถานศึกษาดังกล่าวอย่างทั่วถึง หรือให้มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาดังกล่าวในการพัฒนา

ผู้เรียนให้เกิดทักษะ ความรู้ความชำนาญ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมุ่งเน้นให้เกิดทักษะและความชำนาญในการประกอบอาชีพ และต้องจัดให้มีอุปกรณ์ในการฝึกทักษะและมีสื่ออย่างพอเพียง

ส่วนที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดการศึกษา หรือเอกชนซึ่งมีสิทธิในการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้ผลตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติกำหนด

ส่วนที่ ๓ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา และการบริหารจัดการการศึกษาของชาติ และกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เกี่ยวกับสถานศึกษา คุณภาพการศึกษา ทางเลือกและโอกาสในการเข้าศึกษา และการดำเนินการด้านอื่นที่จำเป็น

หมวด ๖ แผนการศึกษาแห่งชาติและทรัพยากรเพื่อการศึกษา กำหนดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติที่สอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ และให้มีการทบทวนความเหมาะสมของแผนการศึกษาแห่งชาติทุกห้าปี ทั้งได้กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการรับส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม การสื่อสารดิจิทัล อินเทอร์เน็ต และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา

หมวด ๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง โดยให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติมอบหมาย

๗. เรื่อง คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ คือ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการ และผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง หรือระดับสูง ให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง โดยการปกครองและบริหารที่ดี (Good Governance) การปกครองและบริหารที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาลนั้น ผู้บริหารงานต้องมี “ประมุขศิลป์” คือคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี (Good Leadership) อันเป็นคุณสมบัติที่ดี ที่สำคัญของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ลงมาถึงหัวหน้างานทุกระดับให้สามารถปกครอง และบริหารองค์กรที่ตนรับผิดชอบ ให้ดำเนินไปถึงความสำเร็จอย่างได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง และให้ถึงความเจริญ รุ่งเรือง และสันติสุข อย่างมั่นคง

คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้นเป็นทั้งศาสตร์ (Science) และศิลป์ (Arts) กล่าวคือ สามารถ ศึกษาวิเคราะห์วิจัยข้อมูลอย่างมีระบบ (Systematic Study) จากพฤติกรรมและวิธีการปกครองการบริหาร องค์กรให้สำเร็จด้วยดี มีประสิทธิภาพสูงมาแล้วประมวลขึ้นเป็นหลัก หรือทฤษฎี (Theory) ตามวิธีการทาง วิทยาศาสตร์ (Scientific Method) สำหรับใช้เป็นแนวทาง การปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ให้เกิด ประโยชน์แก่การปกครองการบริหารที่ดี (Good Governance) กล่าวคือ ให้บรรลุผลสำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพสูงได้ เพราะเหตุ นั้นประมุขศิลป์ คือ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี จึงชื่อว่าเป็นศาสตร์ (Science)

นอกจากนี้ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้น ยังเกิดจากการที่บุคคลได้เคยศึกษาหาความรู้ ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย และเคยปฏิบัติพัฒนาสภาวะความเป็นผู้นำที่ดีมาแต่ปางก่อน คือแต่อดีตกาลจนหล่อหลอมบุคลิกภาพและ สภาวะความเป็นผู้นำที่ดี ปลูกฝัง เพิ่มพูน อยู่ในจิตสันดานยิ่งขึ้นต่อๆ มาจนถึงปัจจุบัน ประมุขศิลป์ คือ คุณลักษณะ ของความเป็นผู้นำที่ดีเช่นนี้ ชื่อว่า เป็นศิลป์ (Arts) ซึ่งก็คือ “บุญบารมี” นั้นเอง

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ นั้น ประกอบด้วยหลักธรรม ๔ ประการ คือ

๑. หลักการครองตน คือ เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี และ ผู้มีกัลยาณมิตตธรรม

๒. หลักการครองงาน คือ ประกอบด้วยหลักธรรม คือ อิทธิบาทธรรม ได้แก่ ๑ ฉันทะ ความรักงาน ๒ วิริยะ ความเพียร ๓ จิตตะ ความเป็นผู้มีใจจดจ่ออยู่กับการทำงาน ๔ วิมังสา ความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผล ในการปฏิบัติงานของตนเอง และของผู้เกี่ยวข้องหรือของผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา

๓. หลักการครองคน ประกอบด้วยหลักธรรมดังต่อไปนี้ ๑) รู้จักหลักปฏิบัติต่อกันด้วยดี ระหว่าง ผู้บังคับบัญชากับลูกน้อง หรือผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา ตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ชื่อ “เหฏฐิมทิส” มีเนื้อความว่า ๒) เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) ที่ดี ด้วยคุณธรรม คือ พรหมวิหารธรรม และสังคหวัตถุ ซึ่งคุณธรรม ๔ ประการนี้ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นไว้ได้ และยังความสมัคสมานสามัคคี ให้เกิดขึ้นระหว่างกันและกัน ด้วย หรือจะเรียกว่า เป็น “หลักธรรมมหาเสน่ห์” ก็ได้

๔. หลักธรรมาภิบาล คือ คุณธรรมของนักปกครองนักบริหารที่ดี (Good Governance) คือการยึดหลัก ความถูกต้อง หลักความเหมาะสม หลักความบริสุทธิ์ หลักความยุติธรรม

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบันได้มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาภายใต้หลักการแห่งรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ขึ้นหลายฉบับ ที่สำคัญได้แก่ พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อใช้เป็นธรรมนูญด้านการศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาอีกหลายฉบับ

รัฐธรรมนูญและกฎหมายการศึกษาเหล่านี้ได้วางหลักในการจัดการศึกษาตามปรัชญาแนวคิดที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ ๑) การมีโอกาเสมอภาคเท่าเทียมกันในการศึกษา ๒) การจัดระบบการศึกษาที่หลากหลายทั้งในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสศึกษาฝึกฝนตนเองอย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต ๓) การสนับสนุนส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ภาคธุรกิจและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ประชาชนไทยสามารถพัฒนาระบบเศรษฐกิจและยกระดับสังคมไปสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge – based Economy) ที่ยั่งยืนได้ในอนาคต

ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษาก็คือกฎหมายการศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือในการกำหนดกรอบทิศทางและแนวทางในการดำเนินการ ทั้งเรื่องการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ จำเป็นจะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัดจากผลการประเมินการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีเป็นจำนวนมากที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในสาระที่สำคัญของกฎหมาย อันส่งผลให้มีการปฏิบัติงานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและนำไปสู่การร้องเรียน การฟ้องร้องต่อศาลปกครอง และในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการต้องรับผิดชอบหลักนั้นก็มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวนมากที่จำเป็นต้องมีการบังคับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติทุกฝ่ายสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด โดยสามารถสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาของชาติบรรลุผลสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา เช่น
 - ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
 - ร่าง พระราชบัญญัติการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา พ.ศ.

- ร่าง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ.

๒. เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

- พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. เพื่อการบูรณาการความร่วมมือ โดยการสร้างเครือข่ายการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ตามกฎหมายการศึกษาและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง องค์กรหลักและองค์กรในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา นิติกรและผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย องค์กรเอกชน องค์กรท้องถิ่น และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ใน ๔ ภูมิภาคทั่วประเทศ

๑. เกิดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการศึกษาของชาติ และสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างถูกต้อง

๒. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการศึกษามีจิตสำนึกในการให้บริการทางการศึกษาของทั้งด้านการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียม และด้านการบริหารจัดการศึกษาอย่างโปร่งใส

๓. มีเครือข่ายในส่วนภูมิภาคเพื่อการประสานงาน และการสนับสนุนการพัฒนาการศึกษา

บทที่ ๒

แนวคิดทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาของประเทศไทย

กฎหมายการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญของรัฐในการบริหารและจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการศึกษาแห่งชาติ การบังคับใช้กฎหมายการศึกษาลงสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้กฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์และการปฏิรูปการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ข้างต้น จึงเป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามกฎหมายการศึกษาอย่างเคร่งครัด

กฎหมายการศึกษาจัดอยู่ในกลุ่มกฎหมายปกครองเนื่องจากเป็นกฎหมายที่จัดวางโครงสร้างองค์กรของรัฐที่บริหารจัดการศึกษารวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเหล่านี้ว่ามีขอบเขตและรายละเอียดอย่างไร นอกจากนี้ยังเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการจัดการศึกษาของรัฐ วางระบบการศึกษาของชาติ และการจัดตั้งสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ ทั้งของรัฐและที่มีใช้ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายการศึกษาได้กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและหน่วยงานของรัฐกับประชาชนในด้านการศึกษาในลักษณะที่รัฐมีสถานะเหนือกว่าราษฎร

การจำแนกเนื้อหาของกลุ่มกฎหมายการศึกษาพิจารณาจากผู้ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการบังคับใช้กฎหมายซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ฝ่ายรัฐ อันได้แก่บรรดาหน่วยงานบริหารและจัดการศึกษาของรัฐระดับต่างๆ ในส่วนกลาง (กระทรวงศึกษาธิการคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน) และส่วนภูมิภาค (คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา) ๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ๔) ผู้ปกครองเด็กนักเรียนและตัวนักเรียน และ ๕) สังคม อันประกอบด้วยปัจเจกบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สมาคม มูลนิธิ สหกรณ์ และสถาบันรูปแบบอื่นๆ นอกภาครัฐ นอกจากนี้ เนื้อหาของกลุ่มกฎหมายดังกล่าวยังอาจจำแนกตามสภาพการบังคับใช้ออกได้เป็น ๓ ลักษณะ ได้แก่ ๑) บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการบังคับ ๒) บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการกำกับดูแล และ ๓) บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริม

เมื่อนำหลักเกณฑ์การจำแนกเนื้อหาของกฎหมายทั้งสองกลุ่มมาประกอบกัน แนวทางการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาของไทยอาจแบ่งออกได้เป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการบังคับต่อรัฐ ต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา และต่อผู้ปกครอง และเด็กนักเรียนบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งกำหนดมาตรการบังคับเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “กฎหมายตามเนื้อความ” หมายถึง บทกฎหมายที่มุ่งหมายกำหนดความประพฤติของมนุษย์ โดยระบุสาระสำคัญของกฎหมายที่ต้องการให้บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติ และกำหนดลักษณะของการกระทำที่กฎหมายถือว่าเป็นความผิดและบทกำหนดโทษไว้อย่างชัดเจน ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ผู้กระทำความผิดจะต้องรับโทษไม่สูงกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ โทษอาจเป็นโทษอาญา โทษทางวินัย หรือโทษทางปกครอง แล้วแต่กรณี

๑) มาตรการบังคับต่อผู้ปกครองเด็กและนักเรียน

จากการสำรวจเนื้อหาของกฎหมายการศึกษาพบว่ามีเพียงกฎหมายฉบับเดียวเท่านั้นที่กำหนดบทลงโทษทางอาญาแก่ผู้ปกครองเด็กและประชาชนไว้ในกฎหมายโดยตรง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมีวัตถุประสงค์บังคับให้เด็กและเยาวชนอายุระหว่าง ๗ ถึง ๑๖ ปี ต้องเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นระยะเวลา ๙ ปี กฎหมายจึงบังคับให้บิดา มารดาหรือผู้ปกครองเด็กต้องแจ้งความตามรายการสำรวจเด็กต่อเจ้าพนักงาน หากบุคคลดังกล่าวฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑ พันบาท (มาตรา ๑๓) หรือเมื่อมีเด็กในวัยเรียนภาคการศึกษาบังคับมาอาศัยอยู่ด้วยและบุคคลนั้นไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบภายใน ๑ เดือน หรือแจ้งความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑ หมื่นบาท (มาตรา ๑๖)

๒) มาตรการบังคับต่อรัฐและครูและบุคลากรทางการศึกษา

ส่วนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องนั้นว่าด้วยเรื่องการจัดการศึกษาของรัฐวางระบบการศึกษาของชาติและการจัดตั้งสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ ทั้งของรัฐและที่มีชื่อของรัฐ จึงเป็นการกำหนดภาระหน้าที่ให้แก่ฝ่ายรัฐ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในอันที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และบทบัญญัติของพระราชบัญญัติฯ เป็นต้นหลัก แต่ไม่ได้กำหนดบทลงโทษไว้อย่างชัดเจนเหมือนกับพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ดังนั้น มาตรการบังคับจึงอาจเกิดจากอำนาจบังคับบัญชาตามสายการบังคับบัญชาปกติทั่วไป (Centralization and Deconcentration) ซึ่งผู้บังคับบัญชาสูงสุดคือคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจะควบคุมบังคับการให้บรรดาหน่วยงานด้านการศึกษาในส่วนกลางและบรรดาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยมีโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นเครื่องบังคับอีกทอดหนึ่งสำหรับโทษปรับทางปกครองนั้นปัจจุบันมีกรณีให้ใช้บังคับเฉพาะการกระทำผิดเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินของแผ่นดินภายใต้พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เท่านั้น ซึ่งปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการเงินและการงบประมาณเพื่อการศึกษาของรัฐโดยเฉพาะไม่มี ดังนั้น การจัดและบริหารการศึกษาของรัฐในเรื่องการเงินและงบประมาณจึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการคลังและการงบประมาณของรัฐโดยรวมเช่นเดียวกับการบริหารราชการเรื่องอื่นๆ คือพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณพระราชบัญญัติเงินคงคลัง และกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ และอยู่ภายใต้การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วยอนึ่ง มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้คณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจ คนใดฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐในกรณีที่เห็นว่ามีกรกระทำผิดจริง ให้เสนออัตราโทษปรับทางปกครองที่ควรได้รับและนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดและลงโทษทางปกครองปัจจุบันคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ออกระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดตามระเบียบนี้หากเป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วยแม้จะได้รับโทษตามกฎหมายอื่นแล้ว ก็ยังต้องรับโทษปรับทางปกครองในการกระทำนั้นตามระเบียบนี้อีกโสดหนึ่งด้วย

๒. บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการกำกับดูแลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานตามหลักกระจายอำนาจทางปกครอง (Decentralization) ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในลักษณะการกำกับดูแล ความสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานจัดการศึกษาส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นความสัมพันธ์ซึ่งฝ่ายแรกเป็นผู้กำกับดูแลและฝ่ายหลังเป็นผู้ได้รับการกำกับดูแล และโดยเหตุที่อำนาจกำกับดูแลเป็นระบบการควบคุมในกรอบของกฎหมาย ซึ่งแตกต่างจากอำนาจบังคับบัญชาซึ่งระบบการควบคุมมาจากตำแหน่งสายการบังคับบัญชา ผู้กำกับดูแลจึงทำการควบคุมตรวจสอบได้เฉพาะความชอบด้วยกฎหมาย (Legality) ของการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ได้รับการกำกับดูแลว่าถูกต้องชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เท่านั้น ในกรณีที่เห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้กำกับดูแลซึ่งอาจจะได้แก่กระทรวงศึกษาธิการหรือกระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี มีอำนาจไม่อนุมัติให้การกระทำนั้นมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ หรือเมื่อการกระทำนั้นมีผลบังคับไปแล้วก็มีอำนาจสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนการกระทำนั้น หรือในบางกรณีอาจออกคำสั่งแทนคำสั่งเดิมของผู้ได้รับการกำกับดูแลก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับบทกฎหมายที่มอบอำนาจให้กำกับดูแล นอกจากนี้การกำกับดูแลยังรวมถึงการให้ความเห็นชอบในการดำเนินการบางอย่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสำคัญๆ เช่น การจ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือการจ่ายเงินเพื่อการลงทุน เป็นต้น

จากคำอธิบายที่กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่าการควบคุมแบบกำกับดูแลเป็นการควบคุมทางกฎหมาย มิใช่การควบคุมทางการบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

๑.) มีบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติให้อำนาจกำกับดูแลและระบุงค์กรที่เป็นผู้ใช้อำนาจกำกับดูแลในนามของรัฐไว้อย่างชัดเจน เช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๑ กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ประสาน ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา ในการนี้ให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตรากฎกระทรวงกำหนดรายละเอียดดังกล่าว

๒.) กฎหมายดังกล่าวจะต้องระบุขอบเขตของการกำกับดูแลว่าจะควบคุมความชอบด้วยกฎหมายหรือควบคุมการใช้ดุลยพินิจมากน้อยเพียงใด และ

๓.) กฎหมายจะต้องระบุกระบวนการหรือหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการกำกับดูแลไว้ด้วย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์รายละเอียดเกี่ยวกับระบบการกระจายอำนาจการบริหารจัดการการศึกษาและการถ่ายโอนสถานศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคงต้องรอให้รัฐมีนโยบายในเรื่องนี้ให้ชัดเจนก่อน

๓. บทบัญญัติซึ่งกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และฝ่ายที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

กลุ่มกฎหมายการศึกษาแม้จัดเป็นกฎหมายปกครองประเภทหนึ่ง แต่ถือว่ามีลักษณะเด่นเป็น “กฎหมายตามแบบพิธี” ด้วย กล่าวคือ เป็นกฎหมายที่ผ่านกระบวนการพิจารณาเห็นชอบโดยองค์กรรัฐสภา เช่นเดียวกับกฎหมายตามเนื้อความ แต่ไม่มีเนื้อความเป็นข้อกำหนดบังคับความประพฤติของมนุษย์ และไม่มีบทกำหนดโทษด้วย ได้แก่บรรดากฎหมายที่วางระบบโครงสร้าง ขอบเขตอำนาจหน้าที่ การปรับปรุง ยุบเลิก รวมองค์กรบริหารการศึกษา กฎหมายจัดตั้งองค์กรวิชาชีพ และกฎหมายว่าด้วยการได้มา การแต่งตั้ง โยกย้าย

การปฏิบัติหน้าที่ วินัยและการลงโทษและการพ้นจากตำแหน่งของบุคลากรทางการศึกษา ตัวอย่างที่สำคัญ เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนที่ว่าด้วยระบบการศึกษาและการบริหารและการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้น

กฎหมายตามแบบพิธีอาจกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับระบบการศึกษา และการบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น

๑) การให้เงินงบประมาณอุดหนุนแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับนโยบายและแผนการศึกษาแห่งชาติ (มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖)

๒) การให้เงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นแก่สถานศึกษา เอกชนตามความเหมาะสม การให้การสนับสนุนส่งเสริมทางวิชาการแก่สถานศึกษาเอกชนเพื่อให้ได้มาตรฐานและพึ่งตนเองได้ (มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๓) การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีมาตรฐานและคุณภาพเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (มาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๔) การให้โรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลมีอำนาจปกครองดูแล ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน และให้บรรดารายได้ ผลประโยชน์ เบี้ยปรับ ฯลฯ ของโรงเรียนไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง โรงเรียนสามารถเก็บรักษาและบริหารจัดการกองทรัพย์สินดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และภารกิจหลักของโรงเรียนได้ (มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๕) การจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้มีการผลิตพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการวิจัยและพัฒนาการผลิตเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (หมวด ๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๖) การจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อสนับสนุนการศึกษาในทุกด้าน (มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาของไทย

จากการประเมินการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อเนื่องกัน พบว่าปัญหาการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาที่สำคัญของไทยแยกได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. ยังไม่มีกฎหมายรองรับพระราชบัญญัติสำคัญอย่างครบถ้วน

ดังกล่าวแล้วว่ากฎหมายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการผลักดันสนับสนุนให้การปฏิรูปการศึกษาบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ แต่จนถึงปัจจุบัน บทบัญญัติบางส่วนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติตลอดจนพระราชบัญญัติที่สำคัญอื่นๆ ยังไม่มีการตรากฎหมายลำดับรองออกมาใช้บังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑) กฎหมายเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา ซึ่งอาจออกเป็นกฎกระทรวงที่ระบุแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรที่ชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการระดมทรัพยากรได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เช่น การใช้ที่ราชพัสดุ การหาประโยชน์จากทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์หรือที่อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา

๒) กฎหมายเกี่ยวกับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเป็นการเฉพาะในด้านการจัดการศึกษาหรือการสนับสนุนการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน

๓) กฎหมายจัดตั้งหน่วยงานกลางและกองทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๔) กฎหมายการกระจายอำนาจและถ่ายโอนสถานศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕) กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์รายละเอียดการจัดสรรเงินงบประมาณสำหรับจัดตั้งและอุดหนุนกองทุนต่างๆ ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้รัฐดำเนินการ

๒. ปัญหาการประชาสัมพันธ์และการสร้างความเข้าใจกฎหมายใหม่ไม่ทั่วถึง

จากการประเมินความก้าวหน้าการบังคับใช้กฎหมายการศึกษา พบว่ามีประเด็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการปฏิบัติตามกฎหมาย กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติไม่มีความความเข้าใจในรายละเอียดสาระสำคัญของกฎหมาย จึงมีผลกระทบต่อกรปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ปฏิบัติจำนวนมากสะท้อนว่า กฎหมายบางฉบับที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงหรือที่ยังไม่ถึงเวลาที่ต้องปฏิบัติก็ไม่ศึกษา ไม่ทำความเข้าใจในกฎหมายฉบับนั้น นอกจากนั้น พบว่ากฎหมายบางฉบับที่ต้องปฏิบัติโดยเร่งด่วนนั้น บุคลากรไม่มีความเข้าใจในกฎหมาย อ่านไม่เข้าใจว่ากฎหมายมีวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์อย่างไร รวมทั้งบางหน่วยงานไม่มีเอกสารกฎหมายเพื่อศึกษาอย่างเพียงพอ จากผลการประเมินดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการประชาสัมพันธ์ การสร้างความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของกฎหมายยังไม่ทั่วถึง องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการมีความจำเป็นต้องเร่งประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหน่วยงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

อนึ่ง รูปแบบการสร้างความรู้ความเข้าใจตามที่ผู้ปฏิบัติแสดงความต้องการเรียนรู้อประกอบด้วย ๑) การประชุมสัมมนา ๒) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ๓) การเรียนรู้ระบบออนไลน์ (อินเทอร์เน็ต) ๔) การเรียนรู้เอกสารกฎหมาย /คู่มือ/สิ่งพิมพ์/สื่อต่างๆ ด้วยตนเอง โดยขอให้ส่วนกลางจัดส่งเอกสารให้เพียงพอ

๓. ไม่มีคู่มือกำหนดแนวปฏิบัติในการทำงานที่ชัดเจนแก่บุคลากร เช่นการแจ้งให้ครอบครัวเด็กที่เข้ารับการศึกษาภาคบังคับไม่น้อยกว่า ๑ ปี จากการวิจัยภาคสนามของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาพบว่าการดำเนินการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบก่อนเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ร้อยละ ๗๕.๔ และไม่ได้แจ้งร้อยละ ๒๔.๖ สาเหตุเนื่องจากการกำหนดเขตพื้นที่ความรับผิดชอบระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะโรงเรียนใหญ่ๆ ในพื้นที่เขตเมืองยังไม่มี ความชัดเจน และเห็นว่าการแจ้งและไม่แจ้งมีผลไม่ต่างกัน และการแจ้งควรเป็นภาระแก่เขตพื้นที่การศึกษา

๔. ขาดการเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากร สำหรับโครงสร้างและภาระหน้าที่ใหม่

ตัวอย่างเช่น คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นองค์กรจัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มักไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ ซึ่งการสรรหาคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามักได้จากกลุ่มข้าราชการด้วยกันเอง ส่วนผู้แทนกลุ่มต่างๆ มักมีลักษณะกระจุกไม่กระจาย กล่าวคือ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนกลุ่มวิชาชีพ ยังไม่ได้ผู้แทนที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มวิชาชีพอย่างแท้จริง การเลือกประธานกรรมการควรกำหนดให้เลือกกันเองระหว่างคณะกรรมการฯ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เสนอให้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ชัดเจน โดยควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้เต็มตามบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ขั้นตอนและวิธีการสรรหาควรโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม ปราศจากการแทรกแซงจากอำนาจภายนอก

ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับคณะกรรมการของสถานศึกษาเช่นเดียวกันซึ่งเป็นองค์กรที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รับรองให้มีสถานะทางกฎหมายและมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาเป็นครั้งแรก กล่าวคือ การสรรหากรรมการสถานศึกษามักได้กรรมการที่ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการศึกษา และไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาโรงเรียนหลายแห่งสรรหากรรมการโดยการเชิญบุคคลมาสมัครเนื่องจากผู้แทนตามกฎหมายนั้นหายาก กรรมการหลายโรงเรียนมีภารกิจส่วนตัวมากไม่มีเวลาให้กับโรงเรียนในการพัฒนาการศึกษา นอกจากนี้ การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสูงเกินไปทำให้การสรรหาบุคคลในพื้นที่กระทำได้อย่างยาก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสนอให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาโดยให้โรงเรียนมีส่วนร่วมและเห็นควรจัดให้มีการฝึกอบรมกรรมการสถานศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ให้เห็นความสำคัญของการศึกษา และสามารถสละเวลามาปฏิบัติงานได้เต็มที่ ควรจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษา และครูอาจารย์ในสถานศึกษา ในประการสุดท้าย กรรมการสถานศึกษาควรได้รับการสนับสนุนค่าตอบแทนจากรัฐตามสมควร

๕. ขาดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วนและขาดระบบการประสานงานที่เพียงพอแก่การทำงานของผูปฏิบัติงาน

ในประเด็นปัญหานี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเห็นว่าหน่วยงานระดับนโยบายหรือระดับสูง อันได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ สภาการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องนำไปพัฒนาปรับปรุงและหาแนวทางแก้ไข เช่น ปัญหาการขาดแคลนเอกสารกฎหมาย ปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานอื่นในระดับพื้นที่ เนื่องจากโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการมีความแตกต่างจากกระทรวงอื่นๆ โดยมีกฎหมายจัดระเบียบบริหารราชการของตนเองโดยเฉพาะ จึงมักเกิดปัญหาในการทำความเข้าใจกับหน่วยงานอื่นๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้การปฏิรูปการศึกษาไม่สัมฤทธิ์ผล จะต้องมึระบบกระบวนการการสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่านี้ เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานระดับปฏิบัติสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. เขตพื้นที่การศึกษามีขนาดใหญ่เกินไป จำนวนสถานศึกษาในเขตพื้นที่มีจำนวนมาก การติดต่อประสานงานไม่คล่องตัว

จากการสำรวจการบริหารจัดการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าจำนวนบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังไม่เหมาะสม การเดินทางไปปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความลำบากมากขึ้นเนื่องจากการยุบรวมหน่วยงาน และมีการย้ายสำนักงานแห่งใหม่ เป็นผลทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่เดิมต้องย้ายไปทำงานในสำนักงานแห่งใหม่ต้องเดินทางไกล การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานภายนอกเกิดความสับสนเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภายนอกทราบ นอกจากนี้ยังพบว่าในแต่ละจังหวัดมีจำนวนเขตพื้นที่การศึกษาน้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนสถานศึกษาในสังกัดทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่

๗. สถานศึกษาต้องการการสนับสนุนในด้านการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดให้ครอบครัวมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ โดยให้ครอบครัวที่ประสงค์จะจัดการศึกษานอกระบบเสนอคำขออนุญาตจัดการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น จากผลการประเมินในเรื่องนี้ พบว่า เขตพื้นที่การศึกษามีความพร้อมในระดับร้อยละ ๖๙.๓ และเขตพื้นที่การศึกษาได้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยครอบครัวอยู่ในระดับร้อยละ ๕๘.๘ ในขณะที่ส่วนกลางให้การสนับสนุนการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับร้อยละ ๕๘.๑ จึงสรุปได้ว่าการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวยังไม่ได้ผลในระดับน่าพอใจ กล่าวคืออยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ

ส่วนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถานประกอบการก็ประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน โดยเขตพื้นที่การศึกษาสามารถดำเนินการสนับสนุนได้ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ มีความพร้อมในด้านการอำนวยความสะดวกในระดับเพียงร้อยละ ๖๖.๙ มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยสถานประกอบการอยู่ในระดับร้อยละ ๖๐.๔ และส่วนกลางได้สนับสนุนเขตพื้นที่ในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับร้อยละ ๖๑.๑ ในขณะที่พนักงาน/ลูกจ้างของสถานประกอบการมีความต้องการให้สถานประกอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ในระดับร้อยละ ๔๗.๖๐ แต่สถานประกอบการมีความพร้อมในการจัดการศึกษาอยู่ที่ระดับร้อยละ ๒๓.๘๐ เท่านั้น

บทที่ ๓

ขอบเขตและวิธีการดำเนินงาน

ขอบเขตการดำเนินงาน

การส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการโดยการจัดประชุมสัมมนาและผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ มีกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ คน แบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ศึกษาธิการภาค ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๕๐๐ คน
๒. กลุ่มผู้ปฏิบัติ ได้แก่ นิติกร ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๓๐๐ คน
๓. กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ได้แก่ ผู้ปกครอง องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป จำนวน ๒๐๐ คน

พื้นที่ในการดำเนินการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาดำเนินการในพื้นที่ แบ่งออกเป็น ๔ ภูมิภาค ดังนี้

๑. ภาคใต้ ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา
๒. ภาคกลาง ณ จังหวัดนครนายก จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี
๓. ภาคเหนือ ณ จังหวัดลำปาง
๔. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดหนองคาย และจังหวัดอุบลราชธานี

นอกเหนือจากการจัดประชุมสัมมนาเพื่อส่งเสริมความรู้แล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ยังได้จัดทำคลิปวิดีโอสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย อีกหลายฉบับเพื่อใช้เผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา www.onec.go.th ทั้งนี้เพื่อให้การเข้าถึงข้อมูลด้านกฎหมายเป็นไปด้วยความสะดวก ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และแพร่หลายมากขึ้น ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายด้านการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการส่งเสริมความรู้ มีดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา เช่น
 - ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
 - ร่าง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ.
 - ร่าง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ.
 - พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ๒๕๖๒
 - พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒
 - พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
- พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. การบูรณาการความร่วมมือ โดยการสร้างเครือข่ายการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ตามกฎหมายการศึกษาและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

วิธีการดำเนินงาน

๑) การดำเนินการเพื่อกำหนดเครื่องมือและวิธีการส่งเสริมความรู้ ดังนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาที่ผ่านมา รวมทั้งสาเหตุที่เป็นปัญหาในการดำเนินการ

(๒) ประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ในการดำเนินการ

(๓) ประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนกลุ่มเป้าหมายเพื่อกำหนดเนื้อหาของกฎหมายการศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะใช้ในการส่งเสริมความรู้และวิธีการในการดำเนินงาน

๒) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมความรู้ และการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

๓) ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรายงาน และข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาและการสนับสนุนส่งเสริมให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม

๔) ติดต่อประสานงาน ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเรียนเชิญเป็นวิทยากร ในการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕) จัดทำโครงการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการและรูปแบบการดำเนินงาน

๖) ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลกฎหมายเพื่อจัดทำ Power Point เอกสารประกอบการบรรยาย คลิปวิดีโอสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย และเอกสารกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการบริหารจัดการศึกษา

๗) ดำเนินการจัดประชุมสัมมนาเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่จังหวัดตามภูมิภาคที่กำหนด

๘) จัดทำรายงานการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๙) จัดประชุมเพื่อรับความคิดเห็นร่างรายงานการส่งเสริมความรู้ฯ รวมถึงแนวทางการนำผลงานมาใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะในการดำเนินการครั้งต่อไป และปรับปรุง แก้ไขร่างรายงาน

๑๐) จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เสนอต่อเลขาธิการสภาการศึกษา

บทที่ ๔

ผลการดำเนินงาน

สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้แก่ นักกฎหมายการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา และประชาชนทั่วไป ซึ่งมีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้นกว่า ๗๐๐ คน ทั้งนี้ มีผู้เข้าชมคลิปวิดีโอสรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่เผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา www.onec.go.th ทั้งสิ้นกว่า ๒,๕๐๐ คน

การประชุมสัมมนาส่งเสริมความรู้ได้ดำเนินการจำนวน ๕ ครั้งในพื้นที่ ๔ ภูมิภาคทั่วประเทศ คือ ครั้งที่ ๑ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ ๒ จังหวัดพังงา ครั้งที่ ๓ จังหวัดสุพรรณบุรี ครั้งที่ ๔ จังหวัดลำปาง ครั้งที่ ๕ จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีเนื้อหาสาระสรุปได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา

โดย ดร.อรรถพล สังขวาสี เลขาธิการสภาการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ อีกทั้งจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องมีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อมุ่งพัฒนา

ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ จ. และมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดยมีประเด็นสำคัญหลายประเด็น อันได้แก่ ๑) การพัฒนาเด็กปฐมวัย ๒) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ๓) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูงให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู ๔) การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน จึงสมควรมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต รวมทั้งกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ การจัดทำกฎหมายเพื่อการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันและอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับสภาการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลต่อการจัดการศึกษา ทั้งการเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่ยุค “VUCA World” ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งเทคโนโลยีและการแข่งขันทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับทั้งการศึกษาและการดำรงชีวิต เพื่อให้เกิดความคล่องตัวที่จะรองรับความหลากหลายทั้งในมิติของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การส่งเสริม การสนับสนุนการศึกษาของทุกภาคส่วน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยกย่องคุณภาพการศึกษา สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สร้างเสริมให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีภารกิจหลักในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรฐานการศึกษาของชาติ และหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่งคือการจัดทำกฎหมายการศึกษา ซึ่งถือเป็น “**ธรรมนูญการศึกษา**” เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิด วัยเรียน/วัยรุ่น วัยแรงงาน ไปจนถึงวัยสูงอายุ ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เป็นธรรม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาชาติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมุ่งปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

อนึ่งเพื่อเป็นการเตรียมการรองรับการประกาศใช้กฎหมายการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำ ร่าง กฎหมายเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ จำนวน ๓ ฉบับ คือ

- ร่างพระราชบัญญัติการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา พ.ศ.
- ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา พ.ศ.

(องค์การมหาชน)

และร่างพระราชบัญญัติสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ พ.ศ.

รวมทั้งกฎหมายอื่นๆ อาทิเช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม , พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม , พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ , พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ , พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม , พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

ยังมีงานตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารับผิดชอบเรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยมีนายรัฐมนตรีเป็นประธานและมอบหมายนายวิษณุ เครืองาม เป็นประธาน และกรรมการชุดนี้มีประธานอุตสาหกรรม ประธานหอการค้า เข้าร่วมเป็นกรรมการ และมีอนุกรรมการอีก ๔ คณะ และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นฝ่ายเลขานุการ

เรื่องเครือข่ายซึ่งเรื่องนี้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะมีสมาชิกของจังหวัดที่จะทำงานเรื่อง การศึกษาร่วมกัน ด้วยเหตุนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงขอเชิญชวนท่านมาร่วมกันดำเนินการ เพราะถือว่า ท่านคือเพื่อนร่วมทาง เพื่อที่จะช่วยผลักดันเรื่องการปฏิรูปการศึกษาของประเทศเดินทางอย่างมีประสิทธิภาพ และ ยอมรับว่าสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไม่สามารถทำงานเพียงลำพังได้ จึงต้องมีเครือข่ายในการทำงานเชื่อมโยง บุคลากรในพื้นที่ต่อไป เพื่อจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงเพื่อไปสู่การพัฒนาการศึกษาในประเทศ

การทำงานในเรื่องกฎหมาย จะทำ อย่างไรให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การปฏิบัติ ได้และเหมาะสม กฎหมายทุกฉบับจะต้องออก รับฟังความคิดเห็น เพราะฉะนั้นการรับฟังความคิดเห็นสำคัญอย่างยิ่ง และการรับฟังความคิดเห็นในทุกวันนี้ อาจจะต้องเปลี่ยนรูปแบบ เป็นแบบ face-to-face และ online เป็นไปตาม

ความเปลี่ยนแปลงของโลก จึงอยากเชิญชวนให้ทุกท่านศึกษาและพิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หากมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ กรุณาส่งให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารวบรวมเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป หวังว่าการขับเคลื่อนครั้งนี้ท่านจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี การประชุมสัมมนาในแต่ละครั้งจะทำให้เกิดมิติขึ้นมา ทั้งการเห็นต่างและเห็นร่วม หรือไม่เห็นด้วย แต่อย่างไรทางสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะนำข้อมูลทั้งหมด จากท่านมาสังเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาการศึกษาไทยต่อไป

การจัดตั้งสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ เป็นหน่วยงานของรัฐในกำกับของ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ที่ไม่เป็นส่วนราชการ ซึ่งในมาตรา ๑๐๕ ของร่าง พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ระบุว่า ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาไม่เกิน ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ใช้บังคับ ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ทำหน้าที่เป็นสถาบันพัฒนาหลักสูตรและ การเรียนรู้ เพื่อทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตรในช่วงเปลี่ยนผ่าน ดังนั้น คณะทำงานฯ จะประสานงานกับ สสวท.และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ก่อนหรือ รมว.ศธ.ว่าอาจจะออกระเบียบ ศธ.ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ

มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำและพัฒนาหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาระดับก่อนวัยเรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ วางกรอบแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการ การเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

มีหน้าที่หลัก ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และให้ความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร รูปแบบ วิธีการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

(๒) พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาระดับก่อนวัยเรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและ มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ

(๓) พัฒนาระบบการเทียบเคียงและเทียบโอนหลักสูตรกับหลักสูตรแกนกลาง

(๔) พัฒนาระบบ วิธีการ และเครื่องมือการวัดและประเมินผล

(๕) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานระดับท้องถิ่นในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

(๖) ศึกษา วิจัย สร้างองค์ความรู้ และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา รวมทั้งการวัดและประเมินผล

(๗) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา และการวัดและประเมินผล ต่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรี

แนวทางการปฏิบัติราชการให้อยู่รอดปลอดภัย

โดย ดร.สวัสดิ์ ภูทอง รองเลขาธิการสภาการศึกษา

ระบบราชการมีข้อเสียคือต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ถ้าคิดนอกรอบคือไม่ได้เลย อย่างเอกชนมีการคิดนอกรอบทำให้บริษัทมีความเจริญ ถ้าเป็นระบบราชการคิดนอกรอบมีแต่ติดคุกสถานเดียว และการใช้รถของสำนักงาน อย่างเช่น ผอ.เขตพื้นที่การศึกษาหรือศึกษาธิการจังหวัด มีรถประจำตำแหน่ง แต่ใช้รถของสำนักงานและเบิกค่าเดินทางหรือใช้งานส่วนตัวถือว่าเป็นความผิด หรือการใช้รถราชการเป็นการส่วนตัวแต่มันคือเหตุจำเป็นก็ถือว่าเป็นความผิด เช่น การที่ผอ.เขตใช้รถสำนักงานในการรับส่งจากที่บ้านมาสำนักงานเนื่องจากบ้านอยู่คนละจังหวัดกับสำนักงานแต่ทำแบบนั้นบ่อยจนถูกร้องเรียน และพอตั้งกรรมการสอบวินัยแล้วรับสารภาพ ทำให้ถูกออกจากราชการอย่างเดียว จึงขอให้ระวังในการกระทำความผิดโดยไม่รู้ตัวอาจจะทำให้ออกจากราชการหรือติดคุกได้ เพราะฉะนั้นบางที่ระบบและระเบียบราชการบางครั้งปฏิบัติผิดนิดหน่อยถ้าเกี่ยวข้องและทำให้ราชการเสียหายถูกตีความว่าทุจริตเมื่อนั้นก็ต้องโดนวินัยร้ายแรงทันที ซึ่งก็สงสารครูเพราะตอนนี้ครูของกระทรวงศึกษามีอยู่ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ คน ก็ต้องมีบ้างที่ประพฤติผิด ทั้งทำผิดโดยที่ไม่ได้ตั้งใจหรือตั้งใจ อย่างเช่น การที่ตีเด็กเกินกว่าเหตุอันนี้ก็คือความผิดในการทำร้ายร่างกาย ถ้าตีความเป็นประชาชนทำร้ายประชาชนก็เป็นความผิดทางวินัยร้ายแรง หรือบางครั้งโมโหเด็กในเรื่องทรงผมแล้วกระทำโดยการตัดผมเด็ก อันนี้คือความผิดทั้งวินัยและคดีอาญาอีกด้วย ในบางครั้งก็พุดยากเพราะครูบางคนก็อยากให้เด็กได้ดีหวังดีจึงทำลงไป และเรื่องการลงทะเบียนเวลามาอบรมหรือประชุมต่างจังหวัด ถ้าลงชื่อ ๒ วัน แล้วท่านไม่อยู่ในห้องนี้ก็ถือว่าเป็นความผิดเพราะในห้องประชุมนี้ถือเป็นการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติราชการไม่จำเป็นจะต้องปฏิบัติในที่สำนักงานเพียงอย่างเดียว เพราะฉะนั้นการที่ท่านมาปฏิบัติราชการต่างจังหวัด ๒ วัน และลงชื่อ ๒ วัน ก็ถือเป็นความรับผิดชอบให้กับหน่วยงานที่ท่านมาประชุมที่ต้องรับผิดชอบท่าน อย่างเช่นท่านมาประชุมแล้วลงชื่อไว้ ๒ วันแล้วท่านเกิดไปประสบอุบัติเหตุและต้องเบิกรักษา และชื่อท่านซ้กับการเบิกของผู้จัดในการเบิกค่าอาหารที่พัก และเบรคในการประชุม จึงทำให้ชื่อในการเบิกมันทับซ้อนจึงทำให้ สตง.ตรวจสอบ และเกิดการเบิกเท็จสุดท้ายโดนไล่ออก ดังนั้นเวลามาประชุมไม่ควรที่จะไปไหนให้รักษาตัวให้ดี เพราะบางเรื่องนิดหน่อยแต่หลักฐานมันชนกันก็ทำให้ออกจากราชการได้ เหมือนเรื่องการเบิกค่าเดินทาง อย่างเช่น ผอ.เขตได้ไปอบรมที่ต่างจังหวัดในวันที่ ๒,๓,๔,๕ และผอ.เขตได้ทำการเบิกค่าเดินทางค่าที่พักตั้งแต่วันที่ ๑ - ๖ แต่ที่จัดอบรมเขาได้จัดอบรมวันที่ ๒ - ๕ และนำมาเบิกกับเจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่ไม่ให้เบิกเพราะท่านเบิกวันที่ ๑ - ๖ ไม่ได้เพราะที่อบรมจัดวันที่ ๒ - ๕ แต่ความจริงแล้วมันสามารถเบิกได้ตามสิทธิของราชการเพราะมีการเดินทางปฏิบัติราชการจริงจึงสามารถเบิกได้ทั้งค่าน้ำมัน ค่าที่พัก แต่ทางการเงินไม่ให้เบิกบอกว่าผิดระเบียบทางผอ.เขตจึงฟ้องศาล ว่าธุรการประพฤติมิชอบและศาลตัดสินว่า ผอ.เขต มีสิทธิที่เบิกได้ ค่าเบี้ยเลี้ยง ๔๒๐ บาท ค่ารถ + ค่าน้ำมันก็ไล่ละ ๔ บาท ค่าที่พัก ๘๐๐ บาทต่อคืน รวมทั้งหมดประมาณ ๖,๐๐๐ กว่าบาท และการตรวจรับพัสดุถ้าพัสดุมีคุณภาพดีและสูงกว่าเป็นประโยชน์ต่อทางราชการสามารถรับได้ และราชการถ้ามีทรัพย์สินมากก็สามารถโดนฟ้องได้เนื่องจากรั่วรัยผิดปกติหรือมีหนี้สินเกิน ๑ ล้านบาทเข้าข่ายล้มละลายสามารถพ้นจากการเป็นราชการได้ ความเป็นครู ความเป็น ผอ.โรงเรียน ชาวบ้านเขานับถือศรัทธา แต่ถ้าเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ชาวบ้านก็เกรงกลัวในอำนาจหน้าที่

ในปี ๒๕๔๖ จะให้มีใบประกอบวิชาชีพครู และมีบ้างท่านไม่โอเคเรื่องใบประกอบวิชาชีพครู แต่พอบอกว่าถ้ามีใบประกอบวิชาชีพครูจะเป็นวิชาชีพชั้นสูงถึงตกลง แต่มีบางท่านที่ไม่โอเคเพราะคิดว่ามันปิดกั้นโอกาสในการพัฒนาอาชีพครูคนอื่นๆ ในการสอนหนังสือให้กับเด็ก และคนที่เป็นผอ.เขต ศึกษาธิการจังหวัดจำเป็นต้องมีใบประกอบวิชาชีพครูหรือไม่ แต่ตามหลักวิชาการแล้วคือไม่จำเป็นจะต้องมีใบประกอบวิชาชีพผู้บริหารหรือไม่ถ้าในตามหลักแล้วไม่มีความจำเป็น ถ้าเป็นผู้บริหารแล้วก็ไม่มีเวลาไปสอนเด็กก็ถือว่าใบประกอบวิชาชีพขาด จึงทำให้ถ้าใบประกอบวิชาชีพครูขาดจะส่งผลให้ใบประกอบวิชาชีพผู้บริหารก็ขาดด้วยมันก็จะทำให้เกิดความลำบาก และต่อไปนี้อาชีพครูจะต้องไปเป็นครูธุรการหรืออื่นๆ มันจะส่งผลให้ใบประกอบวิชาชีพขาดแล้วจะทำให้ความเป็นครูขาดไปด้วยหรือไม่ ในความเป็นจริงแล้วคือไม่

และในกฎหมายเขียนว่า ใบอนุญาตหรือใบประกอบวิชาชีพครูและผู้บริหาร มีอยู่ ๒ ใบ ใหญ่และเล็ก แต่แผ่นเล็กให้นำติดตัวเพราะถ้าขอดูสามารถให้ดูได้เหมือนกับบัตรประจำตัวประชาชน และแผ่นใหญ่ให้ติดไว้ในที่เปิดเผยเพื่อเป็นเกียรติและศักดิ์ศรี แต่ในความเป็นจริงแล้วขัดแย้ง เช่นเมื่อ ๒ - ๓ ปีก่อน ทางกระทรวงสาธารณสุขได้มีการออกคำสั่งประกาศห้ามบุคคลากรในกระทรวงนำบัตรรื้อมือถือทุกชนิดมาชาร์ตในที่ทำงาน ในความเป็นจริงคือถูกต้อง คือห้ามนำทรัพย์สินส่วนบุคคลมาใช้ไฟของราชการเพราะถือว่าเป็นการลักทรัพย์ แต่ทางปลัดกระทรวงต้องยกเลิกเพราะเกิดข้อขัดแย้งและวิจารณ์อย่างหนักทั้งๆ มันคือสิ่งที่ถูกต้อง อย่างตำรวจที่ออกกฎหมายมาว่าห้ามนั่งท้ายรถกระบะเพราะจะเกิดอันตราย แต่ในความเป็นจริงแล้วชาวบ้านหนึ่งครอบครัวมีสมาชิกมากกว่า ๔ คน ทำให้อาจนั่งรถไม่สามารถนั่งด้านในได้เพียงพอจึงทำให้ต้องนั่งด้านท้ายรถกระบะด้วย และเรื่องการกำหนดความเร็วในการขับขี่รถที่จำกัดความเร็วรถไว้แต่ความจริงแล้วไม่สามารถทำได้อย่างถ้ามาขับรถในกทม.แต่ในกทม.รถติดก็ไม่สามารถขับตามที่กำหนดได้

มีบุคลากรในสถานศึกษาบางท่านไม่ฟังคำสั่งจาก ผอ. มาเซ็นชื่อ ๘.๓๐ น.ทุกวัน จน ผอ.เลยสั่งกรรมการสอบสวนและสั่งตัดเงินเดือนโทษฐานมาสาย ครูที่โดนเกิดข้อสงสัยเลยเกิดการประท้วงเพราะว่าตามระเบียบสำนักนายกบอกว่าเวลาปฏิบัติราชการคือ ๘.๓๐ น. แล้วผิดตรงไหน แต่ครูท่านนั้นลืมนึกว่าตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศว่าให้มาปฏิบัติหน้าที่ก่อนเวลา ๑๕ นาที ทำให้ต้องมาปฏิบัติงานในเวลา ๘.๑๕ น. จึงส่งผลให้ครูท่านนั้นมาปฏิบัติหน้าที่สายทำให้มีสิทธิที่จะโดนวินัย เหมือนการขาดราชการเกิน ๑๐ วัน ถือว่าเป็นเรื่องร้ายแรง เพราะว่ากฎระเบียบของราชการแข็งจนเกินไปทำให้เป็นอุปสรรคต่อข้าราชการและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาวิชาชีพครู ส่วนกลางใช้เงินในการทำงานเยอะแต่ผลไม่เป็นไปตามเป้าหมาย มีผอ.รร.แห่งหนึ่ง ผอ.ระดับ ๙ ส่วนครู ระดับ ๘ ผลของการประเมินของสพฐ. หรือผลการประเมินอื่นๆตกทั้งหมด จึงเกิดข้อสงสัยว่างบประมาณก็ให้เยอะ อัตรากำลังครู และระดับครูก็เยอะ แต่ทำไมคุณภาพออกมาต่ำ และอย่างไรทำให้ท่านได้รับเงินจากสพฐ.ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้นำมาจัดโครงการหลักสูตรการเรียนรู้ทางการศึกษา ผอ.เขียนโครงการ

ออกมาดีมากแต่ส่งโครงการไม่ทันและทำให้ต้องเบิกเงินออกมาก่อน และก็หาวิทยากรก็ไม่ทัน พอถึงเวลาดำเนินการ เอกสารทุกอย่างถูกต้องทั้งหมด และนำมาไว้ที่ร.ร. ก็ถือว่าสมเหตุสมผลในการดำเนินการแบบนั้น และถึงสตง.รู้เรื่อง สตง.ก็ไม่เข้าใจและเกิดการร้องเรียนอยู่ดี ก็เกิดการจากคนข้างในที่ร้องเรียนในเรื่องนี้ จนถึงขั้นต้องให้ลาออก อย่างเช่นการทำสนามฟุตบอลถ้าผอ.สั่งมาแล้วส่งงบประมาณมาทางอาจารย์ที่ได้รับมอบหมาย ก็ไม่สามารถขัดได้ ถ้าขัดคำสั่งก็สามารถโดนวินัยได้ จริงแล้วควรเสนอเสนอให้มีคณะกรรมการในการรับผิดชอบในเรื่องนั้นๆไปครูจะได้บริหารจัดการในการสอนหนังสือเด็กเพียงอย่างเดียว ถ้าเกิดให้มีตำแหน่งธุรการโรงเรียน เฉพาะโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางก็ไม่สามารถทำได้ แล้วโรงเรียนที่อยู่บนดอยหรือเกาะก็ขาดบุคลากรครู และประสบปัญหาเหมือนกัน เพราะการเขียนกฎหมายจึงต้องเขียนกลางเพื่อให้ครอบคลุมทั้งหมด และปัญหาอีกอย่างหนึ่งที่พบคือการที่มีผู้อำนวยการโรงเรียนแต่ไม่มีเด็กนักเรียนจึงทำให้เกิดคำถามว่าผู้อำนวยการมีหน้าที่ทำอะไร จึงได้คำตอบว่าผู้อำนวยการทำหน้าที่ดูแลอาคารสถานที่ แล้วก็ไม่สามารถปลดผอ.ออกจากตำแหน่งได้จนกว่าจะถึงแก่กรรม และล่าสุดมติของสภาผู้แทนโหวต เห็นด้วย พรบ. ยกเลิกคำสั่ง คสช.ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ที่ให้มี กศจ. เอาอำนาจของผอ.ไปอยู่ที่กศจ. ตอนนี้นัยกเลิกและจัดให้อำนาจบริหารงานบุคคลในการแต่งตั้งโยกย้ายไปอยู่ที่เขตเพียงอย่างเดียว จะมีอยู่ช่วงหนึ่งที่เปลี่ยนผ่านจากกศจ.ไปอยู่เขตอาจจะทำให้การโยกย้ายล่าช้าไป เหมือนสมัยที่กระทรวงในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จะมีการเกษียณแต่มีการเปลี่ยนแห่งเกิดขึ้นจากที่จะได้เลื่อนชั้นและเกษียณในตำแหน่งที่สูงขึ้นแต่ได้เกษียณในตำแหน่งระดับเดิม อย่างเช่น ศึกษานิเทศก์ที่จะต้องโดนย้าย จึงมีทางเลือกให้ว่าจะไปอยู่ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือไปอยู่ที่มหาวิทยาลัย เป็นต้น เคยเสนอว่าศึกษานิเทศก์คือครูของครู เพราะศึกษานิเทศน์จะช่วยชี้แนะแนวทางให้กับครูในการจัดการศึกษาให้ เพราะตัวครูคนเดียวอาจจะพลาดได้ จึงต้องมีศึกษานิเทศก์ช่วย แต่จะให้ยุบตำแหน่งศึกษานิเทศน์ออกจึงทำให้ตอนนี้ศึกษานิเทศน์ไม่มีใครทำผลงานเพื่อเปลี่ยนระดับตำแหน่ง และมีคนแรกที่ได้ขึ้นผู้อำนวยการระดับ ๑๐ คือ สมเดช อยู่จ.นครสวรรค์ หลังจากนั้นก็มีท่านอื่นตามมาอีกแต่ไม่มาก จนทำให้คิดว่าตำแหน่งนี้มันยากมากเลยใช้ไหม เลยมีความคิดที่จะยุบกศ.เพราะเวลาที่ศึกษานิเทศน์ส่งผลงานเพื่อที่จะปรับเปลี่ยนตำแหน่ง แต่กศ.ไม่มีเวลาอ่านให้จนทำให้ศึกษานิเทศน์ไม่ได้ปรับเปลี่ยนตำแหน่งตามที่คาดหวัง ในบางครั้งทฤษฎีแนวคิดต่างๆคือทุดดี คือการสั่งให้ตามเด็กมาเรียนออนไลน์ให้ได้ พอครูไปตามเด็กเข้าเรียนไม่สามารถตามเด็กได้ ต้องคิดวิธีตามเด็กเข้าเรียนใหม่โดยการนำหนังสือและขนมของเล่นไปด้วยจะเห็นว่าเด็กๆ ออกมาทัน แสดงว่าพรบ.การศึกษาภาคบังคับอาจจะไม่จำเป็นเพราะว่าการที่ผู้ปกครองให้เด็กรับการศึกษาคือความผิดเขาเลยไม่让孩子มาเจอคุณครูตอนที่คุณครูมาตามที่บ้าน จริงๆ ที่ครูดูแลเด็กคือต้องการให้เด็กเข้าเรียนแต่ในเรื่องข้อจำกัดบางอย่างจึงทำให้เด็กไม่สามารถเข้าเรียนครบทุกคนได้ ไม่ใช่ผู้ปกครองไม่อยากให้เด็กได้รับการศึกษาแต่มันมีข้อจำกัดบางอย่างจึงทำให้เด็กไม่สามารถเข้าเรียนได้ใน พรบ.การศึกษาภาคบังคับบ้างที่มันก็สมควรยกเลิกหรือไม่ และมีคดีเกิดขึ้นเป็นคดีแรกเกิดขึ้นที่จังหวัดตากโทษฐานไม่ส่งลูกเข้าโรงเรียน ปรับ ๒,๐๐๐ บาท สาเหตุที่ผู้ปกครองไม่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนเกิดจากฐานะทางบ้านยากจนและไม่สามารถทิ้งลูกไว้บ้านคนเดียวได้จึงนำลูกไปทำงานด้วยตามสถานที่ที่ไปรับจ้าง ผลสุดท้ายคนที่จ่ายค่าปรับให้คือรองผอ.เขต หลังจากนั้นก็ไม่คดีนี้อีกเลย และการที่อยู่รอดปลอดภัยในการรับราชการมันก็ลำบาก เพราะถ้าคิดว่าสิ่งนั้นไม่ดีและผิดอย่าไปทำเพราะกฎหมายจะเขียนตามความเป็นจริง

ตัวอย่าง เรื่องที่ ๑ ในสมัยก่อนมีผอ.ที่เก่ง สอบมาบรรจุมาเป็นผู้อำนวยการใหม่และเกิด เหตุการณ์คือได้นมโรงเรียนมาแต่โรงเรียนไม่มีตู้เย็น และบังเอิญตรงกับวันหยุดเลยนำนมโรงเรียนที่ ได้มากกลับไปแช่ที่บ้านเพราะถ้าไม่นำกลับไปแช่ บ้านก็จะเป็นการทำรายทรัพย์สินทางราชการก็ผิด วินัยเลยนำนมโรงเรียนที่ได้มากกลับไปแช่ที่บ้าน เพราะที่บ้านผอ.มีตู้เย็นและที่บ้านผอ.เปิดร้านขาย ของช่วงเวลามีคนมาซื้อเยอะจนหยิบนมให้ผัดต้น หยิบนมโรงเรียนให้คนที่มาซื้อพอเด็กได้ดื่มและ จำรสชาติได้จึงนำไปบอกผู้ปกครองทำให้ ผู้ปกครองรู้เรื่อง และมีฝ่ายที่จะโจมตีอยู่แล้วจนทำ ให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์จนทำให้ผอ.โดนขอหายยกทรัพย์สินของทางราชการเกิดการทุจริตโดนไล่ออก

เรื่องที่ ๒ เรื่องรองผอ.เขตถูกย้ายไปอยู่ภาคเหนือ ทำให้ไม่คุ้นชินกับอาหารการกินที่นั่น การเดินทางต่างๆ เพราะรถก็ไม่ทำให้เกิดความลำบากและภรรยาต้องอยู่ที่ภาคใต้ไม่สามารถย้ายตามมาได้เพราะสุขภาพร่างกาย ไม่แข็งแรง และพอท่านรองผอ.ย้ายไปอยู่เขตและมีเจ้าหน้าที่ธุรการเห็นแล้วสงสารจึงอาสาดูแลรอง ผอ.เขต เช่นอาหารการกิน ซักผ้า รีดผ้า เป็นต้น จนเจ้าหน้าที่ธุรการส่งให้ไม่ได้จึงขอมายู่บ้านท่านรองเพราะมันจะสะดวก ต่อการดูแล อยู่ได้ประมาณ๒ปี จนมีการร้องเรียนเกิดขึ้น ขอให้ประพติช่วยอย่างร้ายแรงจนเป็นเหตุที่ต้องให้ออก จากราชการ

ถ้าทางข้าราชการครูทำดีแล้วทางส่วนกลางอย่ารังแกได้ใหม่ ถ้าครูดีก็สามารถสอนเด็กให้ออกมาได้ ทางส่วนกลางก็เปรียบเสมือนพ่อแม่ที่ต้องดูแลลูกแต่ทางส่วนกลางไม่ค่อยดูข้าราชการครู ส่วนใหญ่มีแต่โทษว่า ผอ.สพป หรือ ผอ.สพม.ไม่ดูแลหน่วยงานในกำกับทำให้เด็กมีประสิทธิภาพลดลง แต่จริงๆแล้วทางส่วนกลางไม่เคย ได้ดูแล อย่างเช่น โรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนคุณทรัพย์ในการเรียนรู้ การบำรุงรักษาโรงเรียน จนทำให้โรงเรียน ทรุดตัวลง ทางส่วนกลางไม่รู้เรื่อง มีแต่สั่งการลงมาให้ทำ แต่ไม่ทราบปัญหาของทางโรงเรียนว่าเกิดอะไร และตอนนี้ข้าราชการกระทรวงอื่นอิจฉาข้าราชการกระทรวงศึกษา เพราะค่าตอบแทนในตำแหน่งที่แตกต่างกัน ที่พูดมาทั้งหมดคืออยากให้ทุกท่านทำใจให้สบายเวลาที่ทำงาน ถ้าคิดว่าหน้าที่ที่รับผิดชอบทำออกมาดี ถ้าคิดว่าดี ตั้งใจทำแล้วออกมาดีแล้วนั้นแหละคือกฎหมาย สิ่งใดที่ดีก็ควรนำไปปฏิบัติ สิ่งใดที่ไม่ดีก็ควรที่จะละเว้น ถ้าไม่เข้าใจ ก็ควรที่จะถามนิติกรเขต และนิติกรเขตจะแนะนำแนวทางในการดำเนินการ และตอนนี้ส่วนกลางพยายามดูแล นำโรงเรียน เขตพื้นที่เป็นตัวตั้งนั้นใครที่อยู่ศึกษาธิการจังหวัดไม่ต้องกลัวที่หน่วยงานจะยุบ อย่างไรก็ตามภายใน ๓ ปี จะมีการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานเพียงเท่านั้น

หลักกฎหมายและกระบวนการดำเนินการทางวินัยของบุคลากรทางการศึกษา

โดย นายประนัย วณิชชานนท์ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

หน้าที่ทั่วไปของข้าราชการ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจอุทิศสาคหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไม่ได้ ต้องรักษาความลับของทางราชการ ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการด้วยกัน ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา ต้องไม่กระทำการข้ามผู้บังคับบัญชา ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเทียงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ ต้องไม่ก่อกวนก่อกอง กดขี่หรือข่มเหงในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามกดขี่หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

หน้าที่เหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริการประชาชนหรือที่เรียกว่าการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐ โดยมีข้าราชการเป็นเครื่องมือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น หากข้าราชการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือฝ่าฝืนต่อหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ถือว่า เป็นผู้กระทำความผิดวินัย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความผิดทางวินัย ได้แก่ การกระทำที่เกิดจากการไม่เคารพต่อหน้าที่ในวิชาชีพของตน

กรณีกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ได้แก่ การกระทำที่ฝ่าฝืนข้อห้ามและข้อปฏิบัติอันเป็นหน้าที่ทั่วไปของข้าราชการ ตามมาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓

ตัวอย่างความผิดวินัยไม่ร้ายแรง เช่น

- มีหน้าที่อยู่เวร มารับเวรช้า มารับเวรแล้วออกไปทำธุระส่วนตัวข้างนอก
- มาสายบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- ให้เพื่อนลงชื่อมาทำงาน
- ลงชื่อมาปฏิบัติราชการแล้ว ไม่อยู่ในสำนักงาน
- หยุดราชการ ๑ วันไปติดต่อยืมเงินเพื่อน เมื่อมาทำงานยื่นใบลาป่วย
- ส่งใบลาป่วยล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- ขออนุญาตลาออกไปงานแต่งงานเพื่อน ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตก็ยังไม่
- เมาสุราค่ำทำทนายผู้บังคับบัญชา
- ครูชายเขียนจดหมายถึงภรรยาผู้อื่นในลักษณะชู้สาว
- แต่งกายไม่สุภาพไปทำงาน ผู้บริหารโรงเรียนเตือนแล้วไม่ยอมฟัง

ไม่เข้าประชุมตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

ร้องเรียนไปยังกรมว่า ผู้บังคับบัญชาทุจริตเงินของทางราชการทั้งที่รู้ว่าไม่เป็นความจริง พุดจก้าวร้ายลบลบลผู้บังคับบัญชาด้วยความโกรธที่ไม่เลือนเงินเดือนให้
ได้เสียดผู้บริหารในที่ประชุม ผู้บริหารสั่งให้หยุดกลับตะโกนเสียงดังกว่าเดิม
ชกหน้าเพื่อน ตบตีกันในสำนักงาน เอาน้ำปัสสาวะผสมอุจจาระสาดหน้า
ลงโทษนักเรียนโดยวิธีหยิก ตบหลัง หักนิ้ว เขกหัว เขียนนักเรียนจนเนื้อแตกเลือดออก
ลงโทษนักเรียนโดยใช้ป้ายแขวนคอแล้วยืนหน้าห้อง
ไม่ทำบัญชีการเงิน และบัญชีพัสดุให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด กรณีเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

- ๑) กรณีละทิ้งหน้าที่ในช่วงป่วยเพื่อไปพบแพทย์ (อ.๒๐๐๓/๒๕๕๙)
 - ๒) กรณีขออนุญาตไปราชการที่หนึ่งแต่ไปราชการอีกที่หนึ่ง ถือว่าละทิ้งหน้าที่ (อ.๕๒๓/๒๕๕๘)
 - ๓) กรณีทำร้ายร่างกายผู้บังคับบัญชา เป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว (อบ.๔/๒๕๖๐)
 - ๔) กรณีมีความสนิทสนมกันเป็นพิเศษกับคู่สมรสกับใต้บังคับบัญชา เป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว (อ.๗๑๒/๒๕๕๖)
 - ๕) กรณีลงโทษนักเรียนโดยใช้แปรงลบกระดานตบที่ใบหน้าและหลัง บังคับให้อมชอล์กและตบหน้าหลายครั้ง เป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพและไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบแผนของทางราชการเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ (อบ.๑๒/๒๕๖๐)
 - ๖) กรณีให้เด็กนักเรียนจำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์เพื่อแลกกับคะแนน ถือเป็นการแสวงหาประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมและประพฤติชั่ว (อ.๔๖๕/๒๕๕๘)
 - ๗) กรณีผู้บังคับบัญชาพบว่า ผู้ใต้บังคับบัญชาลงชื่อในแบบฟอร์มเอกสารไว้ล่วงหน้าซึ่งเอกสารดังกล่าวจะนำมาใช้เป็นหลักฐานเพื่อขอเบิกค่าใช้จ่าย ถือเป็นการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ (อบ.๑๔/๒๕๖๐)
 - ๘) กรณีข้าราชการไม่ลงนามรับทราบคำสั่งที่เป็นหนังสือของผู้บังคับบัญชา ที่มอบหมายงานพิเศษให้รับผิดชอบ ถือเป็นการขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา (อบ.๙๖/๒๕๕๗)
 - ๙) ลาป่วยบ่อยครั้ง ถือเป็นผู้ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ (อ.๔๒๘/๒๕๕๔)
- กรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่ การกระทำความผิดดังต่อไปนี้ (มาตรา ๘๕)
- ๑) ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยไม่ชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต
 - ๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง
 - ๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
 - ๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
 - ๕) ดุหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๗) ละเว้นการกระทำ หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป (มาตรา ๘๒, มาตรา ๘๓) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง เช่น ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรงเปิดเผยความลับของทางราชการ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง เป็นต้น

ตัวอย่างความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เช่น เจ้าหน้าที่การเงินยกยอกเงินไปใช้ส่วนตัว

เอาทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของตนเอง

เรียกร้อยเงินจากผู้ปกครองนักเรียนที่พาบุตรมาสอบเข้าเรียนต่อโดยอ้างว่าจะช่วยให้เด็กสอบเข้าได้

ทุจริตในการเบิกค่ารักษาพยาบาล , ทุจริตในการเบิกค่าเช่าบ้าน, ทุจริตค่าเบี้ยเลี้ยงค่าที่พัก ค่าพาหนะในการเดินทางไปราชการ

เล่นการพนันไฮโล

ครูชายมีภรรยาและบุตรแล้ว ไปหลอกหญิงอื่นว่ายังเป็นโสดอยู่อยากแต่งงานด้วย หญิงนั้นหลงเชื่อและยอมมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วย พอคลอดบุตรก็ถูกครูชายทอดทิ้ง

ครูชายกับครูหญิงมีความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวต่อกันทั้งที่แต่ละฝ่ายมีคู่สมรสแล้ว

ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อใน

คราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด กรณีเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

๑) ไม่มาปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๑๐ ก.พ. ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๙ ก.ค. ๒๕๔๖ รวม ๑๕๔ วัน โดยไม่ส่งใบลาหรือไม่แจ้งเหตุที่ไม่มาปฏิบัติราชการ ถือเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน (อ.๑๓๔/๒๕๖๐)

๒) ไม่มาปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ ๑ เม.ย. ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๒๗ เม.ย. ๒๕๔๑ แต่มีผู้พบเห็นเมื่อวันที่ ๖ เม.ย. ๒๕๔๑ ต่อมาศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญโดยไม่ปรากฏว่าได้ถึงแก่ความตาย ถือว่าระหว่างวันที่ ๑ เม.ย. ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๒๗ เม.ย. ๒๕๔๑ ยังมีชีวิตอยู่ กรณีเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน (อ.๔/๒๕๕๕)

๓) กรณีข้าราชการตำรวจเบิกอาวุธปืนของทางราชการเพื่อใช้ปฏิบัติหน้าที่ แต่กลับนำอาวุธปืนดังกล่าวไปจำหน่ายเพื่อประกันการกู้ยืมเงิน (อ.๒๐๓๖/๒๕๕๙)

๔) กรณีเบิกเงินไปใช้จ่ายในโครงการแต่ไม่ปรากฏว่ามีการดำเนินงานตามโครงการที่ขอเบิก (อ.๕๗๙/๒๕๕๔)

๕) กรณีข้าราชการตำรวจรถไฟมีนเมาสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ทำร้ายร่างกายผู้โดยสาร จับใส่กุญแจมือ และเอาเงินของผู้โดยสารไป ถือเป็นการทุจริตต่อหน้าที่และกดขี่ข่มเหงรังแกประชาชน (อ.๒๓/๒๕๕๘)

๖) กรณีจัดซื้อพัสดุแพงกว่าความเป็นจริงมาก ถือเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (อ.๕๙๙/๒๕๕๕)

๗) กรณีอนุมัติให้จ่ายเงินตามฎีกาที่มีรอยชดลบแก้ไขชื่อผู้รับเงินและลายมือชื่อผู้รับเงิน ถือเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (อ.๒๒๔/๒๕๕๑)

๘) กรณีข้าราชการตำรวจมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับภรรยาของผู้อื่น จนต้องหย่าขาดจากสามี เป็นการประพฤติก่ออย่างร้ายแรง (อ.๕๙๐/๒๕๕๕)

๙) กรณีข้าราชการตำรวจเล่นการพนันไพ่ป๊อกเอาทรัพย์สินกัน โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นกรณีประพฤติก่ออย่างร้ายแรง (อ.๔๐๑/๒๕๕๕)

โทษทางวินัย มี ๕ สถาน

ก. วินัยไม่ร้ายแรง	๑. ภาคทัณฑ์
	๒. ตัดเงินเดือน
	๓. ลดเงินเดือน
ข. วินัยร้ายแรง	๔. ปลดออก
	๕. ไล่ออก

ความสัมพันธ์ระหว่างความผิดทางวินัยและความผิดทางอาญา

๑. ผลของคำพิพากษาในคดีอาญาไม่ผูกพันผู้มีอำนาจสั่งลงโทษทางวินัย

การดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญามีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ การดำเนินการทางวินัยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเป็นระเบียบแบบแผนที่ดีในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพในการบริการประชาชน ส่วนการดำเนินคดีอาญามีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคมหรือบ้านเมือง ซึ่งโดยหลักแล้วคำพิพากษาในคดีอาญาไม่มีผลผูกพันผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัย เช่น ศาลอาญายกฟ้อง โดยยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลย การยกฟ้องดังกล่าวไม่ผูกพันในการพิจารณาโทษทางวินัย (อ.๓๙๐/๒๕๕๑, อบ.๕๓/๒๕๖๑)

ยกเว้น : ในคดีอาญาศาลฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยกระทำความผิดจริงและมีคำพิพากษาลงโทษ ในการดำเนินการทางวินัยต้องนำผลตามคำพิพากษาในคดีอาญามาใช้ประกอบการพิจารณาลงโทษทางวินัย

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๓๙ กำหนดว่า ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดหรือต้องรับผิด ในคดีเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นได้ความ ประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามข้อกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนจะนำเอาคำพิพากษา ถึงที่สุดนั้น มาใช้เป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานอื่นก็ได้ แต่ต้อง แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น เพื่อใช้เป็นสรุปพยานหลักฐานที่ สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย

๒. การดำเนินการทางวินัยไม่ต้องรอผลทางอาญาก่อน

การดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญามีความแตกต่างกัน เพราะ กระบวนการพิจารณาทางวินัยและทางอาญามีความแตกต่างกัน การรับฟังพยานหลักฐานก็แตกต่างกัน ทั้งการมีอยู่ของพยานหลักฐาน และการให้ถ้อยคำหรือการเบิกความของพยานอาญามีความแตกต่างกันได้ การดำเนินการทางวินัยจึงไม่จำเป็นต้องรอผลการพิจารณาทางอาญาก่อนแต่ประการใด (อ.๓๗๐/๒๕๕๐, อ.๕๒๔/๒๕๕๔)

๓. ผลการสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่ากระทำผิดวินัย ผู้มีอำนาจลงโทษทางวินัยจะต้องรอผลในทางอาญาก่อน

หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๙๐๕/ว ๙ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๐๕

แจ้งเวียนให้หน่วยงานถือปฏิบัติว่า หากการสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย และผู้นั้นยังตกอยู่ในฐานะเป็นผู้ถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญาอยู่ด้วย ในกรณีเช่นนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจดำเนินการทางวินัยสามารถรอการดำเนินการในทางวินัยไว้ก่อนได้จนกว่าจะทราบผลคดีอาญาได้

๔. ถูกลงโทษทางวินัยไปแล้วต่อมาศาลพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในเรื่องเดียวกัน ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษทางวินัยใหม่ได้ไม่เป็นการลงโทษทางวินัยซ้ำซ้อน

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ พบ. ๒/๒๕๖๑ วินิจฉัยสรุปว่า แม้จะปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเคยถูกอธิบดีกรมป่าไม้มีคำสั่งปลดออกจากราชการ ตามการชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ามีพฤติการณ์อันเป็นความผิดตามมาตรา ๘๒ ว. ๓ มาตรา ๘๕ ว.๒ และมาตรา ๘๘ ว.๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดเดียวกันกับที่มีการดำเนินคดีอาญา กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ทำหลักฐานเท็จเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันโดยไม่มีการจ้างงานกันจริงและทำหลักฐานอันเป็นเท็จจริงในการเบิกจ่ายเงินดังกล่าว ต่อมาศาลอาญามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ฟ้องคดีมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ให้ลงโทษจำคุก ๑ ปี

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้โอนไปสังกัดกระทรวงทรัพยากรฯ) จึงสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติ อ.ก.พ.กระทรวงฯ ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการเป็นการลงโทษตามมาตรา ๘๕ (๖) แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง โดยที่ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยจะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้ ซึ่งเป็นคนละฐานความผิดกับคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการตามการชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีจึงไม่อาจ ถือได้ว่าเป็นการลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการคนดังกล่าวซ้ำซ้อนกัน อันจะเป็นเหตุให้คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๖๗/๒๕๔๗ วินิจฉัยทำนองเดียวกัน)

การดำเนินการทางวินัย ไม่มีอายุความ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๕๖/๒๕๕๖

ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อมีการกระทำความผิดวินัยยอมต้องถูกดำเนินการทางวินัยเสมอ เนื่องจากการดำเนินการทางวินัยไม่มีอายุความ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจดำเนินการทางวินัยได้แม้ว่าข้าราชการผู้นั้นจะได้กระทำความผิดวินัยมานานแล้วก็ตาม ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ มิได้กำหนดเรื่องอายุความของการดำเนินการทางวินัยไว้

ข้าราชการที่กระทำความผิดวินัย แม้ต่อมาจะได้ออกจากราชการ

(มิใช่ตาย) ผู้บังคับบัญชาก็ยังสามารถดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ เสมือนยังไม่ได้ออกจากราชการ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑) ก่อนออกจากราชการมีการกล่าวหาเป็นหนังสือว่า ขณะรับราชการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ไม่เกี่ยวกับราชการ หรือความผิดลหุโทษ

(แต่ต้องสั่งลงโทษภายใน ๓ ปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๒๙/๒๕๕๑

เมื่อข้อเท็จจริงคดีนี้ปรากฏว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการครู ผู้ฟ้องคดีถูกฟ้องเป็นคดีอาญาขอหาทำคำรับรองแบบแปลนและรายงานคำนวณโครงสร้างอาคารอันเป็นเท็จ และขอหาเป็นผู้มีวิชาชีพออกแบบควบคุมการก่อสร้าง ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ทำให้อาคารดังกล่าวถล่มเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับอันตรายสาหัสเป็นจำนวนมาก ศาลจังหวัดนครราชสีมาพิพากษาให้จำคุกผู้ฟ้องคดี ๒๐ ปี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน) จึงได้มีคำสั่งที่ ๒๑๘๐/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องถูกฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนเสนอให้ชะลอการดำเนินการ

ทางวินัยเพื่อรอฟังคำพิพากษาของศาลฎีกา แม้ศาลฎีกาจะมีคำพิพากษาภายหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีเกษียณอายุราชการ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของ

ผู้ฟ้องคดียอมมีอำนาจดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๘/๒๕๕๒

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๓) ได้สั่งการให้สืบสวนข้อเท็จจริงกรณีมีผู้ร้องเรียนกล่าวหาว่า ผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินจากนาง ส. และนาง ข. โดยอ้างว่าจะนำไปช่วยเหลือให้น้องชายนาง ส. สอบเข้าเป็นตำรวจได้ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นการดำเนินการทางวินัยก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับการอนุมัติให้ลาออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาและดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดีต่อไปได้ เสมือนว่าผู้ฟ้องคดียังมิได้ออกจากราชการ แม้ภายหลังผู้ฟ้องคดีจะลาออกจากราชการไปแล้วตามมาตรา ๑๐๖ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๕๖/๒๕๕๖

ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งวิศวกรไฟฟ้า ๕ ได้ถูกบริษัท ช. ร้อยเรียนต่อเลขอาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า ผู้ฟ้องคดีได้เรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการให้ความสะดวกในการส่งมอบงานที่รับจ้าง

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า แม้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากราชการไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ ซึ่งไม่มีสถานภาพเป็นข้าราชการแล้วก็ตาม แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามนัยมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงมีอำนาจดำเนินการสืบสวน

หรือดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดีต่อไปได้เสมือนว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ออกจากราชการตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังมีอำนาจดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๐๖ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อการสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการสั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งตาม พ.ร.บ. รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่ารายงานการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

แม้ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาออกจากราชการไปแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาออกจากราชการก่อน แล้วจึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเพราะเหตุอื่น กรณีจึงเห็นได้ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งที่ ๑๒๖/๒๕๔๗ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ได้กระทำโดยชอบด้วยมาตรา ๓๐๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อ ๖ (๖) ของระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวินัยออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นไปตามกระบวนการ ขั้นตอนหรือวิธีการที่กำหนดแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีอำนาจสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการก่อน

๒) ภายหลังจากที่ข้าราชการผู้นั้นได้ออกจากราชการไปแล้ว ได้มีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาว่า ขณะรับราชการได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือกระทำความผิดทางอาญา ผู้มีอำนาจมีอำนาจดำเนินการทางวินัยต่อไปได้เสมือนว่ายังมีได้ออกจากราชการ

(โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายใน ๓ ปี นับแต่วันออกจากราชการ ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง แห่งพ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒)

บทสรุป

ขณะรับราชการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แม้จะออกจากราชการไปแล้ว ก็ยังดำเนินการทางวินัยได้ ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือภายหลังออกจากราชการไปแล้วก็ตาม

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๑๐๐/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดข้าราชการพลเรือนผู้ใด ซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแล้วแต่กรณี

มีปัญหาว่า ขณะนี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐๐/๑ หาก ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดในขณะที่ข้าราชการพลเรือนผู้นั้นได้ออกจากราชการไปแล้ว ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยจะต้องออกคำสั่งลงโทษตามมติชี้มูลความผิดทางวินัยของ ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. ภายในระยะเวลาเท่าใด นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๕๘/๒๕๖๔

เห็นว่า ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาไว้ก่อนหรือหลังออกจากราชการ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องสั่งลงโทษภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ข้าราชการพลเรือนผู้นั้นออกจากราชการ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๐ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

และยังเห็นว่า ตามมาตรา ๑๐๐ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เดิม (กรณีมีการกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการ) บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการสอบสวนภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการเช่นเดียวกัน หากเริ่มสอบสวนเมื่อพ้น ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจไม่มีอำนาจในการสั่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนผู้นั้นได้

กรณีข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาตายในระหว่างการสอบสวน ให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นเป็นอันยุติ แต่ให้คณะกรรมการสอบสวน และผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อไปเท่าที่สามารถจะกระทำได้แล้วทำความเห็นเสนอต่อกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้วแต่กรณี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๑๕/๒๕๔๙

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า นาง พ. เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง และคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ แต่ อ.ก.พ.จังหวัดพัทลุงยังไม่ได้พิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง (๓) แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ นาง พ. ได้ถึงแก่ความตายเสียก่อน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง) จึงส่งรายงานการสอบสวนทางวินัยนาง พ. และสรุปความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขพิจารณา

ดำเนินการเสนอให้รัฐมนตรีพิจารณาวินิจฉัยตามแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๔/๑๔๔๕๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐ ซึ่งรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้านาง พ. ไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อน จะต้องได้รับโทษไล่ออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นทายาทของนาง พ. จึงไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จตกทอดของนาง พ. ตามมาตรา ๕๓ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เหตุที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้รับเงินบำเหน็จตกทอดของนาง พ. จึงมิได้เกิดจากการดำเนินการทางวินัยนาง พ. ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (จังหวัดพัทลุง) โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใต้สวนและชี้มูลความผิดวินัยกรณีข้าราชการถูกร้องเรียนกล่าวหา
 การดำเนินการทางวินัยโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการ
 ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า คณะกรรมการ
 ปปช. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑)..(๓) ใต้สวน
 และวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวยผิดปกติ
 กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำ
 ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิด
 ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

มาตรา ๘๘ บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการ
 ปปช. ได้รับคำกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม
 มาตรา ๘๔ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่
 ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่
 กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ
 กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
 ให้คณะกรรมการ ปปช. ดำเนินการตามหมวด ๔
 การใต้สวนข้อเท็จจริง

มาตรา ๙๑ บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการ ปปช. ใต้สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่า ข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล
 ให้ข้อกล่าวหาเป็นอันตกไป ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ปปช. มีมติว่า มีมูลความผิดให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัยให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๒

(๒) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญาให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๓

มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ปปช. ได้พิจารณา
 พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้ว มีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหา ผู้ใด ได้กระทำผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่ง
 รายงาน และเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้
 นั้น เพื่อพิจารณาโทษทางวินัย ตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ปปช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ
 สอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัย แก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงานและความเห็นของคณะกรรมการ
 ปปช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมาย หรือระเบียบ หรือ
 ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาเหล่านั้นๆ แล้วแต่กรณี

มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดทางวินัย เป็นเพียงการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติ มิใช่เป็น
 การใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองย่อมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาความชอบด้วยกฎหมายของ
 คำสั่งลงโทษที่สั่งตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟบ.๑๔/๒๕๖๒

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามข้อโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ก่อนว่า การใช้
 อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับในขณะเกิดเหตุ และชี้มูลความผิดทางวินัยเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตาม
 รัฐธรรมนูญ หรือไม่ เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นได้ว่า ในกรณี

ที่รัฐธรรมนูญประสงค์จะให้การวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรอิสระใดเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญนั้น รัฐธรรมนูญต้องกำหนดบทบัญญัติให้อำนาจดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน และเมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการชี้มูลความผิดทางวินัยไว้ ประกอบกับเมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติมาตราอื่นๆ ในรัฐธรรมนูญ ก็ไม่ปรากฏว่า มีมาตราใดที่ให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการชี้มูลความผิดทางวินัยเช่นเดียวกัน แต่อำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการชี้มูลความผิดทางวินัยเป็นกรณีที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต กรณีจึงเห็นได้ว่า การใช้อำนาจของคณะกรรมการป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) ของรัฐธรรมนูญเดียวกัน และชี้มูลความผิดทางวินัยเป็นการใช้อำนาจที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มิใช่การใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด ดังนั้น ศาลปกครองจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้ตามมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญข้างต้น

เมื่อพฤติการณ์การกระทำเข้าองค์ประกอบ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งไล่ ออกจากราชการตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๖๑๑/๒๕๕๙

เมื่อพฤติการณ์ประกอบกรกระทำของผู้ฟ้องคดีในการปกปิดข่าวสารการประกาศประกวดราคา เป็นการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) พิจารณาแล้ว มีมติว่า พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดของผู้ฟ้องคดี มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ นั้น เป็นการปรับกฎหมายตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นกรรมเดียวและผิดกฎหมายหลายบทซึ่งมีทั้งทุจริตและไม่ปฏิบัติตามระเบียบ เมื่อกระบวนการรับฟัง คู่กรณีในกระบวนการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้อาสาผู้ฟ้องคดีโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานคือการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญแล้ว จึงเป็นเรื่องที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายก อบต. หนองบัวใต้) ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา จะวินิจฉัยปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่ได้รับฟังเป็นยุติต่อไป ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงนำ รายงานเอกสารและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยตามมาตรา ๙๒ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวใต้ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (คณะกรรมการพนักงานส่วน ตำบลจังหวัดตาก) ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ให้ไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงชอบด้วย กฎหมาย ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ชอบแล้ว

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยเฉพาะความผิดฐานทุจริต ต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยในความผิดฐานอื่น เช่น ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่เป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๓๗/๒๕๕๘

เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับในขณะเกิดเหตุ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓)

และพ.ร.บ.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ (๓) มาตรา ๘๘ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แล้วเห็นว่า ข้อกล่าวหาที่อยู่ในอำนาจไต่สวนและพิจารณาของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หมายถึงเฉพาะข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น และโดยที่ ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้ใน ภาค ๒ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมไว้ใน ลักษณะ ๓ หมวด ๒ มาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕ ดังนั้น ความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ราชการและความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม จึงเป็นมูลความผิดทางอาญา ส่วนความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ ถือเป็นมูลความผิดทางวินัย นอกจากสามกรณีดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูล ความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติว่าการกระทำ ของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรง ฐานรายงานเท็จ ต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานเป็น ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๒ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง มาตรา ๙๐ วรรคสอง และมาตรา ๙๘ วรรคสอง จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ อันเป็นการดำเนินการตาม อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ (๓)

แต่โดยที่ความผิดทางวินัยฐานอื่น ได้แก่ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานเป็นผู้ประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรง ซึ่งได้วินิจฉัยแล้วว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูล ความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานดังกล่าว การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูล ความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานอื่น จึงเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานอื่น จึงไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้อง คดี และผู้ถูกฟ้องคดีจะถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเป็น สำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนตาม มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ ลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการในความผิดทางวินัยฐานอื่นดังกล่าวข้างต้น โดยมีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน ผู้ฟ้องคดีและมีได้แจ้งข้อกล่าวหาดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีได้มีโอกาสดำเนินการชี้แจงแสดง

พยานหลักฐานและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา คำสั่งลงโทษใส่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามฐานความผิดดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญในการลงโทษทางวินัย อย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๑๐๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา ซึ่งใช้บังคับในขณะเกิดเหตุ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พบ.๘/๒๕๖๒

การพิจารณาขอเขตอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ว่ามีอยู่เพียงใด นั้น ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ ในขณะที่มีการกล่าวหาและตั้งอนุกรรมการไต่สวนผู้ฟ้องคดีทั้งแปดสิบเก้า ดังนั้น หากการไต่สวนข้อเท็จจริงและข้อมูลความผิดทางวินัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ถูกร้องเรียนได้กระทำความผิดวินัยฐานอื่น อันมิใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เช่นในคดีนี้ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขี้มูลว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดสิบเก้ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็น ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีดังกล่าว จึงไม่ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๘๒ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ถึงที่ ๖ จะต้องถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วพิจารณาโทษทางวินัย ตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติโดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีกได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๒๙/๒๕๖๔

กฎหมายได้บัญญัติให้ผู้ร้องสอด (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) มีอำนาจวินิจฉัยข้อมูลความผิดทางวินัย กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น ส่วนการกระทำความผิดวินัยฐานอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากผู้ร้องสอดเห็นว่าเป็นการกระทำความผิดวินัย ผู้ร้องสอดย่อมมีสิทธิส่งเรื่องไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา แต่กรณีที่จะถือได้ว่ารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ร้องสอดเป็นสำนวน การสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูก กล่าวหา นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องสอดใช้อำนาจหน้าที่ของตนในการชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในกรณีที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ตามมาตรา ๑๙ (๓) แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หากมิใช่ความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่แล้ว กรณีไม่อาจถือได้ว่ารายงาน เอกสารและความเห็นของผู้ร้องสอดเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตาม กฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้นได้ เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องสอดได้มีหนังสือ แจ้งมติของผู้ร้องสอดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร) ทราบว่าในกรณีของผู้ฟ้องคดีนั้นเป็นกรณีที่มีมูล ความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่ง อ.ก.ก.สามัญในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ ได้มีมติให้ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร)

ได้มีคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๕๓๑๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้ฟ้องคดีได้พ้นจากราชการตาม กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเป็นต้นไป อันเป็นการลงโทษผู้ฟ้องคดีในความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง โดยมีได้มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยขึ้นทำการสอบสวนทางวินัย ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง

แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อผู้ร้องสอดมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงโทษทางวินัยในความผิดทางวินัยฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง อันมิใช่ในความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ หนังสือฉบับดังกล่าวของผู้ร้องสอด จึงเป็นเพียงการชี้มูลความผิดทางวินัยนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของผู้ร้องสอด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจถือเอารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ร้องสอดเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ เมื่อมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ตามนัยมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๓๑๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการในความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงเป็นการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น คำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อคำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่อาจรับฟังได้

พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ (ฉบับใหม่)

มาตรา ๔๘ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ว่า มีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน

มาตรา ๙๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน เพื่อให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อไป

(๒) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชา... ภายใน ๓๐ วันเพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

มาตรา ๙๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๙๑ แล้วให้ผู้บังคับบัญชา พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายของผู้ถูกกล่าวหาแล้วแต่กรณี

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

“เมื่อถูกลงโทษทางวินัย ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์”

การอุทธรณ์ ให้ผู้อุทธรณ์แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าถูกลงโทษทางวินัยโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ ดังนั้น หนังสืออุทธรณ์ที่ระบุข้อความแต่เพียงว่า ขออุทธรณ์คำสั่งลงโทษและจะส่งหลักฐานประกอบการอุทธรณ์ในภายหลังนั้น

เป็นอุทธรณ์ที่มีได้แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่า ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่ เป็นธรรมอย่างไร จึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๗/๒๕๕๐

เมื่อพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งมีข้อความระบุว่า ขออุทธรณ์คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๕% เป็นเวลาหนึ่งเดือนและหวังว่าคงไม่เลือกปฏิบัติแล้ว เห็นว่า คำอุทธรณ์ดังกล่าวมิได้แสดง ข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่ เป็นธรรมอย่างไร จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่มีชอบด้วย ข้อ ๓ วรรคสอง ของกฎ ก.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ อีกทั้งคำอุทธรณ์ดังกล่าวแม้จะทำเป็นหนังสือแต่ก็มีได้ระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย ที่อ้างอิงประกอบด้วย

เดิม เมื่อถูกลงโทษตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษนั้น ได้ตั้งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ททุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่อุทธรณ์ได้แต่เฉพาะดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น จะอุทธรณ์ว่าไม่ได้ กระทำคามผิดหรือการกระทำคามผิดนั้นเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงไม่ได้ สิทธิในการอุทธรณ์จึงมิใช่สิทธิที่ กำหนดไว้ในกฎหมายบริหารงานบุคคลของข้าราชการผู้นั้น ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ อุทธรณ์ ได้แต่เฉพาะระดับโทษเท่านั้น

ปัจจุบัน ผู้ถูกลงโทษตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมิใช่สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการ กำหนดโทษก็ได้ โดยสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้เลย ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๑๐๑ แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ผู้ถูกลงโทษที่ถูกลงโทษตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมิใช่สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ แต่ สามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้เลย ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ซึ่งถูกลงโทษตาม มาตรา ๙๘ ที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ถูกลงโทษโดย ไม่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้น หรือ จะดำเนินการอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษ

ของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูก ลงโทษนั้นก่อนก็ได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษนำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครองโดยมิได้ฟ้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ศาลปกครองแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสิทธิขอ เข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีด้วยได้”

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ คือพระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่ว่านั้นก็ไม่ได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่างๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ซึ่งเป็นพ.ร.บ.ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำความผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์ หากใครกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์นี้ ก็จะต้องได้รับการลงโทษตามที่ พ.ร.บ.กำหนดไว้

ปัจจุบันมีคนใช้คอมพิวเตอร์ รวมถึงสมาร์ทโฟนเป็นจำนวนมาก บางคนก็อาจจะใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ แต่บางคนก็อาจใช้สิ่งนี้ทำร้ายคนอื่นในทางอ้อมด้วยก็ได้ เราอาจจะได้ยินข่าวเรื่องการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์อยู่บ้าง ซึ่งบางเหตุการณ์ก็สร้างความเสียหายไม่น้อยเลย เพื่อจัดการกับเรื่องพวกนี้ เลยต้องมีกฎหมายออกมาควบคุม ในเมื่อการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเรื่องใกล้ตัวเรา พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ก็เป็นเรื่องใกล้ตัวเราเช่นกัน หากเราไม่รู้เอาไว้ เราอาจจะเผลอไปทำผิด โดยที่เราไม่ได้ตั้งใจก็ได้

ประเทศไทย มี พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาแล้ว ๒ ฉบับ คือ ฉบับแรก ปี ๒๕๕๐ และ ฉบับสอง ปี ๒๕๖๐ โดยฉบับที่ใช้งานปัจจุบัน คือ ฉบับปี ๒๕๖๐

ความแตกต่างสำคัญระหว่างฉบับปี ๒๕๖๐ กับ ๒๕๕๐ คือ แก้ไขมิให้ “ความผิดหมิ่นประมาท” เป็นความผิดตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ อีกต่อไป

เพราะในอดีต ความผิดหมิ่นประมาท ถือว่าเข้าข่ายผิด พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ซึ่งกฎหมายระบุว่าไม่สามารถยอมความได้ ดังนั้นแม้ต่อมา คู่ความจะเจรจายอมความสำเร็จ หรืออยากถอนฟ้อง ศาลก็ไม่สามารถใช้ดุลพินิจที่จะไม่ลงโทษคู่ความได้ ส่งผลให้มีคดีฟ้องร้องขึ้นศาลจำนวนมากและเกิดปัญหาทางปฏิบัติ

เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว จึงมีการนำ “ความผิดหมิ่นประมาท” ออกจาก พรบ คอมพิวเตอร์ แต่ไปบังคับใช้ด้วยประมวลกฎหมายอาญาแทน ทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ๒๕๖๐ มีอยู่ ๒ หมวด โดยหมวดที่เกี่ยวข้องกับประชาชนคือ หมวด ๑ “ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์” เพราะเป็นหมวดที่บอกว่า พฤติกรรมใดที่มีความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ และมีบทลงโทษอะไรอย่างไร

โดยหมวด ๑ มีมาตราที่ควรสนใจทั้งหมด ๑๑ มาตราดังนี้

ตัวอย่าง การกระทำความผิดเกี่ยวกับ พรบ คอมพิวเตอร์ พร้อมบทลงโทษ

พฤติกรรมหรือ การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่คนทำงานออนไลน์อย่างพวกเราไม่ควรทำจะมีอะไร แล้วหากทำผิด พรบ คอมพิวเตอร์ มีบทลงโทษ อะไรบ้าง

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา ๕ | ตัวอย่าง การกระทำความผิด โดนแฮก

การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ตัวอย่างเช่น

การแฮคเกอร์ เข้าไปดูข้อมูลคอมพิวเตอร์คนอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต

การใช้ username / password ของผู้อื่น Login เข้าสู่ระบบ โดยไม่ได้รับการอนุญาต

บทลงโทษ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๑ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา ๙ | ตัวอย่างการกระทำความผิด ทำลาย แก้ไข ดัดแปลง นำไฟล์อันตรายเข้าสู่คอมพิวเตอร์ จนทำให้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นเสียหาย ตัวอย่างเช่น

การนำไฟล์อันตราย เช่น ไวรัส มัลแวร์ มาสู่คอมพิวเตอร์ของเพื่อน หรือ คนรู้จัก จนระบบคอมพิวเตอร์เสียหาย

การแฮคเกอร์ เข้าไปดูข้อมูลคอมพิวเตอร์คนอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต การใช้ username / password ของผู้อื่น Login เข้าสู่ระบบ โดยไม่ได้รับการอนุญาต

บทลงโทษ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา ๑๑ | ตัวอย่างการกระทำความผิด

มาตรานี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับพ่อค้าแม่ค้าออนไลน์ เพราะเกี่ยวข้องกับการโปรโมทสินค้าบนอินเทอร์เน็ต โดยการกระทำที่อาจผิด พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ๒๕๖๐ มีดังนี้

การส่งข้อมูลหรืออีเมลล์ก่อกวนผู้อื่น (สแปม) เพื่อขายสินค้าหรือบริการ จนผู้รับเกิดความเดือดร้อนรำคาญ โดยไม่มีปุ่มให้กดเลิกการรับอีเมลล์

การฝากร้านใน FB หรือ IG แบบรัวๆ ซ้ำไปซ้ำมา โดยเจ้าของเพจไม่ได้อนุญาต จนเกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่เจ้าของเพจหรือผู้พบเห็น

บทลงโทษ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา ๑๒ | ตัวอย่างการกระทำความผิด

กระทำการทำลาย แก้ไข หรือ รับกววนข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์ ของระบบสาธารณะ หรือ ความมั่นคง เช่น

เจาะเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งความคุมไฟฟ้าในนครหลวง และส่งดับไฟฟ้าทั่วเมือง อันก่อให้เกิดความวุ่นวายและมีผลกระทบเป็นวงกว้าง

บทลงโทษ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา ๑๓ | ตัวอย่างการกระทำความผิด

จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด ตัวอย่างเช่น

เป็นผู้จำหน่ายชุดคำสั่งที่ใช้ในการเจาะระบบ หรือ รับกววนข้อมูลคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมทำ BOTNET หรือ DOS (Denial of Service)

บทลงโทษ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๕ ปี เดือน ปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา ๑๔ | ตัวอย่างการกระทำความผิด

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา ๑๔ คือหนึ่งในมาตราที่ประชาชนควรให้สนใจเป็นพิเศษ เพราะเป็นหนึ่งในฐานความผิดที่มีคดีฟ้องร้องมากที่สุด โดยตัวอย่างการกระทำความผิด มาตราดังกล่าว มีดังนี้

โพสต์หรือแชร์ ข้อมูลปลอม ไม่เป็นความจริง หลอกลวง (อย่างเช่น แม่ค้าออนไลน์โพสต์หลอกลวงเพื่อเก็บเงินลูกค้า แต่ไม่มีการส่งมอบสินค้าจริง โฆษณาธุรกิจลูกโซ่ที่หลอกลวงเอาเงินลูกค้า โปสข่าวปลอม เป็นต้น)

การกด like & Share ข่าวหรือข้อมูลปลอม อันเป็นการให้เพื่อนใน social network ได้เห็นข้อมูลดังกล่าวด้วย ก็ถือเป็นความผิดตาม พรบ คอมพิวเตอร์ มาตรา ๑๔ เช่นกัน

เป็นแอดมินเพจที่ปล่อยให้มิข่าวหรือข้อมูลปลอมเผยแพร่ในเพจตัวเอง โดยมีได้ทำการลบทิ้ง

โพสหรือเผยแพร่ภาพเปลือย ภาพลามกอนาจารของคนรู้จัก หรือ คนรักเก่า อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย หรือเสียหาย

บทลงโทษ หากเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๖ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (แต่ในกรณีอย่างหลังนี้สามารถยอมความกันได้)

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา ๑๖ | ตัวอย่างการกระทำผิด

กระทำการเผยแพร่ภาพที่สร้างขึ้น หรือภาพตัดต่อ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับการดูหมิ่น อับอาย หรือเสียชื่อเสียง ตัวอย่างเช่น

เผยแพร่ข้อมูลเยาวชน โดยไม่มีการปกปิดตัวตนของเยาวชนท่านนั้น โดยตามกฎหมาย หากเปิดเผยตัวตนเยาวชนสู่สาธารณะ อาจทำให้ใช้ชีวิตในสังคมลำบาก อาจถูกดูหมิ่น เกลียดชัง

เผยแพร่ภาพของผู้เสียชีวิต อันส่งผลให้พ่อแม่หรือคู่สมรสของผู้ตาย เกิดความอับอาย

บทลงโทษ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๓ ปี เดือน ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีศึกษา : การทำผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์ ตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์

หลังจากมีการประกาศใช้ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ฉบับที่ ๒ ก็มีเคสที่เข้าข่ายกระทำความผิด พ.ร.บ. ออกมาให้เห็นกันบ้าง เพื่อสร้างความเข้าใจมากขึ้น เลยขอยกตัวอย่างเคสที่อาจผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์มาให้ดู

เคสแรก เป็นเคสที่ออกข่าวอย่างโด่งดังเช่นกัน เป็นกรณีที่มีชายหนุ่มคนหนึ่งถ่ายรูปตึกที่มีลักษณะเอนๆ พร้อมโพสข้อความประมาณว่า

ตึกทรุดตัว ลงบน Facebook เลยทำให้เกิดเป็นประเด็นที่หลายเอาตลกอกตลกใจไปกันใหญ่ แต่ต่อมาก็มีการเปิดเผยว่า ตึกที่เห็นนั้นเป็นเพียงดีไซน์ของตึกที่ตั้งใจจะให้เอนแบบนั้นอยู่แล้ว เลยทำให้เจ้าของโพสต์ถูกตำรวจเรียกสอบสวน เพราะเข้าข่ายความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ม.๑๔ (๒) นำข้อความเท็จเข้าระบบคอมพิวเตอร์ อันเป็นเหตุก่อให้เกิดความตื่นตระหนก

อีกกรณีหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ก็สามารถช่วยคุ้มครองผู้ที่ใช้งานคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตได้ด้วย อย่างเช่นกรณีคดีของคุณปริบูรณ์ เกียจวรังกูล ที่ถูกตั้งข้อหาหมิ่นประมาท และ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) จากการโพสต์เฟซบุ๊กเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ตำรวจเข้าค้นบ้าน โดยอ้างอำนาจตาม มาตรา ๔๔

ซึ่งคุณปริบูรณ์ได้ยื่นหนังสือร้องความเป็นธรรมต่อศาลว่า ปัจจุบันได้มีการใช้พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว โดย พ.ร.บ.ดังกล่าวได้ยกเลิกข้อความใน มาตรา ๑๔ ของ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ฉบับเดิม และบัญญัติใหม่ไว้ว่า ห้ามมิให้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้ลงโทษกับการกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา จึงขอให้อัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องในข้อหาตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ฯ ผลก็คือ อัยการศาลจังหวัดราชบุรี มีคำสั่งไม่ฟ้องคดีปริบูรณ์ในข้อหาตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ฯ

เราก็จะเริ่มเห็นว่า ได้เริ่มมีการใช้ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ กันอย่างจริงจัง และมีการปรับใช้ให้ตรงตาม พ.ร.บ. ที่แก้ไข ไม่ใช่แค่จับกุมผู้ทำผิด แต่ยังคงคุ้มครองผู้ที่ไม่มีความผิดใน พ.ร.บ. ฉบับที่ ๒ แล้ว

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ หรือ PDPA

PDPA ย่อมาจาก Personal Data Protection Act B.E. ๒๕๖๒ (๒๐๑๙) เป็นกฎหมายว่าด้วยการให้สิทธิกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล สร้างมาตรฐานการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลให้ปลอดภัย และนำไปใช้ให้ถูกวัตถุประสงค์ตามคำยินยอมที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลอนุญาต โดยกฎหมาย PDPA Thailand (พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล) ได้ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และปัจจุบันได้ถูกเลื่อนให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล PDPA

ทุกวันนี้ระบบดิจิทัลหรือระบบเครือข่ายออนไลน์กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของเราไปแล้ว มีหลากหลายช่องทางในการติดต่อสื่อสารเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ มีแพลตฟอร์มมากมายให้เลือกใช้ โดยแต่ละช่องทางที่เราใช้งานก็จะมีเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของเราก่อนเข้าใช้งานด้วย เช่น ชื่อ นามสกุล , Email , เบอร์โทรศัพท์, ที่อยู่ หรือข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ ตามแต่ที่เจ้าของช่องทางเรียกขอข้อมูล

การที่เราจะให้ข้อมูลส่วนบุคคลใครไป ย่อมพิจารณาว่าให้ใครไปและให้เพราะอะไร? ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเราจะสั่งซื้อของออนไลน์ เราก็ยินยอมที่จะให้ข้อมูลส่วนตัว ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ในการติดต่อเพื่อใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการส่งสินค้ามาให้เรา ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เราเข้าใจได้และยินยอมที่จะให้ไปเพื่อส่งสินค้ามายังเรา หรือว่า ข้อมูลส่วนบุคคลที่เราให้ต่อบริษัทเพื่อสมัครเข้าทำงาน

แต่เราจะรู้ได้อย่างไรว่าข้อมูลที่เรานำไปนั้น จะใช้เพื่อวัตถุประสงค์นั้นจริงๆ และไม่นำข้อมูลส่วนตัวของเราไปใช้เพื่อผลประโยชน์อื่นใด ที่นอกเหนือความยินยอมของเรา

PDPA หรือ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ ที่จะบังคับใช้ในประเทศไทยนี้ จะมีบทบาทในการคุ้มครองและให้สิทธิที่เราควรมีต่อข้อมูลส่วนบุคคลของเราเองได้ รวมไปถึงการสร้างมาตรฐานของบุคคลหรือนิติบุคคล ในการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล, รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล, ใช้ข้อมูลส่วนบุคคล หรือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลก็ตาม ซึ่งล้วนแล้วเกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. ฉบับนี้ที่จะต้องปฏิบัติตาม หากผู้ใดหรือองค์กรใดไม่ปฏิบัติตามย่อมมีบทลงโทษตามกฎหมายตามมา ซึ่งบทลงโทษของ PDPA สำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามนั้น มีทั้งโทษทางแพ่ง โทษทางอาญา และโทษทางปกครองด้วย

ดังนั้น PDPA ที่จะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ นี้ ก็นับว่าเป็นกฎหมายที่เราทุกคนควรทราบ และตระหนักรู้ถึงสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กร บริษัท ห้างร้าน หรือแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่มีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นลูกค้า ผู้ใช้งาน หรือจะเป็นพนักงานที่ทำงานภายในองค์กรเองก็ตาม

องค์กรต่าง ๆ จึงได้รับผลกระทบพอสมควรกับการประกาศใช้ PDPA เพื่อเพิ่มมาตรฐานนโยบายการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลให้ปลอดภัยและนำไปใช้ให้ถูกวัตถุประสงค์ตามคำยินยอมที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ให้ไว้ และที่สำคัญต้องสอดคล้องต่อ PDPA ด้วย ทำให้กระบวนการทำ PDPA ไม่ใช่เรื่องที่ย่างช้าๆ ที่เราจะทำได้ภายในระยะเวลาอันสั้น โดยเฉพาะองค์กรขนาดใหญ่ที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลและมีการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้เป็นจำนวนมาก

แต่อย่างไรก็ตาม บุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ ก็ยังมีเวลาเพียงพอที่จะเริ่มดำเนินการกับข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับ PDPA ภายในระยะเวลาที่เหลืออีก ๑ ปี โดยถูกเลื่อนให้บังคับใช้ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ (บทความเขียนเมื่อปี ๖๔) เพราะกฎหมายฉบับนี้ไม่ว่าอย่างไรก็จะมีมาบังคับใช้ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลอย่างแน่นอน จึงควรเริ่มทำตั้งแต่เนิ่น ๆ ไว้ เพื่อป้องกันปัญหาที่จะอาจตามมาทางด้านกฎหมาย ซึ่งจะมีผลเสียหายต่อองค์กร หากวันใดวันหนึ่งเกิดมีข้อมูลรั่วไหล หรือเผลอนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้อย่างไม่ถูกต้องแล้ว บุคคลหรือ

องค์กรที่ไม่ได้ดำเนินการตาม PDPA ไว้ ย่อมเสียหายร้ายแรงกว่าผู้ที่ดำเนินการไว้แล้ว และผู้รับโทษตามกฎหมายก็อาจเป็นเจ้าของกิจการที่ต้องรับโทษแทนพนักงานเองก็เป็นได้ จึงนับว่าผู้นำองค์กรก็ควรตระหนักและให้ความใส่ใจต่อการทำ PDPA ก่อนถึงวันบังคับใช้เป็นอย่างยิ่ง

ข้อมูลส่วนบุคคล คืออะไร?

ข้อมูลส่วนบุคคล คือ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม แต่จะไม่นับรวมข้อมูลของผู้ที่เสียชีวิตไปแล้ว

ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data) ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล หรือชื่อเล่น / เลขประจำตัวประชาชน, เลขหนังสือเดินทาง, เลขบัตรประกันสังคม, เลขใบอนุญาตขับขี่, เลขประจำตัวผู้เสียภาษี, เลขบัญชีธนาคาร, เลขบัตรเครดิต (การเก็บเป็นภาพสำเนาบัตรประชาชนหรือสำเนาบัตรอื่นๆที่มีข้อมูลส่วนบุคคลที่กล่าวมา ย่อมสามารถใช้ระบุตัวบุคคลได้โดยตัวมันเอง จึงถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล) / ที่อยู่, อีเมล, เลขโทรศัพท์ / ข้อมูลอุปกรณ์หรือเครื่องมือ เช่น IP address, MAC address, Cookie ID / ข้อมูลทางชีวมิติ (Biometric) เช่น รูปภาพใบหน้า, ลายนิ้วมือ, फिल्मเอกซเรย์, ข้อมูลสแกนม่านตา, ข้อมูลอัตลักษณ์เสียง, ข้อมูลพันธุกรรม / ข้อมูลระบุทรัพย์สินของบุคคล เช่น ทะเบียนรถยนต์, โฉนดที่ดิน / ข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลข้างต้นได้ เช่น วันเกิดและสถานที่เกิด, เชื้อชาติ, สัญชาติ, น้ำหนัก, ส่วนสูง, ข้อมูลตำแหน่งที่อยู่ (Location), ข้อมูลการแพทย์, ข้อมูลการศึกษา, ข้อมูลทางการเงิน, ข้อมูลการจ้างงาน / ข้อมูลหมายเลขอ้างอิงที่เก็บไว้ในไมโครฟิล์ม แม้ไม่สามารถระบุไปถึงตัวบุคคลได้ แต่หากใช้ร่วมกับระบบดัชนีข้อมูลอีกระบบหนึ่งก็จะสามารถระบุไปถึงตัวบุคคลได้ / ข้อมูลการประเมินผลการทำงานหรือความเห็นของนายจ้างต่อการทำงานของลูกจ้าง / ข้อมูลบันทึกต่าง ๆ ที่ใช้ติดตามตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล เช่น log file / ข้อมูลที่สามารถใช้ในการค้นหาข้อมูลส่วนบุคคลอื่นในอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลส่วนบุคคลอีกประเภท ที่ พ.ร.บ. ฉบับนี้ให้ความสำคัญและมีบทลงโทษที่รุนแรงด้วยกรณีเกิดการรั่วไหลสู่สาธารณะ คือ ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) ได้แก่ ข้อมูล เชื้อชาติ, เผ่าพันธุ์, ความคิดเห็นทางการเมือง, ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา, พฤติกรรมทางเพศ, ประวัติอาชญากรรม, ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ หรือข้อมูลสุขภาพจิต, ข้อมูลสภาพแรงงาน, ข้อมูลพันธุกรรม, ข้อมูลชีวภาพ, ข้อมูลอื่นใดซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลในทำนองเดียวกันตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เหตุที่ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) เป็นข้อมูลที่มีบทลงโทษที่รุนแรงกว่าข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป (Personal Data) เพราะหากข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อนมีการรั่วไหลไปสู่สาธารณะแล้ว จะเกิดผลเสียที่ร้ายแรงกับผู้เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) ได้มากกว่าข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ มีผลต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล เช่น สิทธิเสรีภาพในความคิด ความเชื่อทางศาสนา การแสดงออก การชุมนุม สิทธิในชีวิตร่างกาย การอยู่อาศัย การไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดการแทรกแซงซึ่งสิทธิเสรีภาพและการเลือกปฏิบัติต่อการใช้สิทธิเสรีภาพของบุคคลได้มากกว่าข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ยกตัวอย่างเช่น ข้อมูลพฤติกรรมทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ประวัติอาชญากรรม ถ้ารั่วไหลไปแล้ว ข้อมูลเหล่านี้จะนำมาสู่ความเป็นอคติและจะมีผลกระทบต่อชีวิตส่วนบุคคลได้มากกว่าข้อมูลทั่วไปเป็นอย่างมาก

ใครบ้างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล?

เราสามารถแบ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ในกฎหมาย PDPA ได้ ๓ ประเภท ได้แก่

๑. เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) คือ บุคคลที่ข้อมูลสามารถระบุไปถึงได้

๒. ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) คือ บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

๓. ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor) คือ บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

แล้ว PDPA ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) ได้รับสิทธิอะไรบ้าง?

เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจในสิทธิของเจ้าของข้อมูล (Data Subject) เรามาทำความรู้จักกับคำว่า ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) เพิ่มเติมอีกสักหน่อย

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) คืออะไร ? ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึงบุคคลหรือนิติบุคคล ที่มีส่วนในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล, ใช้ข้อมูลส่วนบุคคล หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล และหากดูที่ความหมายอย่างละเอียดแล้ว นั้นหมายความว่าเพียงแค่ว่าเรามีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นไว้ ก็ถือว่าเราเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย PDPA ไปด้วยเหมือนกัน

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ จะให้สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject Right) สรุปได้ดังต่อไปนี้

สิทธิได้รับการแจ้งให้ทราบ

การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องแจ้ง ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ ก่อนหรือในขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล (ยกเว้นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ทราบถึงรายละเอียดนั้นอยู่แล้ว เช่น ไปธนาคารเพื่อจะไปเปิดบัญชี หรือว่าการสมัครใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการต่าง ๆ) โดยมีรายละเอียดการแจ้งให้ทราบ เช่น เก็บข้อมูลส่วนบุคคลอะไรบ้าง, วัตถุประสงค์การเก็บข้อมูล, การนำไปใช้หรือส่งต่อไปให้ใครบ้าง, วิธีเก็บข้อมูลอย่างไร, เก็บข้อมูลนานแค่ไหน, วิธีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิกถอนข้อมูลส่วนบุคคลที่ให้ไปสามารถทำได้อย่างไรบ้าง

สิทธิขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มีสิทธิขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลส่วนบุคคล หรือขอให้เปิดเผยถึงการได้มาของข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอมได้ โดยสิทธินี้จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือคำสั่งศาล หรือส่งผลกระทบต่ออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ถ้าไม่ขัดหรือส่งผลกระทบต่อดังกล่าว เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะได้รับสิทธิภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ได้รับคำขอ

สิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน เมื่อใดก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดด้วยกฎหมายที่สำคัญยิ่งกว่า หรือขัดต่อสิทธิการเรียกร้องตามกฎหมาย หรือข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นไปเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สถิติ

สิทธิขอให้ลบหรือทำลาย

กรณีที่คุณควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะ และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลถูกขอให้ลบ หรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลเจ้าของได้ โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องผู้รับผิดชอบดำเนินการทั้งในทางเทคโนโลยีและค่าใช้จ่ายเอง

สิทธิในการเพิกถอนความยินยอม

ถ้าเจ้าของข้อมูลเคยให้ความยินยอมในการใช้ข้อมูลไปแล้ว ต่อมาภายหลังต้องการยกเลิกความยินยอมนั้นก็ยังสามารถทำเมื่อใดก็ได้ และการยกเลิกความยินยอมนั้นจะต้องทำได้ง่ายเหมือนกับตอนที่เจ้าของข้อมูลให้ความยินยอมด้วย โดยการยกเลิกจะต้องไม่ขัดต่อข้อกำหนดสิทธิในการถอนความยินยอมทางกฎหมาย หรือสัญญาที่ให้ประโยชน์แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้ให้ความยินยอมไปก่อนหน้านี้

สิทธิขอให้ระงับการใช้ข้อมูล

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนใจไม่ต้องการให้ข้อมูลแล้ว หรือเปลี่ยนใจระงับการทำลายข้อมูลเมื่อครบกำหนดที่ต้องทำลาย เพราะมีความจำเป็นต้องนำข้อมูลไปใช้ในทางกฎหมาย หรือการเรียกร้องสิทธิ ก็สามารถทำได้

สิทธิในการขอให้แก้ไขข้อมูลส่วนบุคคล

เจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะขอแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้ โดยการแก้ไขนั้นจะต้องเป็นไปด้วยความสุจริต และไม่ขัดต่อหลักกฎหมาย

สิทธิในการขอให้โอนข้อมูลส่วนบุคคล

ในกรณีที่เจ้าของข้อมูลต้องการนำข้อมูลที่เคยให้ไว้กับผู้ควบคุมข้อมูลรายหนึ่ง ไปใช้กับผู้ควบคุมข้อมูลอีก ราย เช่น ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลรายแรกได้จัดทำข้อมูลส่วนบุคคลของเราไปอยู่ในรูปแบบต่างๆ ที่เข้าถึงได้ด้วยวิธีการอัตโนมัติ เจ้าของข้อมูลสามารถขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดทำข้อมูลนั้น ทำการส่งหรือโอนข้อมูลดังกล่าวให้ได้ หรือจะขอให้ส่งไปยังผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลรายอื่นโดยตรงก็สามารถทำได้ หากไม่ติดขัดทางวิธีการและเทคนิค โดยการใช้สิทธินี้ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย สัญญา หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น

Access data PDPA

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะสามารถรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล ก็ต่อเมื่อ?

บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล (บริษัท ห้างร้าน มูลนิธิ สมาคม หน่วยงาน องค์กร ร้านค้า หรืออื่นใดก็ตาม) หากมีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลไว้ หรือมีการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ หรือนำไปเปิดเผยไม่ว่าจะวัตถุประสงค์ใดก็ตาม จำเป็นต้องได้รับ คำยินยอม (Consent) จากเจ้าของข้อมูลด้วย เว้นแต่จะเป็นไปตามข้อยกเว้นที่ พ.ร.บ.กำหนดไว้ โดยมีข้อยกเว้นดังต่อไปนี้

ข้อยกเว้นสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป (Personal Data)

- จัดทำเอกสารประวัติศาสตร์ หรือจดหมายเหตุเพื่อประโยชน์สาธารณะ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาวิจัยหรือการจัดทำสถิติ
- เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล
- จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามสัญญากับเจ้าของข้อมูล เช่น การซื้อขายของออนไลน์ ต้องใช้ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ อีเมล
- จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ และการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ

- จำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือของบุคคลอื่น
- เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ส่งข้อมูลพนักงานให้กรมสรรพากรเรื่องภาษี เป็นต้น

ข้อยกเว้นสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลที่อ่อนไหว (Sensitive Personal Data)

- เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล
- การดำเนินกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมายที่มีการคุ้มครองที่เหมาะสมของ มูลนิธิ สมาคม องค์กรไม่แสวงหากำไร เช่น เรื่องศาสนาหรือความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งจำเป็นต้องเปิดเผยให้ทราบก่อนเข้าองค์กรนั้น ๆ เป็นต้น

- เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะด้วยความยินยอมโดยชัดแจ้งของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เช่น บุคคลสาธารณะที่มีข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะอยู่แล้วในความยินยอมของเจ้าของข้อมูล

- เป็นการจำเป็นเพื่อการก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย การปฏิบัติตามหรือการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย หรือการยกขึ้นต่อสู้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย เช่น เก็บลายนิ้วมือของผู้ที่บุกรุกเพื่อนำไปใช้ในชั้นศาล เป็นต้น

- เป็นการจำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับ เวชศาสตร์ป้องกันหรืออาชีวเวชศาสตร์ เช่น การเก็บข้อมูลสุขภาพของพนักงานซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) องค์กรมักใช้ข้อนี้ในการอ้างสิทธิที่จำเป็นต้องเก็บข้อมูลนี้ไว้ เป็นต้น / ประโยชน์ด้านสาธารณสุข, การคุ้มครองแรงงาน, การประกันสังคม, หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ / การศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์, ประวัติศาสตร์, สถิติ, หรือประโยชน์สาธารณะอื่น / ประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ

คำถามที่มักพบบ่อย : ข้อมูลเก่าที่เคยเก็บไว้ก่อนที่ พ.ร.บ. นี้จะบังคับใช้ ต้องทำอย่างไร?

ข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้เก็บรวบรวมไว้ ก่อนหน้าที่ PDPA จะบังคับใช้ใน วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องทำอย่างไรบ้าง ตามมาตรา ๙๕ ใน พ.ร.บ.ได้ระบุไว้ว่า

“ ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลสามารถเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต่อไปได้ตามวัตถุประสงค์เดิม ทั้งนี้ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องกำหนดวิธีการยกเลิกความยินยอม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ประสงค์ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเก็บรวบรวม และใช้ข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวสามารถแจ้งยกเลิกความยินยอมได้โดยง่าย ”

การส่ง หรือ โอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศ

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศ ต้องตรวจสอบว่าประเทศปลายทางหรือองค์การระหว่างประเทศที่รับข้อมูลส่วนบุคคลนั้น มีมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคลที่เพียงพอหรือไม่ ยกเว้นว่าจะเป็นไปเพื่อเป็นไปตามกฎหมาย, ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล, จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามสัญญา, ป้องกันอันตรายที่จะเกิดต่อเจ้าของข้อมูลที่ไม่สามารถให้ยินยอมในขณะนั้นได้ หรือเพื่อการดำเนินภารกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ

เมื่อ PDPA บังคับใช้แล้วแต่ไม่ได้ปฏิบัติตาม จะมีบทลงโทษอะไรบ้าง ?

ถ้าไม่ปฏิบัติตาม PDPA บทลงโทษของผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) มีถึง ๓ ประเภท ได้แก่

โทษทางแพ่ง

โทษทางแพ่งกำหนดให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจริงให้กับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการละเมิด และอาจจะต้องจ่ายบวกเพิ่มอีกเป็นค่าค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษเพิ่มเติมสูงสุดได้อีก ๒ เท่าของค่าเสียหายจริง ตัวอย่าง หากศาลตัดสินว่าให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เป็นจำนวน ๑ แสนบาท ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดค่าสินไหมเพื่อการลงโทษเพิ่มอีก ๒ เท่าของค่าเสียหายจริง เท่ากับว่าจะต้องจ่ายเป็นค่าปรับทั้งหมด เป็นจำนวนเงิน ๓ แสนบาท

โทษทางอาญา

โทษทางอาญาจะมีทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ โดยมี โทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑ ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยโทษสูงสุดดังกล่าวจะเกิดจากการไม่ปฏิบัติตาม PDPA ในส่วนการใช้ข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูล หรือส่งโอนข้อมูลไปยังต่างประเทศ ประเภทข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) ส่วนกรณีหากผู้กระทำความผิด คือ บริษัท(นิติบุคคล) ก็อาจจะสงสัยว่าใครจะเป็นผู้ถูกจำคุก เพราะบริษัทติดคุกไม่ได้ ในส่วนตรงนี้ก็อาจจะตกมาที่ ผู้บริหาร, กรรมการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทนั้น ๆ ที่จะต้องได้รับการลงโทษจำคุกแทน

โทษทางปกครอง

โทษปรับ มี ตั้งแต่ ๑ ล้านบาทจนถึงสูงสุดไม่เกิน ๕ ล้านบาท ซึ่งโทษปรับสูงสุด ๕ ล้านบาท จะเป็นกรณีของการไม่ปฏิบัติตาม PDPA ในส่วนการใช้ข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูล หรือส่งโอนข้อมูลไปยังต่างประเทศของประเภทข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน(Sensitive Personal Data) ซึ่งโทษทางปกครองนี้จะแยกต่างหากกับการชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดจากโทษทางแพ่งและโทษทางอาญาด้วย

สรุปใจความสำคัญของ PDPA

จะเห็นได้ว่า PDPA หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีหัวใจสำคัญก็เพื่อต้องการรักษาสิทธิที่พึงมีแก่เจ้าของข้อมูลว่าข้อมูลส่วนตัวของเราจะปลอดภัย นำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการและยินยอมของเจ้าของข้อมูลอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก็ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเช่นกันว่าการให้ข้อมูลส่วนบุคคลในแต่ละครั้ง เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อะไร? ข้อมูลที่ให้ไปมีเพียงพอกับวัตถุประสงค์นั้นแล้วหรือยัง? หากมองว่ามีการให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูล เราก็สามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลนั้นได้ เพื่อเป็นการป้องกันการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ผิดหรือหาผลประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลของเราก็เป็นได้

สำหรับในส่วนผู้เก็บข้อมูลนั้น นับว่าได้รับผลกระทบโดยตรงเป็นอย่างมากกับ PDPA ที่จะต้องปฏิบัติตาม ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจึงต้องมีการกำหนดนโยบายความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลภายในองค์กรและให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร, ระบุขอบเขตการเก็บรวบรวม การใช้ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล, มีระบบการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่ปลอดภัย, มีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล, มีการบันทึกกิจกรรมการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล สิ่งเหล่านี้ล้วนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้สอดคล้องกับ PDPA ต่อไป มาถึงตรงนี้ผู้อ่านก็พอจะทราบแล้วว่า PDPA คืออะไร และเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร

ร่าง พ.ร.บ.แก้ไขคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

โดย นายสวัสดิ์ ภูทอง

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

หลักการของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

๑. ยกเลิกอำนาจหน้าที่ของ กศจ. ที่มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา โดย กศจ. ยังคงมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๘ (๑))

๒. กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งอยู่ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด (ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๑ (๖))

๓. กำหนดให้ศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศึกษาธิการภาคมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและให้มีรองศึกษาธิการจังหวัดเพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการจังหวัด จำนวนไม่เกินสามคน โดยยกเลิกอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัดที่มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเฉพาะงานที่เกี่ยวกับ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง))

๔. ยกเลิกอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ของศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบของ กศจ. ไปเป็นของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด (ร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๓))

๕. กำหนดให้ในแต่ละจังหวัดมีคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด เรียกโดยย่อว่า "อ.ก.ค.ศ. จังหวัด" โดยประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ โดยตำแหน่ง อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และอนุกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ

มีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต ๑ หรือเขตเดียวในจังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๗)

๖. กำหนดให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของ กศจ. ในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด (ร่างมาตรา ๘)

๗. กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า "อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร" โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือรองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานอนุกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๙)

๒.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ พ.ศ. เห็นควรแก้ไขบทบัญญัติของ ร่างพระราชบัญญัตินี้เล็กน้อยเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการ ที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอโดยสรุปผลการพิจารณา ได้ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ผลการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและนำเอาความคิดเห็นที่ได้จากการรับฟังมาพิจารณาประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัตินี้ และได้มีการนำร่างพระราชบัญญัตินี้ ออกรับฟังความคิดเห็น โดยได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นที่ ระบุรายละเอียดในแต่ละประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นทั้งก่อนและหลังการยกร่างพระราชบัญญัตินี้ พร้อมทั้งจัดทำคำชี้แจงของหน่วยงานต่อข้อเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนอกจากนั้น ได้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดในแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายด้วยแล้ว และโดยที่การตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาประกอบการพิจารณาร่วมกับร่างพระราชบัญญัตินี้ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอและสำนักงานฯ มีการแก้ไขเล็กน้อย โดยไม่ได้กระทบหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นและจัดทำผลการวิเคราะห์การรับฟังความคิดเห็น สำนักงานฯ จึงนำผลการรับฟังความคิดเห็นและผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ รูปแบบการแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งฯ

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอมานี้ มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงมีประเด็นที่ต้องตรวจสอบว่าสามารถกระทำได้ โดยกฎหมายระดับพระราชบัญญัติหรือไม่ ซึ่งจากการตรวจสอบปรากฏว่า มาตรา ๒๗๙ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้การยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมประกาศหรือคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มีได้มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจทางบริหาร ให้กระทำเป็นพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติฯ ที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอมานี้จึงสอดคล้องกับหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว ทั้งนี้ ตามแนวทางการร่างกฎหมายของสำนักงานฯ ตามเรื่องเสร็จที่ ๓๐๕/๒๕๕๐ และเรื่องเสร็จที่ ๓๖๗/๒๕๕๐

๒.๓ การยกเลิกคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อกศจ.) และการยกเลิกอำนาจหน้าที่ของ กศจ. และคณะกรรมการขับเคลื่อนในส่วนที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากได้ออนอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในส่วนที่เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาไปเป็นของ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด หรือ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อกศจ.) เพื่อช่วยเหลือหรือถ่วงดุลงานให้แก่ กศจ. ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ร่างมาตรา ๖ (ยกเลิกข้อ ๙)) รวมทั้งยกเลิกอำนาจหน้าที่ของ กศจ. และคณะกรรมการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้ง อกศจ.(ร่างมาตรา ๓ (ยกเลิกข้อ ๓ (๗)) และร่างมาตรา ๕ (ยกเลิก ข้อ ๘ (๘))

๒.๔ การแก้ไขอำนาจบริหารงานบุคคลของ กศจ.

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ มีหลักการในการโอนอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของ กศจ. เฉพาะในส่วนที่เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาไปเป็นของคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด (อ.ก.ค.ศ. จังหวัด) หรือคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร (อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร) จึงได้แก้ไขความในร่างมาตรา ๔ ให้ กศจ. มีอำนาจ

หน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา โดยตัดอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออก (ร่างมาตรา)

๒.๕ การดำเนินการเพื่อให้ได้ มาซึ่ง อ.ก.ค.ศ. จังหวัด และ อ.ก.ค.ศ.กรุงเทพมหานคร

ได้นำร่างมาตรา ๑๑ เดิม เกี่ยวกับการให้ กศจ. และ กศจ. กรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่แทน อ.ก.ค.ศ. จังหวัด และ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร ไปพลางก่อน และร่างมาตรา ๑๒ เดิมเกี่ยวกับการดำเนินการ เพื่อให้ได้มาซึ่ง อ.ก.ค.ศ. จังหวัด และ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานครซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกัน มารวมกำหนด เป็นร่างมาตรา ๑๑ โดยกำหนดให้ ออกศจ. ยังคงปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือและกลั่นกรองงานให้กับ กศจ. ต่อไป ในระหว่างที่การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งอ.ก.ค.ศ. จังหวัด และ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร ยังไม่แล้วเสร็จ ทั้งนี้ ได้แก้ไขกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่ง อ.ก.ค.ศ. จังหวัด และ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร จากหนึ่งร้อยยี่สิบวันเป็นหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เนื่องจากกระบวนการได้มาซึ่ง อ.ก.ค.ศ. จังหวัด และ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร นั้น ก.ค.ศ. ต้องดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่ง อ.ก.ค.ศ. จังหวัดและ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร เสียก่อน แล้วจึงดำเนินการสรรหาได้ ซึ่งเมื่อรวมกับระยะเวลาการสรรหาอนุกรรมการให้ครบตาม องค์ประกอบที่กำหนดไว้อาจทำให้ต้องใช้ระยะเวลามากขึ้น (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๖ บทบัญญัติรองรับการดำเนินการที่ค้างอยู่ของ กศจ.

ได้ตัดร่างมาตรา ๑๓ เดิม ซึ่งเป็นบทบัญญัติรองรับการดำเนินการที่ค้างอยู่ของ กศจ. เนื่องจากเมื่อร่างพระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับจะมีผลทำให้มีการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ไปยัง อ.ก.ค.ศ. จังหวัด หรือ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร ได้ทันที (ร่างมาตรา ๑๓ เดิม)

๒.๗ บทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

เนื่องจากกรณีนี้มิได้เป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องรองรับการดำเนินการหรือเคยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่อย่างใด จึงได้ตัดร่างมาตรา ๑๔ เดิม ออก อย่างไรก็ดี หากมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย ร่างพระราชบัญญัตินี้ ก็สามารถเสนอปัญหา ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาควินิจฉัยได้ตามข้อ ๒๓ ของคำสั่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๔ เดิม)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

กฎหมายฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มี อ.ก.ค.ศ. จังหวัด และ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร ขึ้นใหม่ในระดับภูมิภาค รับผิดชอบบริหารงานบุคคลที่ถ่ายโอนอำนาจหน้าที่มาจาก กศจ. ที่มีภารกิจที่สำคัญทางด้านการจัดการศึกษาหลายประการ กลไกการกระจายอำนาจนี้จะช่วยให้การดำเนินการบริหารงานบุคคลในระดับภูมิภาคมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีกทั้งยังมีการกำหนดองค์ประกอบของ คณะอนุกรรมการที่เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน โดยการบริหารงานบุคคลที่มีความคล่องตัวเพิ่มขึ้นนี้จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปและตอบสนองต่อนโยบายทางการศึกษาใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต อันจะทำให้ การจัดการศึกษามีคุณภาพที่ดีและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนในภาพรวม

ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

โดย นายอำนาจ วิชยานุวัติ
และ นายสมพงษ์ ฟูสุวรรณ

ผู้ทรงคุณวุฒิ
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา

มาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ อีกทั้งจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องมีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็น

คนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การจัดการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ความคล่องตัวที่จะรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ยกยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนสร้างเสริมให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา ประกอบกับมาตรา ๒๕๕ จ. ด้านการศึกษา และมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านการศึกษา โดยเฉพาะให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูงให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน จึงสมควรมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎหมายฉบับนี้จะทำให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ และได้รับการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งให้มีความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยกยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมให้การใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษารวมทั้งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นต่อไป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. แบ่งออกเป็น ๗ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมจำนวน ๑๑๐ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๙)

การจัดการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก มีโอกาสพัฒนาความถนัดของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญได้ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างผาสุก (ร่างมาตรา ๖) ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การจัดการศึกษาต้องพัฒนา ฝึกฝน และบ่มเพาะให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ดี ก่อเกิดเป็นสมรรถนะที่นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตและการทำงานได้อย่างบูรณาการกัน (ร่างมาตรา ๗) ซึ่งในการพัฒนา ฝึกฝน และบ่มเพาะให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดตามระดับช่วงวัย ได้แก่ ช่วงวัยที่หนึ่ง (ตั้งแต่แรกเกิดจนมีอายุครบหนึ่งปี) ช่วงวัยที่สอง (เมื่อมีอายุเกินหนึ่งปีจนถึงสามปี) ช่วงวัยที่สาม (เมื่อมีอายุเกินสามปีจนถึงหกปี) ช่วงวัยที่สี่ (เมื่อมีอายุเกินหกปีจนถึงสิบสองปี) ช่วงวัยที่ห้า (เมื่อมีอายุเกินสิบสองปีจนถึงสิบห้าปี) ช่วงวัยที่หก (เมื่อมีอายุเกินสิบห้าปีจนถึงสิบแปดปี) และช่วงวัยที่เจ็ด (การศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือทักษะอาชีพขั้นสูง) (ร่างมาตรา ๘) นอกจากนี้ ให้มีการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้บุคคลใฝ่ใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นการพัฒนาตนเองหรือการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๙) และให้รัฐจัดให้มีการจัดการศึกษาแก่บุคคลซึ่งมิได้เข้ารับการศึกษามาตามช่วงวัยโดยอาจเปลี่ยนแปลงระยะเวลาและเป้าหมายของแต่ละช่วงวัยให้เหมาะสมกับอายุของผู้เรียนและจะจัดให้มีระบบที่เน้นเป้าหมายเพื่อการประกอบอาชีพโดยตรงด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่หรือสิทธิของรัฐ เอกชน และบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ หน้าที่ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการจัดให้บุตรหรือผู้ซึ่งอยู่ในความปกครอง

ได้รับการดูแลและพัฒนาจนบรรลุเป้าหมายของช่วงวัยที่หนึ่ง สิทธิของบุพการีหรือผู้ปกครองในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้สืบสันดานหรือผู้ซึ่งอยู่ในความปกครองได้ตั้งแต่ช่วงวัยที่สองจนถึงช่วงวัยที่หก สิทธิของเอกชนในการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงวัยและทุกระบบ หน้าที่ของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาและหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษา หน้าที่ของบุคคลและเอกชนในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ อุดหนุน และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาตามกำลังความสามารถ (ร่างมาตรา ๑๑)

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของรัฐต้องอยู่บนพื้นฐานสำคัญที่ได้กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๑๔) ส่วนการจัดการศึกษาของเอกชนต้องไม่มุ่งแสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน เว้นแต่จะมีกฎหมายอนุญาตให้ทำได้ โดยสถานศึกษาของเอกชนมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีอากร การลดอัตราภาษี หรือได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕) และให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการให้สถานศึกษาของเอกชนจัดให้ครูได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน เงินหรือสิทธิประโยชน์อื่นให้สอดคล้องกับครูของสถานศึกษาของรัฐ โดยรัฐอาจให้เงินอุดหนุนแก่ครูเพิ่มเติมได้ (ร่างมาตรา ๑๖) หรือรัฐอาจใช้มาตรการสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรเพื่อจูงใจ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในฐานะเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงปฏิบัติการเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้จริง (ร่างมาตรา ๑๗) นอกจากนี้ กรณีที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าการให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาจะประหยัดและมีประสิทธิภาพดีกว่า รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสนับสนุนเงินหรือทรัพย์สินแทนการจัดการศึกษาเองก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๘)

ในแต่ละจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ประชาชนอาจรวมตัวกันเป็นคณะบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ เสนอแนะ อุดหนุน หรือให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดนั้นหรือจังหวัดใกล้เคียงได้ (ร่างมาตรา ๑๘)

หมวด ๒ สถานศึกษา (ร่างมาตรา ๒๐ ถึงร่างมาตรา ๓๑)

หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ต้องจัดให้มีสถานศึกษาของรัฐให้เพียงพอ มีสภาพและสิ่งแวดล้อมและสภาวะที่ปลอดภัย มีสถานที่ อุปกรณ์ ครู และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาครบถ้วนตามความจำเป็น ทั้งนี้ สถานศึกษาของรัฐอาจเป็นนิติบุคคลได้ตามที่มีกฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐) หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและสถานศึกษาของรัฐมีหน้าที่ส่งเสริม กระตุ้น อำนวยความสะดวก และจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้โดยสะดวก โดยอาจจัดให้มีระบบการวัดผลและประเมินผลสำหรับผู้ซึ่งประสงค์จะได้หนังสือรับรอง ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตร หรือสะสมเพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือปริญญาได้ (ร่างมาตรา ๒๑)

สถานศึกษาของรัฐมีหน้าที่จัดให้ผู้ซึ่งประสงค์จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่หนึ่งได้เข้าเรียนโดยไม่ต้องสอบแข่งขันหรือคัดเลือกด้วยวิธีการใด หากมีผู้ประสงค์จะเข้าเรียนมากกว่าที่จะรับได้ให้ใช้วิธีจับสลาก ส่วนการรับเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่หนึ่งและระดับมัธยมศึกษาปีที่สี่หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถานศึกษาอาจให้มีการคัดเลือก แต่ต้องเป็นไปเพื่อวัดผลการเรียนรู้และทักษะในระดับก่อนหน้าเป็นสำคัญ (ร่างมาตรา ๒๒)

ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาสำหรับช่วงวัยที่สี่ ช่วงวัยที่ห้า และช่วงวัยที่หก มีคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับ เสนอแนะ หรือช่วยเหลือสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

(ร่างมาตรา ๒๓) ในแต่ละจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ให้มีการประชุมร่วมกันของประธานในคณะกรรมการสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในจังหวัด โดยอาจเชิญหน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้เชิญคณะบุคคลที่มีการรวมตัวกันในจังหวัดตามมาตรา ๑๘ มาร่วมประชุมด้วย (ร่างมาตรา ๒๔)

ให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติกำหนดแนวทางการเป็นอิสระของสถานศึกษาของรัฐ (ร่างมาตรา ๒๕) รวมทั้งให้มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาของรัฐ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินขั้นต้นในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๒๖) การกำหนดที่มาของรายได้ของสถานศึกษาของรัฐ (ร่างมาตรา ๒๗) การใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาและแก่ผู้เรียน (ร่างมาตรา ๒๘) และการให้อำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาของรัฐ (ร่างมาตรา ๒๙) นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ อาจจัดให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุที่ใช้จากรายได้ของสถานศึกษาขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับสถานศึกษาได้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (ร่างมาตรา ๓๐)

หมวด ๓ ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา (ร่างมาตรา ๓๒ ถึงร่างมาตรา ๔๖)

ครูมีหน้าที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ สร้างนิสัย และสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย ซึ่งนอกจากวิธีการสอน ให้ใช้วิธีการอบรม บ่มเพาะ ชี้แนะ สร้างแรงบันดาลใจ และวิธีการหรือกระบวนการอื่นใดที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ใฝ่รู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองประกอบกัน (ร่างมาตรา ๓๒) และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของครูเกิดความสมบูรณ์และดำรงฐานะอันสูงส่งในการหล่อหลอมคน ครูต้องอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ ทำการศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นแม่พิมพ์และแบบอย่างที่ดี (ร่างมาตรา ๓๓) และต้องมีคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะเฉพาะตามที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๓๔ และร่างมาตรา ๓๗) โดยให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องมีหลักประกันความเป็นข้าราชการหรือความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ การได้รับสิทธิประโยชน์ที่เทียบเคียงได้กับข้าราชการอื่น ความโปร่งใสในการรับบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งอย่างเป็นธรรม และการได้รับค่าตอบแทนอย่างเพียงพอต่อการดำรงชีพ รวมทั้งหลักประกันอื่นในการดำรงตนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี (ร่างมาตรา ๓๕) และให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาร่วมกันจัดให้มีการศึกษาและวิจัยหาต้นแบบ กระบวนการ และวิธีการในการจัดการเรียนการสอนในการผลิตครู (ร่างมาตรา ๓๘)

ครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ยกเว้นครูซึ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและจัดกระบวนการเรียนรู้วิชาหนึ่งวิชาใดเป็นการเฉพาะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยครูต้องเข้ารับการพัฒนาตามรอบระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น (ร่างมาตรา ๓๙) ในสถานศึกษาของรัฐที่จัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับช่วงวัยที่สอง ช่วงวัยที่สาม ช่วงวัยที่สี่ ช่วงวัยที่ห้า และช่วงวัยที่หก ให้มีผู้บริหารสถานศึกษาคนหนึ่งรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาของครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา และให้มีรองผู้บริหารสถานศึกษาได้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำหน้าที่ครูมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี และรองผู้บริหารสถานศึกษามาก่อน และรองผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งทำหน้าที่ช่วยงานบริหารหรือธุรการอาจแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิใช่เป็นครูได้ (ร่างมาตรา ๔๐) ให้ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาของรัฐได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้บุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง

หรือค่าตอบแทนอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาอาจมีชื่อตำแหน่งเรียกเป็นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้นได้ (ร่างมาตรา ๔๑)

ให้มีองค์กรของครู เรียกว่า “คุรุสภา” มีหน้าที่และอำนาจในการออก การพักใช้ และการเพิกถอน ใบรับรองการประกอบวิชาชีพครู ดูแล ส่งเสริม ช่วยเหลือด้านสวัสดิการ และประโยชน์อื่นใด รวมตลอดทั้งการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครู และหน้าที่อื่นที่จจะยังประโยชน์ต่อครู (ร่างมาตรา ๔๒) และให้กระทรวงศึกษาธิการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา (ร่างมาตรา ๔๓) มีการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางเกี่ยวกับระบบการติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ (ร่างมาตรา ๔๔) และกำหนดให้ในการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนเงินเดือน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา อย่างไม่ขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องกับหลักพื้นฐานในการพิจารณาผลการปฏิบัติงานที่สะท้อนพัฒนาการ ผลสัมฤทธิ์ ความสามารถในการเป็นครู และประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๕)

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐขอความร่วมมือจากบุคคลซึ่งมีประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนเป็นครั้งคราว (ร่างมาตรา ๔๖)

หมวด ๔ การจัดการศึกษา (ร่างมาตรา ๔๗ ถึงร่างมาตรา ๖๖)

ส่วนที่ ๑ ระบบการศึกษา

ได้แบ่งออกเป็นสามระบบ ได้แก่ การศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับ การศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเอง และการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๔๗) การศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับ ได้แก่ การจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิตาม

ระดับอย่างทั่วถึงเพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพทัดเทียมกัน (ร่างมาตรา ๔๘) โดยการศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับแบ่งออกเป็นสามระดับ ได้แก่ การศึกษาก่อนวัยเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๔๙) การศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเอง คือ การศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน โดยอาจจัดให้มีใบรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสมได้ (ร่างมาตรา ๕๓) ส่วนการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การดำเนินการด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อให้บุคคลเรียนรู้ในเรื่องที่ตนสนใจได้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปเติมเต็มชีวิตให้แก่ตนเองและเกิดประโยชน์ต่อสังคม (ร่างมาตรา ๕๔) ทั้งนี้ ให้จัดให้มีระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ ที่ได้รับจากการศึกษาตามมาตรา ๔๗ (๑) (๒) หรือ (๓) (ร่างมาตรา ๕๕)

ส่วนที่ ๒ หลักสูตรและการประเมินผล ได้กำหนดให้การจัดหลักสูตรต้องมุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ และบรรลุเป้าหมายตามระดับช่วงวัย (ร่างมาตรา ๕๗) กำหนดให้มีสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้เป็นหน่วยงานของรัฐในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ การฝึกอบรมและพัฒนาครู (ร่างมาตรา ๕๘) กำหนดเรื่องการจัดทำต้นแบบของสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ โดยให้สถานศึกษานำต้นแบบไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและสถานศึกษาอาจปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมต้นแบบได้โดยจะต้องไม่ขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องกับต้นแบบนั้น (ร่างมาตรา ๕๙) โดยสถานศึกษาอาจจัดให้มีหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นการเฉพาะได้ (ร่างมาตรา ๖๑) ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาต้องมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (ร่างมาตรา ๖๔) ทั้งนี้ หลักสูตรของสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องมีความยืดหยุ่นที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและเปิดช่องทางที่มีความหลากหลายที่ผู้เรียนมีโอกาสเลือกได้ตามความถนัดหรือความประสงค์จะศึกษาต่อ โดยสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๖๒) มีการกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการและสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ติดตามการใช้หลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๖๓) ส่วนในเรื่องการประเมินการเรียนรู้ให้เน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ต่อเป้าหมายของผู้เรียนตามระดับช่วงวัย (ร่างมาตรา ๖๕) และกำหนดเรื่องการประเมินผู้เรียนเพื่อกำกับ ติดตาม หรือการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับชาติ (ร่างมาตรา ๖๖)

หมวด ๕ หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ (ร่างมาตรา ๖๗ ถึงร่างมาตรา ๗๘)

ส่วนที่ ๑ การกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และอุดหนุนการจัดการศึกษาของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคคลหนึ่งบุคคลใด ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ (ร่างมาตรา ๖๗) แต่การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา และเป้าหมายตามระดับช่วงวัยตามร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย (ร่างมาตรา ๖๘) โดยวางหลักการในการจัดระเบียบบริหาร

ร าช ก า ร ใน ก ร ะ ท ร ว ง ศึ ก ษ า อธิ ก าร หรือ ส่ว น ร าช ก าร ที่รับผิดชอบการจัดการอุดมศึกษาว่า ต้องไม่มีลักษณะที่ทำให้การจัดการศึกษาถูกแบ่งออกเป็นส่วน ๆ อีกระจากกัน โดยไม่ต่อเนื่องหรือบูรณาการกัน และไม่ทำให้สถานศึกษาขาดอิสระในการจัดการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๙) สำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน ให้ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้พัฒนาคุณภาพ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการกำกับดูแลตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๗๐)

นอกจากนี้ ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการหรือจัดให้มีสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายด้านการประกอบอาชีพอย่างแพร่หลาย รวมตลอดทั้งส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือให้ภาคเอกชนหรือองค์กรที่มีใช้หน่วยงานของรัฐดำเนินการหรือจัดให้มีสถานศึกษาดังกล่าวอย่างทั่วถึง หรือให้มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาดังกล่าวในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะความรู้ความชำนาญ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมุ่งเน้นให้เกิดทักษะและความชำนาญ

ในการประกอบอาชีพ และต้องจัดให้มีอุปกรณ์ในการฝึกทักษะและมีตัวอย่างพอเพียง โดยให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและการพัฒนาเศรษฐกิจมีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการวิจัยและพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อให้การผลิตกำลังคนสอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ (ร่างมาตรา ๗๑ ร่างมาตรา ๗๒ และร่างมาตรา ๗๓)

ส่วนที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดการศึกษา หรือเอกชนซึ่งมีสิทธิในการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้ผลตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติกำหนด และกำหนดให้ส่วนราชการที่จัดการศึกษาดังกล่าวจัดให้มีศึกษานิเทศก์ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการแนะนำ ช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินการของสถานศึกษาตามความจำเป็น (ร่างมาตรา ๗๔) กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยหน่วยงานภายนอกเป็นครั้งคราวตามที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๗๕) และกำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาอาจขอให้มีการรับรองการพัฒนาคุณภาพได้ (ร่างมาตรา ๗๖)

ส่วนที่ ๓ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา และการบริหารจัดการการศึกษาของชาติ (ร่างมาตรา ๗๗) และกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เกี่ยวกับสถานศึกษาคุณภาพการศึกษา ทางเลือกและโอกาสในการเข้าศึกษา และการดำเนินการด้านอื่นที่จำเป็น (ร่างมาตรา ๗๘)

หมวด ๖ แผนการศึกษาแห่งชาติและทรัพยากรเพื่อการศึกษา (ร่างมาตรา ๗๙ ถึงร่างมาตรา ๘๗)

ส่วนที่ ๑ แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติจัดทำร่างแผนการศึกษาแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยการใช้บังคับและการยกเลิกแผนการศึกษาแห่งชาติให้กระทำโดยพระบรมราชโองการ (ร่างมาตรา ๗๙) โดยกำหนดให้การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ และต้องคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ และมีเนื้อหาครอบคลุมตามที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๘๐) และให้มีการทบทวนความเหมาะสมของแผนการศึกษาแห่งชาติทุกห้าปี และอาจมีการทบทวนความเหมาะสมของแผนการศึกษาแห่งชาติก่อนระยะเวลาดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๘๑) และกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยสำนักงบประมาณหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณต้องจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๘๒)

ส่วนที่ ๒ แผนปฏิบัติการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการรายปีเป็นระยะเวลาทุกสี่ปี รวมทั้งปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับความจำเป็นและตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการนั้น (ร่างมาตรา ๘๓)

ส่วนที่ ๓ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๘๔) นอกจากนี้ ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษา

แห่งชาติใช้ประโยชน์จากข้อมูลรายรับรายจ่ายของสถานศึกษาในการจัดทำรายงานบัญชีรายจ่ายด้านการศึกษาแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ (ร่างมาตรา ๘๕)

ส่วนที่ ๔ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และ โครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการรับส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม การสื่อสารดิจิทัล อินเทอร์เน็ต และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา (ร่างมาตรา ๘๖) และกำหนดให้รัฐจัดให้มี ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการในรูปแบบ สื่อเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผู้เรียน ครู และส่งเสริมการศึกษา และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๘๗)

หมวด ๗ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๘๘ ถึงร่างมาตรา ๙๖)

กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน กรรมการคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นรองประธาน กรรมการคนที่สอง มีกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยให้เลขาธิการ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นรองเลขานุการได้ไม่เกินสองคน (ร่างมาตรา ๘๘) กำหนด คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๘๙) วาระการดำรงตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๙๐) การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ (ร่างมาตรา ๙๑) การประชุม (ร่างมาตรา ๙๒) หน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙๓) การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ มอบหมาย (ร่างมาตรา ๙๔) กำหนดให้มีให้สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นส่วนราชการในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็น กรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ แผ่นดิน รวมทั้งให้มีเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เป็นหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการ ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบขึ้นตรงต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙๖)

บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๙๗ ถึงร่างมาตรา ๑๑๐)

(๑) กำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติให้แล้ว เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๙๗)

(๒) กำหนดให้โอนบรรดาหน้าที่และอำนาจ กิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ และภาระผูกพันของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษา แห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (ร่างมาตรา ๙๘)

(๓) กำหนดให้บรรดาคดีของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการที่ได้ฟ้องหรือถูกฟ้อง เป็นคดีต่อศาลไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ฟ้องหรือถูกฟ้องในคดีดังกล่าว และให้ถือว่าผู้รับมอบอำนาจให้ ดำเนินคดีแทนสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในคดีนั้น ๆ เป็นผู้รับมอบอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙๙)

(๔) กำหนดให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลัง จึงกำหนดเกี่ยวกับเรื่องข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งโอนมา ทั้งกรณีที่ไม่ประสงค์จะปฏิบัติงานที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กรณีไม่ประสงค์ที่จะโอน ไปปฏิบัติงานที่ส่วนราชการอื่น และกรณีที่ประสงค์จะโอนไปปฏิบัติงานที่ส่วนราชการอื่น (ร่างมาตรา ๑๐๐)

(๕) กำหนดให้กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ยังคงมีอยู่และดำเนินการต่อไปจนกว่าเงินที่มีอยู่จะหมดไปหรือคณะรัฐมนตรีมีมติให้ยุบ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยุบ ให้เงินที่เหลืออยู่โอนไปเป็นของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และกำหนดให้คำว่า “กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายต่าง ๆ ให้หมายถึง “กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา” และให้กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาได้รับการจัดสรรเงินตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการผลิต การวิจัย การพัฒนา และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยคำนึงถึงการก่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญ (ร่างมาตรา ๑๐๑)

(๖) กำหนดให้แผนการศึกษาแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเห็นว่าส่วนใดขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติดำเนินการปรับปรุงโดยพลันและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป และให้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๒)

(๗) กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสภาการศึกษาหรือคณะกรรมการสภาการศึกษา ให้ถือว่าอ้างถึงคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ และที่อ้างถึงสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา ข้าราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ให้ถือว่าอ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ข้าราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ตามลำดับ (ร่างมาตรา ๑๐๓)

(๘) กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการศึกษา ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ โดยให้หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมายดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติขยายระยะเวลาอีกได้ไม่เกินหนึ่งปี เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ให้กฎหมายดังกล่าวเป็นอันยกเลิก และกำหนดให้กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงที่ออกตามความในร่างมาตรา ๑๓ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๐๔)

(๙) กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำหน้าที่เป็นสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มีหน้าที่และอำนาจตามที่เห็นหน้าที่และอำนาจของสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ และให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาว่าสมควรจะจัดตั้งสถาบัน

พัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้หรือไม่ หากคณะรัฐมนตรีมีมติว่าไม่สมควรจัดตั้งหรือไม่ได้มีมติภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำหน้าที่ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๐๕)

(๑๐) กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเพื่อให้มีการจัดระเบียบบริหารราชการให้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มีเอกภาพและสามารถบูรณาการระหว่างส่วนราชการและหน่วยงานภายในกระทรวงและหน่วยงานอื่น โดยให้การบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๖)

(๑๑) กำหนดรองรับเกี่ยวกับครูซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและปฏิบัติหน้าที่ครูได้ต่อไป และสามารถต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้ต่อไป กำหนดรองรับเกี่ยวกับครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่และยังไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูให้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายเดิม และกำหนดให้นำความดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ขอรับและผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๐๗)

(๑๒) กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี และมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามอัตราเดียวกับที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๘)

(๑๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศึกษานิเทศก์ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ และมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ และประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๙)

(๑๔) กำหนดให้บุคลากรทางการศึกษาอื่นนอกจากผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้และมีการจัดระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการเป็นอย่างอื่น โดยให้มีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ และประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๑๐)

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ

โดย นายวีระ พลอยครบุรี

ผู้ทรงคุณวุฒิ

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ คือ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานทุกระดับ ตั้งแต่ ระดับปฏิบัติการ และผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง หรือระดับสูง ให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง โดยการปกครองและบริหารที่ดี (Good Governance)

การปกครองและบริหารที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลนั้น ผู้บริหารงานต้องมี “ประมุขศิลป์” คือคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี (Good Leadership) อันเป็นคุณสมบัติที่ดี

ที่สำคัญของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ลงมาถึงหัวหน้างานทุกระดับให้สามารถปกครอง และบริหารองค์กรที่ตนรับผิดชอบ ให้ดำเนินไปถึงความสำเร็จอย่างได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง และให้ถึงความเจริญ รุ่งเรือง และสันติสุขอย่างมั่นคง

คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้นเป็นทั้งศาสตร์ (Science) และศิลป์ (Arts) กล่าวคือ สามารถศึกษาวิเคราะห์หาคำตอบอย่างมีระบบ (Systematic Study) จากพฤติกรรมและวิธีการปกครองการบริหารองค์กรให้สำเร็จด้วยดี มีประสิทธิภาพสูงมาแล้วประมวลขึ้นเป็นหลัก หรือทฤษฎี (Theory) ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) สำหรับใช้เป็นแนวทาง การปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายบริหารให้เกิดประโยชน์แก่การปกครองการบริหารที่ดี (Good Governance) กล่าวคือ ให้บรรลุผลสำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพสูงได้ เพราะเหตุนี้ประมุขศิลป์ คือ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี จึงชื่อว่าเป็นศาสตร์ (Science)

นอกจากนี้ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้น ยังเกิดจากการที่บุคคลได้เคยศึกษาหาความรู้ ฝึกฝนอบรมบ่มนิสัย และเคยปฏิบัติพัฒนาสภาวะความเป็นผู้นำที่ดีมาแต่ปางก่อน คือแต่อดีตกาลจนหล่อหลอมบุคลิกภาพและสภาวะความเป็นผู้นำที่ดี ปลูกฝัง เพิ่มพูน อยู่ในจิตสันดานยิ่งขึ้นต่อๆ มาจนถึงปัจจุบัน ประมุขศิลป์ คือ คุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่ดีเช่นนี้ ชื่อว่า เป็นศิลป์ (Arts) ซึ่งก็คือ “บุญบารมี” นั่นเอง

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ นั้น ประกอบด้วยหลักธรรม ๔ ประการ คือ

๑. หลักการครองตน
๒. หลักการครองงาน
๓. หลักการครองคน
๔. หลักธรรมาภิบาล

หลักการครองตน

หลักการครองตน ประกอบด้วยหลักธรรมดังต่อไปนี้

๑. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีสุขภาพกาย และ สุขภาพจิตที่ดี

๑.๑ มีสุขภาพกายที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีท่วงท่ากิริยา รวมทั้งการแต่งกายที่สุภาพ เรียบร้อย ดึงงาม สะอาด และดูสง่างามสมฐานะ

๑.๒ มีสุขภาพจิตที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยใจคอที่งาม เป็นคนดี มีศีลธรรม ได้แก่ ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ วิริยะ สติ สมาธิ และปัญญา

ผู้มีศรัทธา หมายถึง เป็นผู้รู้จักศรัทธาบุคคล และข้อปฏิบัติที่ควรศรัทธา ไม่ลุ่มหลง งมงายในที่ซึ่งแห่งความลุ่มหลง

ผู้มีศีล คือ ผู้ที่รู้จักสำรวมระวัง ความประพฤติปฏิบัติ ทางกาย และทางวาจา ให้เรียบร้อย ดึงงาม ไม่ประพฤติเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ผู้มีสุตะ คือ ผู้ได้เรียนรู้ทางวิชาการ และได้ศึกษาค้นคว้าในวิชาชีพดี

ผู้มีจาคะ คือ เป็นผู้ที่มีจิตใจกว้างขวาง ไม่คับแคบ รู้จักเสียสละ

ผู้มีวิริยะ คือ ผู้ขยันหมั่นเพียร ในการประกอบกิจการงานงานอาชีพ และ/หรือในหน้าที่รับผิดชอบ

ผู้มีสติ คือ ผู้รู้จัก ยับยั้ง ชังใจ รู้จักคิดไตร่ตรองให้รอบคอบ ก่อนคิด พูด ทำ

ผู้มีสมาธิ คือ ผู้มีจิตใจตั้งมั่น ช่มกิละสนิรวรณ

ผู้มีปัญญา คือ ผู้มีปัญญานำเห็นชอบรอบรู้ทางเจริญ ทางเสื่อมแห่งชีวิต ตามที่เป็นจริง

๒. ผู้มีกัลยาณมิตรธรรม คือ ผู้มีคุณธรรมของมิตรที่ดี ๗ ประการ คือ

๑) เป็นผู้น่ารัก (ปิโย) คือ เป็นผู้ที่มีจิตใจก่อปรด้วยเมตตากรุณาพรหมวิหาร

๒) เป็นผู้น่ารักพอพิวชา (ครุ) คือ เป็นผู้ที่สามารถเอาเป็นที่พึ่งอาศัย เป็นที่พึ่งทางใจ

๓) เป็นผู้ไม่นับถือ นำเจริญใจ (ภาวนีโย) ด้วยว่า เป็นผู้ที่ได้ฝึกฝนอบรมตนมาดีแล้ว ควรแก่การยอมรับและยกย่องนับถือ เอาเป็นเยี่ยงอย่างได้

๔) เป็นผู้รู้จักพูดจาโดยมีเหตุผลและหลักการ (วัตตา) รู้จักชี้แจง แนะนำให้ผู้อื่นเข้าใจดีแจ่มแจ้ง เป็นที่ปรึกษาที่ดี

๕) เป็นผู้อดทนต่อถ้อยคำที่ล่วงเกิน วิพากษ์วิจารณ์ ชักถาม หรือขอปรึกษาหารือ ขอให้คำแนะนำต่างๆ ได้ (วจนักขโม)

๖) สามารถแถลงชี้แจงเรื่องที่ลึกลับ หรือเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจอย่าง ถูกต้อง และตรงประเด็นได้ (คัมภีร์ญ จะ กะถัง กัตตา)

๗) ไม่ชักนำไปในอฐานะ (โน จัฎฐาเน นโยชะเย) คือไม่ชักนำไปในทางเสื่อม (อบายมุข) หรือไปในทางที่เหลวไหลไร้สาระ หรือที่เป็นโทษ เป็นความทุกข์ เดือดร้อน

หลักการครองงาน

หลักการครองงาน ประกอบด้วยหลักธรรม คือ อิทธิบาทธรรม ได้แก่

๔.๑ ฉันทะ ความรักงาน คือ จะต้องเป็นผู้รักงานที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่ และ ทั้งจะต้อง เอาใจใส่กระตือรือร้นในการเรียนรู้งาน และเพิ่มพูนวิชาความรู้ความสามารถในการทำ กิจการงาน และ มุ่งมั่นที่จะทำงานในหน้าที่ รับผิดชอบหรือกิจการงานอาชีพของตนให้สำเร็จ เรียบร้อยอยู่เสมอ

๒ วิริยะ ความเพียร คือ จะต้องเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร ประกอบด้วยความอดทน ไม่ย่อท้อ ต่อความยากลำบากในการประกอบกิจการงานในหน้าที่หรือในอาชีพของตน จึงจะถึงความสำเร็จ และความ เจริญก้าวหน้าได้

๔.๓ จิตตะ ความเป็นผู้มีใจจดจ่ออยู่กับการทำงาน ผู้ที่จะทำงานได้สำเร็จด้วยดี มี ประสิทธิภาพนั้น จะต้องเป็นผู้เอาใจใส่ต่อกิจการงานที่ทำ และมุ่งกระทำงานอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสำเร็จ ไม่ทอดทิ้งหรือวางธุระ เสี่ยงกลางคัน ไม่เป็นคนจับจด หรือทำงานแบบทำๆ หยุดๆ

หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บริหารจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่ “ติดตามผลงาน และ/หรือ ตรวจงาน” หน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กรของตน เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย ตัดสินใจ และสั่งการ ให้กิจการงาน ทุกหน่วยดำเนินตามนโยบายและแผนงาน ให้ถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๔.๔ วิมังสา ความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการปฏิบัติงานของตนเอง และของผู้�้อย หรือของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ว่า ดำเนินไปตามนโยบายและแผนงานที่วางไว้หรือไม่ ได้ผลสำเร็จ หรือมีความ คืบหน้าไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงไร มีอุปสรรคหรือปัญหาที่ควรได้รับการ ปรับปรุงแก้ไขวิธีการ ทำงาน หรือวิธีการบริหารกิจการงานนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างไร ขั้นตอนนี้ เป็นการนำข้อมูลจากที่ได้ ติดตามประเมินผลงานหรือตรวจงานนั้นแหลมาวิเคราะห์ วิจัย ให้ทราบเหตุผล ของปัญหาหรืออุปสรรคข้อขัดข้อง ในการทำงาน แล้วพิจารณาแก้ไขปัญหานั้น และปรับปรุงพัฒนาวิธี การทำงานให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จ ให้ถึงความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปได้

อนึ่ง อิทธิบาทธรรม ข้อ “วิมังสา” คือความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการทำงาน ให้ได้ผลดีนี้ กล่าวโดยความหมายอย่างกว้าง จะเห็นมีข้อปฏิบัติที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบ หรือในการประกอบสัมมาอาชีพะ ให้ได้ผลดีและมีความเจริญมั่นคงยิ่งกว่าข้ออื่นๆ อีก ที่ในวงวิชาการบริหาร ได้ศึกษาวิจัยเห็นผลดีมาแล้ว ได้แก่

ก) เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม (Initiatives) ด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Creative) โครงการ ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์สุขแก่หมู่คณะ สังคม และประเทศชาติ และวิธีการทำงานใหม่ๆ ให้การปกครอง การบริหารกิจการ งานได้บังเกิดผลดี มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ข) มีความคิดพัฒนา (Development) คือ เป็นนักพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ล่าหลัง หรือข้อบกพร่องในการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

ค) เป็นผู้มีส่วนในภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ (Sense of Responsibilities) สูง คือ มีส่วนในความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้ เพิ่มพูนศักยภาพ และ ส่วนในการสร้าง ฐานะของตน และมีส่วนในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม คือต่อครอบครัว ต่อองค์กรและหมู่คณะ ที่ตนรับผิดชอบอยู่ และต่อสังคมประเทศชาติ ให้เจริญสันติสุข และมั่นคง โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนในหน้าที่ รับผิดชอบต่อสถาบันหลักทั้ง ๓ ของประเทศ ชาติไทยเรา คือ สถาบันชาติ ๑ สถาบันพระพุทธศาสนา ๑ และสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑ เพราะสถาบันหลักทั้ง ๓ นี้ หากสถาบันใดคลอนแคลน ไม่มั่นคง ไม่ว่า จะเป็นเพราะถูกศัตรูภายใน และ/หรือ ศัตรูจากภายนอกกรุกราน ย่อมกระทบกระเทือนถึงสถาบันหลักอื่นๆ ของชาติไทยเรา ให้พลอยคลอนแคลนอ่อนแอไปด้วย

ผู้นำที่ดี จึงย่อมต้องสำเหนียก และจักต้องมีความสำนึก ในหน้าที่ความ รับผิดชอบต่อสถาบันหลักทั้ง ๓ นี้ อย่างจริงจัง และจะต้องรับช่วยกันดำเนินการ ให้ความ คุ่มครอง ป้องกัน แก้ไข บำรุง รักษา อย่างเข้มแข็งจริงจัง และต่อเนื่อง ให้เกิดความเจริญ และ ความสันติสุขอย่างมั่นคง ให้ได้

ฅ) มีความมั่นใจตนเอง (Self Confidence) สูง นี้หมายถึง มีความมั่นใจ โดยธรรม คือ มีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถ สติปัญญาและวิสัยทัศน์ และทั้งคุณธรรม คือ ความเป็นผู้มีศีล มีธรรม อันตนได้ศึกษาอบรมมาดีแล้ว มิใช่มีความมั่นใจอย่างผิดๆ ลอยๆ อย่างหลงตัวหลงตน ทั้งๆ ที่แท้จริง ตนเอง หาได้มีคุณสมบัติและคุณธรรมดีสมจริงไม่ และจักต้องรู้จักแสดงความ มั่นใจ ในเวลาคิด พูด ทำ ให้ เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล สถานที่ และ ประชุมชนด้วย

หลักการครองคน

หลักการครองคน ประกอบด้วยหลักธรรมดังต่อไปนี้

๑. รู้จักหลักปฏิบัติต่อกันด้วยดี ระหว่างผู้บังคับบัญชากับลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ชื่อ “เหตุภูมิทศ” มีเนื้อความว่า

“เหตุภูมิทศ” คือ ทศเบื้องต่ำ เจ้านาย หรือผู้บังคับบัญชา พึงบำรุงบำว คือผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยสถาน ๕ คือ

๑.๑ ด้วยการจัดงานให้ตามกำลัง กล่าวคือ มอบหมายหน้าที่การงานให้ตามกำลังความรู้ สติปัญญา ความสามารถ (Put the right man on the right job – รู้จักใช้คนให้ถูกกับงาน)

๑.๒ ด้วยการให้อาหารและบำเหน็จรางวัล กล่าวคือ เมื่อทำดี ก็รู้จักยกย่องชมเชย และ/หรือ สนับสนุน อุดหนุน ให้ได้รับบำเหน็จรางวัล เลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่งตามสมควรแก่ฐานะ เมื่อทำไม่ดี ก็ให้คำตักเตือน แนะนำ สั่งสอน ให้พัฒนาสมรรถภาพให้ดีขึ้น ถ้าไม่ยอมแก้ไขพัฒนาตนให้ดีขึ้น ก็ต้องตำหนิ และมีโทษตามกฎหมาย โดยชอบธรรม

๑.๓ ด้วยการรักษาพยาบาลในยามเจ็บไข้ กล่าวคือ ต้องรู้จักดูแลสารทุกข์ สุขดิบของ ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ไม่เป็นผู้แล้งน้ำใจ คือไม่ปฏิบัติกับลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

๑.๔ ด้วยแจกของมีรสดีแปลกๆ ให้กิน หมายความว่า ให้รู้จักมีน้ำใจแบ่งปันของกิน ของใช้ดีๆ ให้ลูกน้อง

๑.๕ ด้วยปล่อยในสมัย คือ รู้จักให้ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ลาพักผ่อนบ้าง

ส่วนบ่าว หรือลูกน้องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เมื่อเจ้านาย หรือผู้บังคับบัญชา ทำนุบำรุงอย่างนี้แล้ว ก็พึงปฏิบัติอนุเคราะห์เจ้านาย ผู้บังคับบัญชาด้วยสถาน ๕ ตอบแทนด้วยเช่นกัน คือ

(๑) ลูกขึ้นทำงานก่อนนาย คือ ให้รับสนองงานผู้บังคับบัญชาด้วยความขยันขันแข็ง ครบมาทำงานก่อนนาย หรือผู้บังคับบัญชา อย่างน้อย ก็มาให้ทันเวลาทำงาน ไม่มาสายกว่านาย หรือ สายกว่าเวลาทำงานตามปกติ

(๒) เลิกการทำงานทีหลังนาย คือ ทำงานด้วยความขยันขันแข็ง แม้เลิก ก็ควรเลิก ทีหลังนาย หรือผู้บังคับบัญชา อย่างน้อยก็อยู่ทำงานให้เต็มเวลา ไม่หนีกลับก่อนเวลาเลิกงาน

(๓) ถือเอาแต่ของทีนายให้ คือ มีความซื่อสัตย์ จงรักภักดี ไม่คดโกงนาย หรือผู้บังคับบัญชา ไม่คอร์รัปชั่น ไม่เรียกร้องต้องการโดยไม่เป็นธรรม หรือเกินเหตุ

(๔) ทำงานให้ดีขึ้น คือ ต้องรู้จักพัฒนาคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ และวิสัยทัศน์ในการ ทำงาน ให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง

(๕) นำคุณของนายไปสรรเสริญ คือ รู้จักนำคุณความดีของเจ้านาย ผู้บังคับบัญชา ไปยกย่องสรรเสริญ ตามความเป็นจริง ในที่และโอกาสอันสมควร

กล่าวโดยย่อ ผู้บังคับบัญชา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา พึงปฏิบัติต่อกัน ดังคำนักปกครอง นักบริหารแต่โบราณกล่าวว่า

“อยู่สูงให้นอนคว่ำ อยู่ต่ำให้นอนหงาย”

“อยู่สูงให้นอนคว่ำ” หมายความว่า เป็นผู้ปกครอง ผู้บังคับบัญชา หรือเป็นผู้นำคน พึง ดูแลเอาใจใส่ ทำนุบำรุง ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือลูกน้องด้วยดี คือด้วยความเป็นธรรม ตามหลักธรรมของ พระพุทธเจ้า ตามที่กล่าวข้างต้นนี้ เพื่อให้ลูกน้อง หรือผู้ใต้บังคับบัญชา มีขวัญกำลังใจในการสนองงาน ได้เต็มที่ อย่าให้ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เกิดความรู้สึกท้อถอย ว่าทำดีสักเท่าใด ผู้ใหญ่ ก็ไม่เหลียวแล ดังคำโบราณท่านว่า

มีปาก ก็มีเปลา เหมือนเต่าหอย

เป็นผู้น้อย แม้ทำดี ไม่มีขลัง

หรืออย่าให้ลูกน้อง หรือผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจว่า ผู้ใหญ่ไม่ ยุติธรรม มักเลือกปฏิบัติไม่เสมอกัน ดังคำที่ว่า

(เรา) ทำงานทั้งวัน ได้พันห้า

(ส่วนคนอื่น) เดินไปเดินมา ได้ห้าพัน

“อยู่ต่ำให้นอนหงาย” หมายความว่า ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ก็พึงปฏิบัติตน ต่อเจ้านาย หรือผู้บังคับบัญชาด้วยดี รับสนองงานท่านด้วยความยินดี ด้วยใจจริง และทำงานด้วย ความเข้มแข็ง ตามหลักธรรม คือ “เหตุภูมิทิศ” ดังที่กล่าวมาแล้ว

๒. เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) ที่ดี ด้วยคุณธรรม คือ พรหมวิหารธรรม และสังคหวัตถุ พรหมวิหารธรรม คุณธรรมเครื่องอยู่ของผู้ใหญ่ ๔ ประการ

(๑) เมตตา คือ ความรัก ปราบปรามที่จะให้ผู้อื่นอยู่ดีมีสุข

(๒) กรุณา คือ ความสงสาร ปราบปรามให้ผู้มีทุกข์ เตือดร้อน ให้พ้นทุกข์

(๓) มุทิตา คือ ความพลอยยินดี ที่ผู้อื่นได้ดี ไม่คิดอิจฉาริษยากัน

(๔) อุเบกขา คือ ความวางเฉย ไม่ยินดียินร้ายเมื่อผู้อื่นถึงซึ่งความวิบัติ โดยที่เราก็อช่วย อะไรไม่ได้ ก็ต้องปล่อยวางใจของเราเองด้วยปัญญา ตามพระพุทธพจน์ว่า “สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม”

สังคหัตถุธรรม ๔ ประการ คือ

- (๑) ทาน รู้จักให้ปัน สิ่งของ ของตน แก่ผู้อื่นที่ควรให้ปัน
- (๒) ปิยวาจา รู้จักเจรจาอ่อนหวาน คือ กล่าวแต่วาจาที่สุภาพอ่อนโยน
- (๓) อัตถจริยา รู้จักประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
- (๔) สมานัตตตา เป็นผู้มีตนเสมอ คือ ไม่ถือตัวเย่อหยิ่ง จองหอง อวดดี

คุณธรรม ๔ ประการนี้ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นไว้ได้ และยังความสมัคร สมานสามัคคี ให้เกิดขึ้นระหว่างกันและกันด้วย หรือจะเรียกว่า เป็น “หลักธรรมมหาเสน่ห์” ก็ได้

หลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล คือ คุณธรรมของนักปกครองนักบริหารที่ดี (Good Governance) คือ

๒.๑ หลักความถูกต้อง คือ มีการพิจารณาวินิจฉัยปัญหา การทำการตัดสินใจ (Decision Making) และสั่งการ (Command) ด้วยความถูกต้องตามกฎหมายบ้านเมือง และกฎระเบียบข้อบังคับ ขององค์กรที่ออกตามกฎหมาย ถูกต้องตามหลักศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของสังคม ถูกต้อง ตามนโยบายของผู้บังคับบัญชาหน่วยเหนือ และถูกต้องตรงประเด็นตามหลักวิชา และได้รับความพึงพอใจ จากคนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๒.๒ หลักความเหมาะสม คือ รู้จักคิด พุด ทำ กิจการงาน และปฏิบัติงานได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ บุคคล สังคม และสถานการณ์ (มีสี่ปฐิธธรรม)

สี่ปฐิธธรรม คือ คุณธรรมของสัตบุรุษ คือคนดีมีศีลธรรม มี ๗ ประการ คือ

- ๓.๑ ฉัมมัญญตา รู้จักเหตุ ได้แก่ ปัญญารู้เหตุแห่งทางเจริญ และทางเสื่อม เป็นต้น
- ๓.๒ อัตถัญญตา รู้จักผล ได้แก่ ปัญญารู้ผล ที่เป็นมาแต่เหตุ หรือปัจจัยให้เกิดผลต่างๆ ตามที่เป็นจริง
- ๓.๓ อัตตัญญตา รู้จักตน คือ รู้ภูมิธรรม ภูมิปัญญา และฐานะของตน ตามที่เป็นจริง แล้ววางตนให้

เหมาะสมแก่ฐานะ

๓.๔ มัตตัญญตา รู้จักประมาณตน ปฏิบัติตน วางตน ให้เหมาะสมแก่ฐานะ และรู้จัก ประมาณในการ บริโภคใช้สอยทรัพย์ที่มีอยู่ และตามมีตามได้

๓.๕ กาลัญญตา รู้จักกาล คือ รู้จักเวลา หรือโอกาสที่ควร และไม่ควรพูด หรือกระทำ การต่างๆ

๓.๖ ปริสัจญตา รู้จักชุมชน ว่ามีอัยยาศัยใจคอ ฐานะความเป็นอยู่ และขนบธรรมเนียม ประเพณีของ หมู่ชนต่างๆ เพื่อให้รู้จักวางตัวให้เหมาะสม

๓.๗ บุคคลัญญตา รู้จักบุคคล ว่ามีอัยยาศัยใจคอ มีภูมิธรรม ภูมิปัญญา และมีฐานะอย่างไร เพื่อปฏิบัติ ตน หรือวางตน ให้เหมาะสมตามฐานะของเราและของเขา

๒.๓ หลักความบริสุทธิ์ คือ มีการวินิจฉัย สั่งการ กระทำกิจการงาน ด้วยความบริสุทธิ์ใจ คือ ด้วยเจตนา ความคิดอ่าน ที่บริสุทธิ์

๒.๔ หลักความยุติธรรม คือ มีการวินิจฉัย สั่งการ และปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้วยความชอบธรรม บนพื้นฐานแห่งหลักธรรม หลักการ เหตุผล และข้อมูลที่ต้องการ เชื่อถือได้ และตรงประเด็น

และด้วยความเที่ยงธรรม คือ ไม่อคติ หรือลำเอียงด้วยความหลงรัก หลงชัง ด้วยความกลัวเกรง และด้วยความหลง
ไม่รู้จักจริง คือขาดข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ และสมบูรณ์ เป็นเครื่อง ประกอบการวินิจฉัย ตัดสินใจ ให้ความเที่ยงธรรม

หลัก “ธรรมภิบาล” นี้ เมื่อกระจายเป็นข้อปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ สำหรับพระราชา มหากษัตริย์ ที่ทรงใช้
ปกครองพระราชอาณาจักร ให้อาณาประชาราษฎร์อยู่เย็นเป็นสุข ชื่อว่า “ทศพิธราชธรรม” อันผู้ปกครอง/ผู้บริหาร
ประเทศชาติทุกระดับ และแม่ผู้บริหารองค์กรอื่นๆ พึงใช้ประกอบ การปฏิบัติงานของตน ให้บรรลุความสำเร็จตาม
เป้าหมาย เพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยส่วนรวม ได้เป็นอย่างดี

“ทศพิธราชธรรม” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงคุณอันประเสริฐของเรา ได้ทรงถือ เป็นหลัก
ปฏิบัติ ในการครองพระราชอาณาจักร ให้พสกนิกรของพระองค์อยู่เย็นเป็นสุข เป็นที่ประจักษ์ตา ประจักษ์ใจแก่
ชนชาวโลกเสมอมา มี ๑๐ ประการ ตามพระพุทธานุญาตดังต่อไปนี้ คือ

- ๑) ทาน การให้
- ๒) ศีล การสังวรระวังกายและวาจา ให้เรียบร้อยดีไม่มีโทษ
- ๓) ปริจจาคะ การเสียสละ
- ๔) อาชวชะ ความซื่อตรง
- ๕) มัททวะ ความสุภาพอ่อนโยน
- ๖) ตปะ ความเพียรเพ่งเผือกเลิศ
- ๗) อักโกธะ ความไม่โกรธ
- ๘) อวิหิงสา การไม่เบียดเบียนผู้อื่น ตลอดทั้งสัตว์ให้ได้ทุกขยยาก
- ๙) ขันติ ความอดทน
- ๑๐) อวิโรธนะ ความประพฤติปฏิบัติที่ไม่ผิดทำนองคลองธรรม และดำรงอาการคงที่ ไม่หวั่นไหว
ด้วยอำนาจนิตยีนร้าย

บทที่ ๕

สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการดำเนินงาน

สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิด และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม คือ นักกฎหมายการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา และประชาชนทั่วไป ทั้งสิ้นกว่า ๗๐๐ คน

การประชุมสัมมนาส่งเสริมความรู้ได้ดำเนินการในพื้นที่ แบ่งออกเป็น ๔ ภูมิภาค ดังนี้

๑. ภาคใต้ ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา
๒. ภาคกลาง ณ จังหวัดนครนายก จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี
๓. ภาคเหนือ ณ จังหวัดลำปาง
๔. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดหนองคาย และจังหวัดอุบลราชธานี

อีกทั้ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ยังได้จัดทำคลิปวิดีโอสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย เอกสารกฎหมายฉบับประชาชน แผ่นพับ และอินโฟกราฟิกส์ (Infographics) อธิบายกฎหมายอีกหลายฉบับ เพื่อใช้เผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา www.onec.go.th ทั้งนี้ มีผู้เข้าชมกว่า ๒,๕๐๐ คน

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการส่งเสริมความรู้กฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา เช่น
 - ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
 - ร่าง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ.
 - ร่าง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ.
 - พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ๒๕๖๒
 - พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒
 - พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา
 - พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
 - พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
 - พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. การบูรณาการความร่วมมือ โดยการสร้างเครือข่ายการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ตามกฎหมายการศึกษาและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ข้อเสนอแนะจากวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. การส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายควรดำเนินการส่งเสริมกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติ หรือควรจัดทำคู่มือในการปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เกิดการตีความของกฎหมายที่คลาดเคลื่อน หรือลักลั่นกัน

๒. ควรให้ความสำคัญกับกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทางปกครอง และความรับผิดชอบเนื่องจากเป็นคดีส่วนใหญ่ที่ขึ้นสู่ศาลปกครอง

๓. การบังคับใช้กฎหมายการศึกษาให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องให้ผู้ที่ถูกบังคับภายใต้กฎหมายนั้นมีความเข้าใจในเจตนารมณ์ของกฎหมายแม่บทและหน่วยงานจะต้องจัดทำกฎหมายลูกบทหรือกฎหมายลำดับรองเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้ชัดเจนเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายแม่บทและควรจัดทำคู่มือหรือชี้แจงแนวทางการปฏิบัติให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

๔. การส่งเสริมความรู้ควรที่จะกระจายไปในพื้นที่ที่ห่างไกล เพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานได้มีโอกาสในการเข้าถึงและสามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้

ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมโครงการ

๑. ด้านรูปแบบและวิธีการ

๑.๑ การส่งเสริมความรู้ควรจัดเป็นการสัมมนาเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้มีการปฏิสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการแชร์ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิและวิทยากร

๑.๒ ควรจัดการสัมมนาเป็นรายจังหวัด เพื่อให้ครอบคลุม ทัวถึง และสามารถขยายกลุ่มเป้าหมายให้เฉพาะเจาะจงได้มากกว่าการจัดเป็นภูมิภาค

๑.๓ การจัดสัมมนาในแต่ละครั้งไม่ควรเกิน ๑๐๐ คน เพื่อให้การอภิปราย การแลกเปลี่ยน เป็นไปอย่างทั่วถึง

๒. ด้านเนื้อหาสาระ

๒.๑ ควรจัดส่งเสริมความรู้เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารสัญญา การตรวจรับพัสดุ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๒ ควรส่งเสริมความรู้กฎหมายที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติ เช่น ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการไว้ทรงผมนักเรียน หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น

๒.๓ ควรยกตัวอย่างหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการ วิธีการแก้ไขปัญหา ทางออกของปัญหาให้ทราบเพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายซ้ำอีก

ภาคผนวก

คณะวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. นายประนัย วณิชชานนท์	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
๒. นายอำนาจ วิชาญวัฑฒิต	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. ดร.ดิเรก พรสีมา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. นายทงศักดิ์ ทวีทอง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. นายวีระ พลอยครบุรี	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. นายอำนาจ จำปาทอง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. ศ.ดร.ปรีชา ประเทพา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. ดร.ชัยรัตน์ หลายวัชระกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. นายอนันต์ อมตฉายา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. นายณัฐ พงศ์ศรี	สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๑๑. นายสุรพล ทิพย์เสนา	ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายการศึกษาขั้นพื้นฐานและการกีฬา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑๒. นายจรินทร์ สุรเสรีวงษ์	ศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
๑๓. นายพูนผล คูภิรมย์	สมาชิกสภาเทศบาลเมืองหนองคาย
๑๔. ผศ.ดร.ภูชิต ภูขำนิ	คณบดี คณะครุศาสตร์ ม.ราชภัฏกาญจนบุรี
๑๕. นายโอภาส ต้นทอง	ศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
๑๖. นายหงส์ดี ศรีเสน	ผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิรังษี
๑๗. นางจันทวรรณ หรรษาภิรมย์โชค	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๘. นายโกวิท คูพะเนียด	สำนักนิติการ สป.ศธ.

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. ภาคใต้

นายโชคดี ศรีทธากาล	ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
นายวิภูนา ทองมณี	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
นายสมคิด กษมาพันธุ์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
นางพัทธนันท์ นิลพัฒน์	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑
นายจำนงค์ นวลขาว	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑
นางสาวกรรณิกา ประสงค์จินดา	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑
นางสาวมุกนรินทร์ ทองเกลี้ยง	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑
นายรณชัย ชนะภัย	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑
นางจิรฉัตร ไชยสกุล	รองผอ.สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๒
นายสันติศักดิ์ ผุดเอียด	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๒
นายจักริน อักษรสม	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๒
นายเอกฉัตร ชุมศรี	ร.ร.บ้านปลายคลอง
นายภานุพงศ์ เวชวิทยา	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๒
นางสาวปวิษฐา สิ้นน้อย	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๓
นายภูริพัฒน์ บุญมา	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๓
นายสมใจ สิกขวัฒน์	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๓
นายนริศ มีสุวรรณ	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๓
นายสำรวย ภัคดี	รองผอ.สพม.สุราษฎร์ธานี ชุมพร
นายสมชาย กิจคาม	ผอ.ร.ร.เมืองสุราษฎร์ธานี
นายสมศักดิ์ เข็มขาว	สพม.สุราษฎร์ธานี ชุมพร
นายเฉลิมชัย นาคสวาท	สพม.สุราษฎร์ธานี ชุมพร
นางชุติมณฑน์ เรืองกาญจนสุรีย์	ผอ.สำนักงาน กศน.จ.สุราษฎร์ธานี
นางอรทัย เกตุเผือก	สำนักงาน กศน.จ.สุราษฎร์ธานี
นายจักรพันธ์ นวลสุทธิ	สำนักงาน กศน.อ.คีรีรัฐนิคม
นายเอกชัย หนูไย	สำนักงาน กศน.อ.กาญจนดิษฐ์
นางจงดี้ภักดิ์ จินตนากุล	อบจ.สุราษฎร์ธานี
นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล	อบจ.สุราษฎร์ธานี
นางสาวณัฐณีวัลย์ เจริญรักษ์	อบจ.สุราษฎร์ธานี
นายแพ่ง สุวรรณบุตร	เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี
นางจิระวรรณ บุญปลอด	เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี
นายชโนวิทก์ ตู้อรรเทิง	เทศบาลเมืองนาสาร

นางกาญจนา หนูอุไร	เทศบาลเมืองนาสาร
นางสาวสุภัคกมล ชินวงศ์	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดกระบี่
นายชัชวาล วิภาชาติ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดกระบี่
นางสาวจิรัชยา คงแสนคำ	สพป.กระบี่
นายทองคำ รักศรีทอง	สพป.กระบี่
นายวิชิต หวังเสล	สนง.กศน.อำเภอคลองท่อม
นายวรารุช ไกรนที	สนง.กศน.จังหวัดกระบี่
นางสาวอรุณี เบ็ดเสร็จ	อบจ.กระบี่
นางสาวนิตยา สกกุลเพชร	อบจ.กระบี่
นางอรษา รัชณาการ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดชุมพร
นายสามารถ พันคง	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดชุมพร
นายศักดิ์สิทธิ์ แร่ทอง	ผอ.สพป.ชุมพร เขต ๑
นายสุทธิพันธ์ แสงขำ	สพป.ชุมพร เขต ๑
นายสนิท นิลบุตร	ผอ.สพป.ชุมพร เขต ๒
นายฐณันภรณ์ คงแก้ว	สพป.ชุมพร เขต ๒
นางสาวประไพศรี คงตระกูล	สนง.กศน.จังหวัดชุมพร
นางสาวอุบลรัตน์ รัตนฉวี	สนง.กศน.จังหวัดชุมพร
นายสายฝน รัตตะมาน	อบจ.ชุมพร
นายวุฒิพงษ์ เตชาฤทธิ์	อบจ.ชุมพร
นางนวลลักษณ์ หมื่นพันธ์	ศจจ.พังงา
นางกัญรัตน์ สฤทธิสุข	ศจจ.พังงา
นางสาวจันทนา สวัสดิ์	ศจจ.พังงา
นางกัญญารัตน์ ศรีอินทร์เกื้อ	ศจจ.พังงา
นางวิภา แสนคม	ศจจ.พังงา
นางมาลี ณ ถกลาง	ศจจ.พังงา
นางสาวสุภร โภยสมบุรณ์	โรงเรียนศิริราษฎร์วิทยา
นางวัชรี จู้สกุล	โรงเรียนอนุบาลนิลกุล
นางพรรณนิพา หลิมนุกุล	โรงเรียนบุญแสงวิทยา
นางเสาวลักษณ์ ดีแท้	โรงเรียนสุทธินอนุสรณ์
นายสมชาติ ไกรแก้ว	ผอ.สพป.พังงา
นายสมภาพ นาคพันธ์	รอง ผอ.สพป.พังงา
นายนพดล แสนบัณฑิต	รอง ผอ.สพป.พังงา
นางวรรณภรณ์ คงเทศ	สพป.พังงา
นางสาวพจนา วานิชกุล	สพป.พังงา
นายสิทธิชัย ทองคง	โรงเรียนวัดนิโครธาราม
นายภูริทัต ลิ้มจุ่มหม้อ	โรงเรียนบ้านในวัง

นายกิตติพงษ์ พลภักดี	โรงเรียนวัดนิโครธคุณากร
นางสาวขวัญฤทัย ทองแท้	โรงเรียนวัดราชบุรุษสโมสร
นางนภภรณ์ วรรณงาม	โรงเรียนบ้านทองหลาง
นางสาวอนิมาะฮ์ พูลสุข	ผอ.สพม.พังงา ภูเก็ต ระนอง
นายนรินทร์ ช่างล้ำ	รอง ผอ.สพม.พังงา ภูเก็ต ระนอง
นายจักรกฤษณ์ ศิริวัฒน์	รอง ผอ.สพม.พังงา ภูเก็ต ระนอง
นางสาวอรสา เสรีวงษ์	โรงเรียนตึกบุกพังงาวิทยายน
นางพรณภัทร์ เอกนิพนธ์คงเสน	โรงเรียนทุ่งมะพร้าววิทยา
นายภาณุวัฒน์ จันทร์ทอง	โรงเรียนตะกั่วป่าศรีเขต
นายพรศักดิ์ ทวีรส	โรงเรียนตะกั่วทุ่งงานทวิวิทยาคม
นายจิรพงษ์ วิฑูรย์พิศาลศิลป์	โรงเรียนทุ่งโพธิ์วิทยา
นางสาวเพ็ญรัศมี ศรีบุรุษ	โรงเรียนสตรีพังงา
นางสาวโสภณา แป้นปลื้ม	สพม.พังงา ภูเก็ต ระนอง
นายสุจินต์ อมตพันธ์	รองนายก อบจ.พังงา
นางสาวกนกรัตน์ โชติมุณี	อบจ.พังงา
นางสาวกัญญารัตน์ เชิงชาญ	โรงเรียนกีฬา อบจ.พังงา
นางสาวเพียงอรุณ มณีคันธวงษ์	เทศบาลเมืองตะกั่วป่า
นายเจษฎากร ทองทิวัง	เทศบาลเมืองตะกั่วป่า
นายนิกร กาญจนสิทธิ์	รอง ผอ.กศน.จังหวัดพังงา
นางไพลิน หดย้อย	กศน.อำเภอทับปุด
นายตรัยวัฒน์ สุขประเสริฐ	กศน.อำเภอเมืองพังงา
นางสาวปรารถนา ภิรมย์	กศน.อำเภอตะกั่วป่า
นางพาริต้า ราชซารอง	กศน.อำเภอคุระบุรี
นางสรุษา หุตะจุฑะ	สนง.ศจจ.ภูเก็ต
นายภิญโญ สุพันธ์	สนง.ศจจ.ภูเก็ต
นางสาวสมฤทัย ปัญจะ	สนง.ศจจ.ภูเก็ต
นายอนิรุต ไสสอาด	สนง.ศจจ.ภูเก็ต
นายอิมรอน สะมะนิ	โรงเรียนตาริกพิทยพัฒน์
นางขวัญใจ สะมะนิ	โรงเรียนมุสลิมศึกษา
นายยิ่งศักดิ์ สุรวซ์โรบล	โรงเรียนนานาชาติไอ้คมีโตว์
นายกิจฉิชัย สารรัตน์	รอง ผอ.สพป.ภูเก็ต
นางจุฑารัตน์ ฮวบเจริญ	นิติกรชำนาญการพิเศษ สพป.ภูเก็ต
นายต่อตระกูล พรหมนุ่น	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฉลอง
นายสุรวุฒิ เอี้ยวสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุวรรณศรีวังค์
นายถิรฉัตร คงจันทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางทอง
นางจุฑาทิพย์ แซ่ตั้ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าฉัตรไชย

นางสาวกัญญาภัทร สายสุวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีสุนทร
ว่าที่ร้อยตรีวิชรพันธ์ บุญณมี	ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าเรือ
นายจรรูวัฒน์ วิศวกรรมันท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อ
นายอับดุลกอเดร์ โภทยาหยัง	อบจ.ภูเก็ต
นายสำเร็จ หลังเกาะ	อบจ.ภูเก็ต
นายพิศาล หัตถการ	รองนายกเทศมนตรีนครภูเก็ต
นายเกรียงไกร ธรรมจุลสถิตย์	เทศบาลนครภูเก็ต
นางจงจิต พุ่มขาว	เทศบาลนครภูเก็ต
นายกฤษฎา ผัฒวงศ์	เทศบาลนครภูเก็ต
นายสมัคร ศรีสมศักดิ์	เทศบาลเมืองป่าตอง
นายสุทธิชาติ อินทรรักษ์	เทศบาลเมืองป่าตอง
นางสรวิทย์ แสงเงิน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง
จำสิบโทเกษมวิทย์ ทิพย์พินิจ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง
นางสาวประภัสสร โยธารักษ์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง
นายณัฐกิตติ์ วิเศษสังข์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง
นางสาวสมศรี ต้นปี่	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง
นางสาวน้ำเพชร เภาวิเศษ	โรงเรียนอนุบาลสุพรรณฯ
นายอำนาจ จันทร์หยก	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง
นายกิตติภาพ สระสงครามภู	รอง ผอ. สพป.ระนอง
นางสาววัชรภรณ์ ปัญญา	รอง ผอ. สพป.ระนอง
ว่าที่ร้อยตรีชรุณ สุนทรนนท์	สพป.ระนอง
นายเสฐียร จันทะมูล	สพป.ระนอง
นายมนตรี สังข์ชุม	สพป.ระนอง
นางสาววันเพ็ญ คชการ	สพป.ระนอง
นางอนงค์นาล นิลดำ	สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๒
นางสาวพิชญา บุญเหลือ	เทศบาลเมืองหัวหิน
นางสาวสุธิกานต์ แยมนิล	ผอ.กศน.อ.หัวหิน
นางสาวศิริลักษณ์ แก้วโกสัย	ร.ร.ตรุณศึกษา
นายธีระพล แข่งวา	ร.ร.วังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวศศิ ศรธนกานต์	ร.ร.อนุบาลตรุณศึกษา
นายวีรภัทร เรืองทับ	ร.ร.อนุบาลหัวหิน (บ้านหนองขอน)
นางสาวกัญจรินทร์ คิตควร	ผอ.กศน.อำเภอปราณบุรี
นางสาวนริศา ราชผล	สำนักงาน กศน.อำเภอปราณบุรี
นายถาวร คุณทวี	ผู้ปกครอง
นายไพฑูลย์ มะหา	ผู้ปกครอง
นางสาวกฤษณา วรรณชาติ	นักศึกษา

๒. ภาคกลาง

นางพัฒนาพร ไทยพิบูลย์	รองศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี
นางปราณี พงษ์สุพรรณ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี
นางสาวปวีณา อิติวรนนท์	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี
นางสาววาสนา เสรีจกิจ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี
นางสาวปวีณา อิติวรนนท์	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี
นายจำลอง บุญเรืองโรจน์	รอง ผอ.สพป.สุพรรณบุรี เขต ๑
นางพรชรี พลเสน	รอง ผอ.สพป.สุพรรณบุรี เขต ๑
นายศักดิ์ชาย สระแก้ว	สพป.สุพรรณบุรี เขต ๑
นายชัยศักดิ์ ตั้งนิติพิฐจักร	สพป.สุพรรณบุรี เขต ๑
นายปริญญา บุญมาดี	สพป.สุพรรณบุรี เขต ๑
นายประกอบ คงใจดี	ร.ร.วัดหนองตาสาม
ว่าที่ร.ต.สมเดช เรืองขจร	ร.ร.อนุบาลดงตาล (วโรสุธาประชาสรรค์)
นายรณชัย ทิพย์อุทัย	ร.ร.บ้านสระหลวง
นายภาณุพงศ์ ผิวพิมพ์ดี	สพป.สุพรรณบุรี เขต ๒
นางสาวทิวพร จำปาเทศ	สพป.สุพรรณบุรี เขต ๒
นายประชา ดนตรี	สพป.สุพรรณบุรี เขต ๓
นายธัญญะสิน จินปี	สพป.สุพรรณบุรี เขต ๓
นางสาวณัฐธยาน์ ณ์ภูธาเศรษฐ์	ร.ร.วัดบางขวาง
นายสายัน พิมพ์พันธ์	ร.ร.บ้านทัพหลวง
นางสาวธนกร จันทร์แก้ว	ร.ร.วัดสามเอก
นายธวัช กรุดมณี	ผอ.ร.ร.อุททองศึกษาลัย
นายคมสัน ธรรมนุ	ผอ.ร.ร.ดอนคาวิทยา
สิบเอกสุรสิทธิ์ ชำนาญอักษร	ผอ.ร.ร.บ่อสุพรรณวิทยา
นายสถาน จงสมจิตต์	ผอ.ร.ร.บางแม่หม้ายรัฐราษฎร์รังสฤษดิ์
นายธีรานันท์ อินทร์ทองน้อย	สพม.สุพรรณบุรี
นายวิโรจน์ ไชยภักดี	ผอ.ร.ร.กาญจนภิเษกวิทยาลัย สุพรรณบุรี
นายนิติกรณ์ ฉันทวงศ์ชนะ	ผอ.ร.ร.กรรมสุดศึกษาลัย
นางสาวจันทร์ทิพย์ สิ้นธวงษานนท์	รอง ผอ.สนง.กศน.จ.สุพรรณบุรี
นางสิตา ขันดี	สนง.กศน.จ.สุพรรณบุรี
นางสาวณภษา แสงอินทร์	กศน.อำเภอเดิมบางนางบวช
นางสาวณัฐภาลักษณ์ กำเนตรรัตน์	กศน.อำเภอศรีประจันต์
นางสาววินัสจรรย์ ศรีเฮงไพบูลย์	กศน.อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
นางวรารภรณ์ เมฆขาว	ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๕
นางสาวสุกัญญา อินทมา	ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๕
นายศรากร บุญปัทมภ์	ผอ.วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี

นายภาณุพันธ์ พันธนิตย์	รองผอ.วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี
นายชาติรี จำปาศรี	ผอ.วิทยาลัยการอาชีพอุ้มทอง
นายถาวร ทิพวรรณ	ผอ.วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
นายอรรถพันธ์ นามกุล	ผอ.วิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง
นายนราธิป คั่นฉ่อง	วิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง
นางรัชฎาภรณ์ เคนผาพงษ์	วิทยาลัยเทคโนโลยีสหวิทยบริหารธุรกิจ
นายสุทัศน์ มีมุข	รองผอ.วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี
นางสาววันสรุา จันทร์กมล	อบจ.สุพรรณบุรี
นางสาวณภัชภา กองไชย	เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
นางมยุรี ไบบัว	เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
นายเมตตา นกเกตู	เทศบาลเมืองสองพี่น้อง
นางสาวมลฤดี อินทรใจเอื้อ	เทศบาลเมืองสองพี่น้อง
นายตริยพงษ์ เข้มเพ็ชร	ผอ.ร.ร.สงวนหญิง (สช.)
นางสาวศุวิษา วัฒนการุณ	ร.ร.ศุภลักษณ์ (สช.)
นางณิชากัทธ พารุณ	ร.ร.ศุภลักษณ์ (สช.)
นางสาวอรรธรณ คำมาก	รองศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
นายสรารุช พูลพิพัฒน์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
นายอรัญ เทือกขันธ์	สพป.กาญจนบุรี เขต ๒
นายบุญส่ง ไชยรัมย์	สพป.กาญจนบุรี เขต ๒
นายบรรพจน์ ทัพซัย	รอง ผอ.สพป.กาญจนบุรี เขต ๔
นายธนฤต ศรีวัฒน์	สพป.กาญจนบุรี เขต ๔
ว่าที่ร้อยตรีภควัต อยู่พร้อม	สพม.กาญจนบุรี
นายภาษิต กาญจนธีรภัช	สพม.กาญจนบุรี
นางสาวชยะวดี อินสมภักขร	สำนักงาน กศน.จังหวัดกาญจนบุรี
นายโกวิท เมืองโคตร	สำนักงาน กศน.จังหวัดกาญจนบุรี
นายวิรัช ผิวสุข	สำนักงาน กศน.จังหวัดกาญจนบุรี
นางสาวปราณี ฝ่ายคำมี	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท
นายยุทธพงษ์ พูลพัฒนา	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท
นายองอาจ พิมทอง	สพม.ชัยนาท
นางสาวอุทุมพร พรายอินทร์	สพม.ชัยนาท
นางอุทัยวรรณ แก้วเขียว	สำนักงาน กศน.จังหวัดชัยนาท
นายชวิน โปธิ์กระจ่าง	สำนักงาน กศน.จังหวัดชัยนาท
นายสุริยันต์ สุวรรณทอง	รอง ผอ.สพป.นครปฐม เขต ๒
นายธนชน ทิศนะเกตู	รอง ผอ.สพป.นครปฐม เขต ๒
นางนิตา บรรจงการ	ผอ.สพม.นครปฐม
นางสาวณัฐสุดา นุชเจริญ	สพม.นครปฐม

นายบุญเลิศ ตองติรัมย์	รอง ผอ.สนง.กศน. จ.นครปฐม
นายสุริย์ญ มีจันทร์	สนง.กศน.อำเภอเมืองนครปฐม
นางณัฐนิชา สำราญอินทร์	สนง.กศน.จังหวัดนครปฐม
นายวรยุทธ อยู่สงค์	สนง.กศน.จังหวัดนครปฐม
นายยุทธนา หิรัญ	เทศบาลนครนครปฐม
นางสาวธัญญ์รัตน์ ไตรวิชชานันท์	เทศบาลนครนครปฐม
นางสาวนันท์นภัส เขียวเกษม	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
นางปัทมณี ถึงสุข	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
นายบุญญฤทธิ์ บุญใจใหญ่	สพป.นนทบุรี เขต ๑
นางขวัญชนก เสมานารถ	สพป.นนทบุรี เขต ๑
นางรัชชชัช สละโวหาร	ผอ.สำนักงาน กศน.จังหวัดนนทบุรี
นายจักรพันธ์ พงศ์วรารักษ์	รองผอ.สำนักงาน กศน.จังหวัดนนทบุรี
นายกิตติศักดิ์ คำวัง	สำนักงาน กศน.จังหวัดนนทบุรี
นางสาววิไลวัลย์ คำแสน	เทศบาลนครปากเกร็ด
นางเกสร จันทร์โอชา	เทศบาลนครปากเกร็ด
นางสาวเต็มจิต จันทคา	ศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
นางสาวณัฐสุดา พลษา	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
นายศิวกร เต๊ะชั้นหมาก	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
นางสาวภัทรมาศ ภาวะศิริกุล	สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑
นางสาวรัชดา ทองสุข	สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑
นายบรรยง อรรถโกภาค	สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒
นายกันตวีร์ พรหมทองรักษ์	สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒
นายณัฐภณ ดวงท้าวเศษ	ผอ.สพม.พระนครศรีอยุธยา
นายประจวบโชค สร้อยสม	สพม.พระนครศรีอยุธยา
นางสาวบุญสิตา อรุณพันธ์	สพม.พระนครศรีอยุธยา
นายจักรกฤษณ์ เจริญสุข	สนง.กศน.จ.พระนครศรีอยุธยา
นายระพีพัฒน์ สรีทอง	สนง.กศน.จ.พระนครศรีอยุธยา
นางสาวชฎานิสิตา กาญจนะเลขา	อบจ.พระนครศรีอยุธยา
นางสาวสงบ คงทนไพศาล	อบจ.พระนครศรีอยุธยา
นายปัญญา บุรณะนันท์ศิริ	ศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี
นายวัชรระ อันโยธา	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี
นายโกสินทร์ โคนสาม	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี
นายสยาม สุ่มงาม	สพป.สิงห์บุรี
นายนิรุตต์ เข็มเงิน	สพป.สิงห์บุรี
นายสมบัติ ล้อจงเฮง	สพม.สิงห์บุรี อ่างทอง
นางพรรณณทิพา ตรีธนะ ศรีหานาม	สพม.สิงห์บุรี อ่างทอง

นายศาทพรพงษ์ สงวนสินวัฒนา	สำนักงาน กศน.อำเภอท่าช้าง
นายสกุลพุดม วสุเบญจพล	สำนักงาน กศน.อำเภอท่าช้าง
นางสาวบุษกร เอี่ยมเกิด	อบจ.สิงห์บุรี
นางภคมน คุ่มญาติ	อบจ.สิงห์บุรี
นางสมรัตน์ สุคนธ์สรายุ	รองศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง
นายรุ่ง กัปโต	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง
นางเฉลียว เอี่ยมสกุล	สพป.อ่างทอง
นางหทัยรัตน์ ลักษณะจินดา	สพป.อ่างทอง
นายเจริญ นาทองคำ	สำนักงาน กศน.อำเภอเมืองอ่างทอง
นายนนทชัย มาพิจารณ์	สำนักงาน กศน.อำเภอโพธิ์ทอง
นางยุพาภรณ์ สมรูป	อบจ.อ่างทอง
นายชาโก้ วราหะ	สพป.อุทัยธานี เขต ๒
นายรุ่ง รอดจาก	สพป.อุทัยธานี เขต ๒
นายนราพงษ์ เถาว์ลัย	สพม.อุทัยธานี ชัยนาท
นางนัยนา จันทา	สพม.อุทัยธานี ชัยนาท
นายมงคลชัย ศรีสะอาด	รองผอ.สำนักงาน กศน.จังหวัดอุทัยธานี
นายเจษฎ์พิพัฒน์ สรสีบสาย	สำนักงาน กศน.จังหวัดอุทัยธานี
นางสาวสุภาวดี จันทร์สว่าง	โรงเรียนถาวรวิทยา
นางสาวจิรวรรณ นามวงศ์	โรงเรียนถาวรวิทยา
นางวรรณดี ดีประชา	โรงเรียนวีรศิลป์
นางนানা ไกรปราบ	โรงเรียนวีรศิลป์
นางปราณีดี อ่อนแป้น	รองผอ.ร.ร.สารสาสน์วิเทศท่ามะกา
นางสาวพัฒนจิตร สุขไพบูลย์	ร.ร.ตรุณากาญจนบุรี
นายสมหมาย เทียนสมใจ	ผอ.สพป.กาญจนบุรี เขต๑
นายวุฒิพงษ์ ปฎิเวชวัฒนางกูร	รองผอ.สพป.กาญจนบุรี เขต๑
นายสุจินต์ หอมเสมอ	ผอ.ร.ร.วัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ
นายยุกุทธ ไกรบำรุง	ผอ.ร.ร.บ้านวังสารภี
นายรัชชสิทธิ์ ทิพยาลัย	ผอ.ร.ร.อนุบาลวัดไชยชุมพลชนะสงคราม
นายอรุณ เทือกขันตี	สพป.กาญจนบุรี เขต๒
นายยุทธนา เจริญมจล	ร.ร.บ้านหนองลาน
นางนิลวรรณ ทองเทียนชัย	สพป.กาญจนบุรี เขต๓
นายทรงฤทธิ์ สุริยงค์	ผอ.ร.ร.บ้านวังโพธิ์
นายวีระพงษ์ มะโนขันธุ์	สพป.กาญจนบุรี เขต๔
นายนิรันดร์ แสงกุหลาบ	สพป.กาญจนบุรี เขต๔
นางสาวชยะวดี อินสมภักษร	สนง.กศน.กาญจนบุรี
นายโกวิท เมืองโคตร	สนง.กศน.กาญจนบุรี

นางสาวสุนันทา พริ้วตะคุ	สพม.กาญจนบุรี
นายเจริญ พรหมมา	สพม.กาญจนบุรี
นายยงยุทธ สงพะโยม	สพม.กาญจนบุรี
นายสุริยะ จันทร์สนอง	ผอ.ร.ร.ท่ามะกาวิทยาาคม
นายยศวัฒน์ ทับทิม	รองผอ.ร.ร.เทพศิรินทร์ลาดหญ้า
นางมนัสนันท์ เอี่ยมพงษ์ไพฑูรย์	รองผอ.ร.ร.กาญจนานุเคราะห์
นางสาวเพียว ขำนาญกำหนด	รองผอ.ร.ร.เทพมงคลรังษี
นางโสภี สิงห์จันทร์	ร.ร.เทพมงคลรังษี
นายศิริชัย จิรจรรย์ชัย	ร.ร.ท่าม่วงราษฎร์บำรุง
นายไชยพร มะลิลา	ผอ.ร.ร.ไตรโยคมนตรีกาญจนวิทยา
นายชัยวุธ เหล่าวัฒนวรรณ	รองผอ.วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี
นายวิโรจน์ มั่งคอง	วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี
นางสาวจิตราวรรณ บุตรราช	ผอ.วิทยาลัยการอาชีพพนมทวน
นายสุรชัย ทันสมัย	วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี
นายศาสตราวุฒิ ชมชื่น	วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
นางสาวกัญญาณัฐ ม่วงแก้ว	สำนักงานแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี
นายอภิสิทธิ์ เสถียรกิจ	สำนักงานแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี
นายไฉน เรืองพยุงศักดิ์	หอการค้าจังหวัดกาญจนบุรี
นายเรวัต บุญขำ	โรงเรียนอำนวยการวิทย์กาญจนบุรี
นายมลเทียน ดอนเจดีย์	อบจ.กาญจนบุรี
นางสุธาวลัย แจ่มประจักษ์	โรงเรียนเทศบาล ๑ (เทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น)
นางสาวพัทยา กิจประเสริฐ	โรงเรียนเทศบาล ๑ (เทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น)
นายอภิชัย ชาชุม	รอง ผอ.สพป.นครนายก
สิบเอกสมเกียรติ บุญสูงเนิน	รอง ผอ.สพป.นครนายก
นายจักริน มณี	สพป.นครนายก
นางพรวิภา เชยกลิ่น	ผอ.ร.ร.สาริกา
นางสาวนิพัชดา พวยอ้วน	สพป.นครนายก
นางสาวทศากร กลิ่นบุบผา	ผอ.สำนักงาน กศน.จังหวัดนครนายก
นางสาวพิชยา พูลทวี	สำนักงาน กศน.อ.เมืองนครนายก
นายธนารัตน์ พลสะอาด	สำนักงาน กศน.อ.องครักษ์
นางศิริวรรณ ปักซี่	เทศบาลเมืองนครนายก
นายวรรณชัย กุศลาศรัย	เทศบาลเมืองนครนายก
นายปรีชา ช่างกลิ้ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีมโหสถ
นางนริรัตน์ ย่างเลี้ยง	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
นางสาวดวงจิต สนิทกลาง	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
นางมนัญญา กองศักดิ์	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก

นายวิชัย โกชิน	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
นายศิริศักดิ์ พิมพ์กิจ	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก
นายสุวัฒน์ แก้วประทุม	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
จ่าอากาศเอกศักดิ์ดา พรหมเขียว	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
นางสาวสรรชนี้อย์ แก้งาม	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
นางพัชรา เนื่องกำเนิด	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
นายวิทยา ไทธานี	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
นายสมศักดิ์ ป่าไพร	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
นางสาวศรภมล ระโหลฐาน	สพป.นครนายก
นางวาสิรินทร์ รัตนมาลี	สพป.นครนายก
นายบัญชา รัตนมาลี	สพป.นครนายก
นางสาวอรุณวรรณ เขตุงษ์	ผอ.ร.ร.นายวัฒน์นาร วัดอุดมธานี
นางสาวฤทัย ยี่กะแพทย์	ร.ร.ดาวทองวิทยาลัย
นายชาญ ศิริวัน	สำนักงาน กศน.จังหวัดนครนายก
นางสาวสร้อยทิพย์ สิ้นสุวรรณ	สำนักงาน กศน.จังหวัดนครนายก
นางสาวสุกัญญา แสงสุข	รองศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา
นายกำพล ชาวกันหา	สนง.ศธจ.ฉะเชิงเทรา
นายไววิทย์ นาถ้ำพลอย	ผอ.ร.ร.วัดล่าง
น.ส.มธุรดา บุญมาก	ผอ.ร.ร.วัดสุคันธีศีลาราม
นายมหันต์ เวทไธสง	รอง ผอ.สพป.ฉะเชิงเทรา เขต ๒
นางสาวกนกกานต์ สิริกนก	สพป.ฉะเชิงเทรา เขต ๒
นายอภิรักษ์ ธีรลักษณ์สกุล	ร.ร.สนามชัยเขต (สพม.)
นายวณิชชัย แก่นภมร	ร.ร.เบญจมาชรังษฤษฎ์ ๓ ชนงสงสารวิทยา (สพม.)
นายปรีชา เสาวกุล	ร.ร.ชำป่างามวิทยาคม (อบจ.)
นายมกรานนท์ โพธิ์ชัย	ร.ร.วัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร)
นายปรีชา เสาวกุล	อบจ.ฉะเชิงเทรา
นายันทนากรณ์ พิมพ์เนา	อบจ.ฉะเชิงเทรา
ดาบตำรวจสมคิด ภูผ่าน	สพม.ปทุมธานี
นายอำนาจ จันทร์พางาม	ผอ.ร.ร.หนองเสื่อวิทยาคม
นายสุรศักดิ์ พันธุ์แดง	ร.ร.หนองเสื่อวิทยาคม
างวิบูลผล พร้อมมูล	ผอ.สำนักงาน กศน.จังหวัดปทุมธานี
นายวีรยุทธ์ แสงสิริวัฒน์	สำนักงาน กศน.อ.เมืองปทุมธานี
นายกันต์ ก้าวพัฒนกิจ	สำนักงาน กศน.จังหวัดปทุมธานี
นายจิระพงษ์ แปลงแดง	เทศบาลนครรังสิต
นางสาวนภาพร แพรดำ	เทศบาลนครรังสิต
นางสาวพรฤทัย ช่วยวงษ์ญาติ	เทศบาลนครรังสิต

นายชลอ รักศรี
 นายกฤษณะ เลิศวิชานันท์
 นายพุฒิพงษ์ แสงหอย
 นางสาวภณิษา พรหมโน
 นางสาวรุ่ง พิลาแพง
 นายปรีชา ม่วงพรหม
 นายศุภวิทย์ ฤทธิ์ชัย
 นายภักพล นามจิระโชติ
 นายเฉลิมเกียรติ สุระเสน
 นางสาวบัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร
 นายสมบูรณ์ เหล่าวงศ์วัฒนา
 นายชาญ คีรีวัน
 นายสมบูรณ์ เหล่าวงศ์วัฒนา

เทศบาลนครรังสิต
 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี
 เทศบาลเมืองปทุมธานี
 สำนักงาน ศธจ.ปราจีนบุรี
 สำนักงาน ศธจ.ปราจีนบุรี
 สพป.ปราจีนบุรี เขต ๑
 สพป.ปราจีนบุรี เขต ๑
 สพป.ปราจีนบุรี เขต ๒
 สพป.ปราจีนบุรี เขต ๒
 ผอ.สำนักงาน กศน.จ.ปราจีนบุรี
 ผอ.สำนักงาน กศน.อ.เมืองปราจีนบุรี
 กศน.จังหวัดปราจีนบุรี
 สนง.กศน.อ.เมืองปราจีนบุรี

๓. ภาคเหนือ

นายบรรพ์ ไสแจ่ม	ศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
นางสาวกาญจณี พุคำใบ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
นางสาวรัชฎาพร สุพรรณ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
นางสาวกนิษฐนันท์ ปินตาเชื้อ	โรงเรียนพินิจวิทยา
นายชิต ทศบุตร	โรงเรียนไตรภพวิทยา
นายทวิช ปริณบ่าเพ็ญ	ผอ.โรงเรียนลำปางวิทยา
นายพิชัย สดเอี่ยม	สพป.ลำปาง เขต ๑
นายสมโภช จำปาทิพย์	สพป.ลำปาง เขต ๑
นายสุนทร ธรรมสิทธิ์	สพป.ลำปาง เขต ๑
นางสาวจิราพร วงศ์คำ	สพป.ลำปาง เขต ๑
นายพิเชษฐ์ แก้วบุญเรือง	สพป.ลำปาง เขต ๑
นายสุชาติ สุทธิพรหมณีวัฒน์	สพป.ลำปาง เขต ๒
นายกานต์เลิศ ก้อนหิน	สพป.ลำปาง เขต ๓
นางสาวสุวาริณี โยยานะ	สพป.ลำปาง เขต ๓
นายชวพล แก้วศิริพันธ์	สพม.ลำปาง ลำพูน
นางสาวจรรยาพร สารเร็ว	สพม.ลำปาง ลำพูน
นายนิกร ใจไหว	โรงเรียนเสด็จวนชยางค์กุลวิทยา
นายเชวัญ เย็นใจ	โรงเรียนกิวลมวิทยา
นายโกศล พานดง	ร.ร.โป่งหลวงวิทยา รัชมังคลาภิเษก
ว่าที่ร้อยตรีเฉลิมศักดิ์ นนทมาลย์	ผอ.ร.ร.เมืองมายวิทยา
นางสาวชุติชมกานต์ บุญทา	รองผอ.ร.ร.เมืองมายวิทยา
นายสมชาย เต็ดขาด	สำนักงาน กศน. จ.ลำปาง
นางสาวจรรยารัตน์ แก้วปิ่นพันธ์	สำนักงาน กศน. จ.ลำปาง
นางกัญฐมณี สองสีโย	สำนักงาน กศน. จ.ลำปาง
นางสาวยุภาภรณ์ เทพจันทร์	ผอ.วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
นายบุญมี อรุณชัย	วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
นายวิชรุติ ลัจจินดา	ผอ.วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
นายภาสกร เชื้อเมืองพาน	รองผอ.วิทยาลัยการอาชีพเถิน
นายเริงพันธ์ จันทรมพร	รองผอ.วิทยาลัยการอาชีพเถิน
นายอำนาจ เรือนสุข	ผอ.วิทยาลัยการอาชีพแจ้ห่ม
นายธนากร อินตา	วิทยาลัยการอาชีพแจ้ห่ม
นายณัฐนันท์ ภู่อริยพงศ์	ผอ.วิทยาลัยเทคนิคลำปาง
นางพิมพ์พร ชัดศิริ	เทศบาลนครลำปาง
นางลัดดาพร เสนอินทร์	เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
นางเดือนตรา หาญมนตรี	เทศบาลเมืองเขลางค์นคร

นางศุภวรรณ ศรีวิล	อบจ.ลำปาง
นางสุพรรณนิการ์ โพธิ์คง	อบจ.ลำปาง
นายสมพร นาคพิทักษ์	อบจ.ลำปาง
นางอนงค์นาถ วิไลจิตต์	อบจ.ลำปาง
นายเปรม ศรีวิชัยลำพรรณ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่
นายณัฐวิรุฬห์ วิรุฬห์วิริยางกูร	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่
นางสาวติน่า รังสรรค์	สพป.เชียงใหม่ เขต ๑
นายบรรจงศักดิ์ สมส่วน	สพป.เชียงใหม่ เขต ๒
นางรัศมี มุ่งหมาย	สพป.เชียงใหม่ เขต ๒
นายอนุกุล ศรีสมบัติ	ผอ.สพป.เชียงใหม่ เขต ๓
างพรทิพย์ วรรณทวีเกียรติ	สพป.เชียงใหม่ เขต ๓
นางสาวฤทัยรัตน์ ยาสมุทร	สพป.เชียงใหม่ เขต ๓
นายเอกนรินทร์ โงนมนี	สพป.เชียงใหม่ เขต ๖
นายณัฐวัฒน์ วงศ์ไยมูล	สพป.เชียงใหม่ เขต ๖
นายสุทธิดล พุทธรักษ์	ผอ.สพม.เชียงใหม่
นายกิตินันท์ อินทรกำแหง	สพม.เชียงใหม่
นางสาวเนตรนภา นิ่มหนู	อบจ.เชียงใหม่
นายณัฐวุฒิ ไชยปัญญา	อบจ.เชียงใหม่
นางสาวรัศม์มณี ฉายวัฒนา	อบจ.เชียงใหม่
นางสาวศิรินทิพย์ วงศ์ใจ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
ว่าที่รต.พิมลชัย จารุสาร	สพป.เชียงราย เขต ๑
นายกลยุทธ กลิ่นจำปา	สพป.เชียงราย เขต ๑
นายเชิดศักดิ์ กันทาธรรม	สพป.เชียงราย เขต ๒
นายปรากฏ เหมเมืองแก้ว	สพป.เชียงราย เขต ๒
นายวิเศษ เขยกระรินทร์	สพป.เชียงราย เขต ๓
นายกฤษติพงษ์ ผิวมณี	สพป.เชียงราย เขต ๓
นายวิทย์ ศรีวะระมย์	ผอ.สพป.เชียงราย เขต ๔
นายวิทยา ไชยปันดิ	สพป.เชียงราย เขต ๔
นายปริญญา วงศ์ขัติย์	สพป.เชียงราย เขต ๔
นายณรงค์ คำสุขุม	รองผอ.สพม.เชียงราย
นายธิติวุฒิ วิริยาวุฒิ	สพม.เชียงราย
นางสาวชนิสรา พรหมชัย	สำนักงาน.กศน.อำเภอพาน
นายวาทิ เหล่าเจริญ	สำนักงาน กศน.จังหวัดเชียงราย
นายเกียรติคุณ จันแก่น	อบจ.เชียงราย
นางสาวศิริพร สุขสวัสดิ์	อบจ.เชียงราย
นางสาวจิรัชญา ส่วนมั่ง	สำนักงาน ศธจ.แพร่

นางสาวศุภวรรณ สันป่าแก้ว	สพป.แพร่ เขต ๑
นางเบ็ญจมาศ บุญเที่ยง	สพม.แพร่
นางสาวมณฑารพ กาศเกษม	สพม.แพร่
นางสาวสุนทรี เตินขุนทด	สำนักงาน กศน.จังหวัดแพร่
นางสาวอรุณี พันธุ์พาณิชย์	สำนักงาน กศน.อำเภอสูงเม่น
นางฐิติกุล อุไรพันธ์	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร
นายมารุต หิรัญศรี	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร
นายศักดิ์ชัย เพชรเกษมทอง	ผอ.สพม.กำแพงเพชร
นายสุรดิษ ภูทอง	สพม.กำแพงเพชร
นายมงคล พลายนพูนุท	สนง.กศน.อำเภอไทรงาม
นางสาวสุมาลิน ทองศรี	สนง.กศน.จังหวัดกำแพงเพชร
นางสาววิศราภรณ์ ทับเงิน	สนง.กศน.จังหวัดกำแพงเพชร
นางสาวศศิโสภิต ผ่องจิต	อบจ.กำแพงเพชร
นายวิชิต รามสุต	อบจ.กำแพงเพชร
นายเฉลิม จันทร์น้อย	อบจ.กำแพงเพชร
นางสุภัทก์วินิจ ช่วยชู	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
นายปรีชา ภูลำพา	สพป.พิษณุโลก เขต ๑
นางราตรี แจ่มใส	สพป.พิษณุโลก เขต ๒
นางสาวสุดธิดา แผงดา	สพป.พิษณุโลก เขต ๒
นายพยอม วงษ์พูล	ผอ.สพป.พิษณุโลก เขต ๓
นายวิโรจน์ มะลิซ้อน	อบจ.พิษณุโลก
ส.อ.ชูศักดิ์ เพชรกระจ่าง	อบจ.พิษณุโลก
จำสืบเอกประมวล วันมี	สพม.พิษณุโลก อุดรดิตถ์
ส.ต.ท.ธีระ ลีมีสุวรรณ	สพม.พิษณุโลก อุดรดิตถ์
นายณรงค์ นาคชัยยะ	ศึกษาธิการจังหวัดตาก
นายธีระยุทธ ปกติ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก
นายอวยชัย ศรีตระกุล	ผอ.สพม.ตาก
นายเอกชัย ใจกองแก้ว	รองผอ.สพม.ตาก
นางมาลิสา เชื้อนแก้ว	สำนักงาน กศน.อำเภอบ้านตาก
นางนิตยา บุตรสุข	สำนักงาน กศน.จังหวัดตาก
นางสาวเปรมกมล ซีโรภาส	ปลัด อบจ.ตาก
นางพุดแก้ว พันธุ์สุภา	รองปลัด อบจ.ตาก
นายวีรกร มูลสาร	ผอ.ร.ร.อนุบาลแม่ใจ
นายณรงค์ชัย ศรีเมือง	ผอ.ร.ร.บ้านร่องห้า
นางขวัญฤดาว ไชยมงคล	สพป.พะเยา เขต ๒
จำสืบทุสพจน์ ชัยชนะ	สพม.พะเยา

นายอนุรักษ์ ชำนาญยา	สพม.พะเยา
นางวารณี วิชัยศิริ	สนง.กศน.อำเภอภูพานยาว
นางสมหญิง แยมยิ้ม	สนง.กศน.อำเภอเชียงม่วน
นางประกาย ศรีคำ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุตรดิตถ์
นางสาวณัฐติกา ก้องวรกัญญ์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุตรดิตถ์
นายชัชตล ตลอดพงษ์	สพป.อุตรดิตถ์ เขต ๑
นายเอกวิทย์ นาคหอม	สพป.อุตรดิตถ์ เขต ๑
นายวินัย ปิ่นอินทร์	กศน.อำเภอเมืองอุตรดิตถ์
นายบุญชัย พุกใหญ่	กศน.อำเภอพิชัย
นายเดชนันต์ คุณุ	สพป.ลำพูน เขต ๑
นางสาวณิชาดา วิเศษภาค	สพป.ลำพูน เขต ๑
นางสาวโศภิตราไพ ติวมจุพรก้องฟ้า	สพป.ลำพูน เขต ๒
นายสมชาย ฟองศักดิ์	สำนักงาน กศน.อำเภอเมืองลำพูน
นายจักรพันธ์ มหาไม้	สำนักงาน กศน.จังหวัดลำพูน
นางสาวชลธิ์ กันธิยะ	อบจ.ลำพูน
ว่าที่ร.อ.เดชฤทธิ์ วรรณทอง	สพป.สุโขทัย เขต ๒
นายเสกสรรค์ ทัลวัลลี	สพป.สุโขทัย เขต ๒
นางสาวศิริวรรณ ขวัญมุข	สพม.สุโขทัย
นายทวีศักดิ์ นาโสด	สพม.สุโขทัย
นางสาวอาภา จันทร์ศิริไพบูลย์	สำนักงาน กศน.จังหวัดสุโขทัย
นางสาวจรัญญา ชัยอ้าย	สำนักงาน กศน.จังหวัดสุโขทัย
ว่าที่ร.อ. เทียนชัย ทองวินิจศิลป์	อบจ.สุโขทัย
นายธีระศักดิ์ ปาณธูป	อบจ.สุโขทัย
นางฉันทศรณ นิลอรุณ	ศึกษาธิการจังหวัดน่าน
นางพสชนันต์ พรหมจรรย์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน
นางสาวนัฐพร ท้าวคำพู	สพป.น่าน เขต ๑
นายองค์การ วงศ์เรือง	ร.ร.วรรณคร สพป.น่าน เขต ๒
นายธวัชชัย ยวงคำ	ร.ร.บ้านสบกอน น่าน เขต ๒
สิบเอกวุฒิมพงษ์ ชั้นผง	สพม.น่าน
นายกฤตเมธ บวรกิจเดชา	สพม.น่าน
นางรุจิรา ต๊ะวิไชย	สำนักงาน กศน.อำเภอนาหมื่น
นางรัตนติกาณ ดารุณรัมย์	สำนักงาน กศน.จังหวัดน่าน
นางสาวมัสญา ทองประทับ	โรงเรียนตาลชุมพิทยาคม
นางกุหลาบ ทิศทาพวน	อบจ.น่าน

๔. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางสาวตรงกมล บุตรโท	สำนักงาน ศธจ.อุบลราชธานี
ร.ต.ต.วีระวัฒน์ พิณโท	สำนักงาน ศธจ.อุบลราชธานี
นางกัลยา ปะทาร์มย์	สำนักงาน ศธจ.อุบลราชธานี
นางสาวธิดาพร ตรีโยธา	สำนักงาน ศธจ.อุบลราชธานี
นายสุพงษ์ โอวาท	สำนักงาน ศธจ.อุบลราชธานี
นางสาวอรุณศรี ศิริพันธ์	สำนักงาน ศธจ.อุบลราชธานี
นายเสน่ห์ บุญศรี	สำนักงาน ศธจ.อุบลราชธานี
นายภัทรพล นาจาน	ผอ.รร.สิริประชาชนวิทยา
นางสาวกัลยา หยาดทองคำ	ผอ.รร.อาเวมารีอา
นางสุชีรา ชุมนุม	รร.อาเวมารีอา
นางสาวมุกดา ถาวร	รองผอ.รร.มารีย์นิรมล
นางสาวจกัญญาพัจน์ สุธรรมวิจิตร	ผอ.รร.ประสิทธิ์ศึกษาสงเคราะห์
นายชัชชัย คมขำ	รองผอ.รร.ประสิทธิ์ศึกษาสงเคราะห์
นายวัฒน์ วงศ์คำพันธ์	ผอ.รร.ปทุมวิทยากร
นายสุรชาติ สุภักดี	ผอ.รร.บ้านด้ามพรำ
นายสุรียา โทนุกการ	ผอ.รร.บ้านท่าบ่อ
นางอโนชา สุรินโยธา	ผอ.รร.บ้านปลาตุก
นายรัชศักดิ์ แก้วมาลา	ผอ.รร.บ้านหนองช้าง
ว่าที่ ร.ท.นัธวัฒน์ เรือนพิมพ์	สพป.อุบลราชธานี เขต ๒
นายบรรจบ ดับพิช	สพป.อุบลราชธานี เขต ๒
นายกระสุน วงศ์ผา	สพป.อุบลราชธานี เขต ๒
นางสาวปรียาภรณ์ ทาระบุตร	สพป.อุบลราชธานี เขต ๓
นายเทวฤทธิ์ รุ่งเรือง	สพป.อุบลราชธานี เขต ๓
นางสาวชมพูนุท อุ่นศรี	สพป.อุบลราชธานี เขต ๓
นายแดนไทย สายโสภา	ผอ.รร.บ้านสำโรงครูประชาสามัคคี
นางแสงเดือน สายโสภา	ผอ.รร.บ้านหนองเทา
นายธนาดุลย์ แสนทวีสุข	ผอ.สพป.อุบลราชธานี เขต ๕
นายพรเทวา คุณทรัพย์	สพป.อุบลราชธานี เขต ๕
นายโกสินทร์ บุญมาก	รองผอ.สพม.อุบลราชธานี อำนาจเจริญ
นางสาวทศพร ทักษิมา	รองผอ.สพม.อุบลราชธานี อำนาจเจริญ
นายปัญญา สัมพะวงศ์	สพม.อุบลราชธานี อำนาจเจริญ
นางนิภากร ชลการ	สพม.อุบลราชธานี อำนาจเจริญ
พ.จ.ท. ศุภกฤษ ไชยะโอชะ	สพม.อุบลราชธานี อำนาจเจริญ
นางสาวทมิตา ไชยศรี	สพม.อุบลราชธานี อำนาจเจริญ
นายพงษ์ศักดิ์ ตรีรัตน์	รองผอ.รร.หนองบ่อสามัคคีวิทยา

นายทรงยุทธ ดำทอง	ผอ.โรงเรียนวารินชำราบ
นางสาววิษุตา วรยศรี	รองผอ.โรงเรียนวารินชำราบ
นายสมพงษ์ จันทร์เกษ	สำนักงาน กศน.อ.เมืองอุบลราชธานี
นางเจนจิรา สุขกาย	สำนักงาน กศน.อ.ม่วงสามสิบ
นายธนากร ชารีตา	สำนักงาน กศน.อ.เขื่องใน
นางมัจฉา เมฆา	สำนักงาน กศน.อ.วารินชำราบ
นางปฎิมา ช่องคุณ	สำนักงาน กศน.จ.อุบลราชธานี
นางสาวเจษฎ์ศุภา แสนราช	สำนักงาน กศน.อ.เมืองอุบลราชธานี
นายไวพจน์ ศรีธัญ	วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
นางสาวภัทรวรรณ ต้นสกุล	ผอ.วิทยาลัยเทคนิคเขมราฐ
นางสมจิตร บุรุษพัฒน์	รองผอ.วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี
นายสมศักดิ์ ไพค่านาม	รองผอ.วิทยาเทคนิคตระการพืชผล
นายรุ่งวิจักขณ์ หวังมวนกลาง	ผอ.วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม
ว่าที่ร้อยโทจิรายุศ จินาวัลย์	ผอ.วิทยาลัยเทคนิคพิบูลมังสาหาร
นางสุนิจ สุริยพันธ์	ผอ.วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ
นายธนกร อ่อนละม้าย	รองผอ.วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ
นายทิวากร สุวรรณไตรย์	เทศบาลเมืองวารินชำราบ
นายครรชิต วรรณชา	ศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
นายสุรินทร์ นำนาผล	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
นางอรัญญา อินอ่อน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
นายสุกิจ กลางสุข	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๑
นายทองใส วิทยา	ผอ.รร.จตุรพักตรพิมาน
นายสุพิชญ์ พรอยู่ศรี	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๒
นายวัชรพันธ์ ศิริพันธ์	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๒
นายสุเทพ ปาลสาร	ผอ.สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
นายสุภาพ สุริโย	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
นายวชิรา ดาเชิงเขา	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
นายदनัย ภูมิภาค	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
นายปรีชญ์ นาทองคำ	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
นายนิเทศ ส่งเสริม	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๓
นายมีชัย ใจดี	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์
นายมนตรี นิวัฒน์วงศ์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์
นายสมชัย ปัตถา	สพป.บุรีรัมย์ เขต ๑
นายอัครเดช ชาติรัมย์	สพป.บุรีรัมย์ เขต ๑
นายณัฐภัทร ปองนาน	สพป.บุรีรัมย์ เขต ๓
นายจรูญ กองเงินนอก	สพป.บุรีรัมย์ เขต ๓

นายสมคิด สวาสุ	สพม.บุรีรัมย์
นายชัชเจน ณรัตน์คณาสิริ	สำนักงาน กศน.จ.บุรีรัมย์
นายชาญยุทธ อยู่หลง	สำนักงาน กศน.จ.บุรีรัมย์
นางสาวอาทิตยา ศรีตาพันธ์	อบจ.บุรีรัมย์
นางญาณี อาจหาญ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
นางสาวพนิดา พรรณเนตร	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
นายสมชาย มณีศรี	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
นางสาวอาภาภรณ์ พรหมดำ	สพป.นครราชสีมา เขต ๗
นางสาวฐิติมา บุไธสง	สพป.นครราชสีมา เขต ๗
นายกอปรเชษฐ จิตละม่อม	สพม.นครราชสีมา
นายนิสิทธิ์ ส่งสุข	สพม.นครราชสีมา
นางสาวเสาวนีย์ พัฒนะนาวิกุล	สำนักงาน กศน.จ.นครราชสีมา
นางสาวประศิพร โชติเมืองปัก	สำนักงาน กศน.จ.นครราชสีมา
นางศุภิสรา ก้องเกียรติศักดิ์	อบจ.นครราชสีมา
ส.ต.ท.สุทธิศักดิ์ เทียงคำ	สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๒
นายวิทยา กองวงษา	สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๒
นายปิยพงศ์ สุ่มมาตย์	สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๓
นางลมุล เนตรคุณ	สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๓
นางสาวลลิตา ใจศิริ	สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๓
นางสมปอง สุริवाल	สำนักงาน กศน.จ.กาฬสินธุ์
นางสาวณัฐสุดา นาชัยเลิศ	สำนักงาน กศน.จ.กาฬสินธุ์
นายสุดใจ สุปัญญาบุตร	สพม.กาฬสินธุ์
นายชินกรรณ์ แก้วรักษา	สพม.กาฬสินธุ์
นายสนิท เชื้อสอน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ
นายภัทรพล มณีกคา	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ
นายชาญวัตติ์ ศรีเพชร	สพป.ศรีสะเกษ เขต ๑
นางสาวสมพรศรี ขาติมนตรี	สพป.ศรีสะเกษ เขต ๑
นายวิรัตน์ กะตะศิลา	สพป.ศรีสะเกษ เขต ๒
นางสาวทวิกา ศรีวรรณ	สพป.ศรีสะเกษ เขต ๒
นายภาสกรณ์ แซ่อึ้ง	สพป.ศรีสะเกษ เขต ๓
นางสาวเยาวลักษณ์ ประวาฬ	สพป.ศรีสะเกษ เขต ๓
พันจ่าตรีพิสิฐ รักรวม	สพม.ศรีสะเกษ ยโสธร
นายทรงศักดิ์ พลศักดิ์	สพม.ศรีสะเกษ ยโสธร
นายสุรศักดิ์ สีตาบุตร	สำนักงาน กศน.อ.อุทุมพรพิสัย
นายชนะชาติ เต็งศิริ	สำนักงาน กศน.อ.กันทรลักษ์
นายอุดมศักดิ์ เพชรมา	ศึกษาธิการจังหวัดยโสธร

นายปัญญาพงษ์ สมสาร	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร
นางสาวเบญจพร ทิรัญกุล	สำนักงาน กศน.จังหวัดยโสธร
นางสาวพัชรีญา ศรีเสมอ	สำนักงาน กศน.จังหวัดยโสธร
นายสมพร แป้ไธสง	ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
นายทิวากร ดวงเกตุ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
นายอดุลย์ จันทร์ฝาง	สพป.มหาสารคาม เขต ๑
นายไชยา วิญญาสุข	สพป.มหาสารคาม เขต ๑
นายพลศักดิ์ ศรีไธ้	สพป.มหาสารคาม เขต ๒
นายวีรชาติ ชมภูหลง	สพป.มหาสารคาม เขต ๒
นายประชา แสนเย็น	สพป.มหาสารคาม เขต ๓
นายสุธี แสงปัดสา	สพป.มหาสารคาม เขต ๓
นายวสิษฐ์ สมจิตศรีปัญญา	สพม.มหาสารคาม
นายปาลีวัชรร์ คະສຸວຽຣນວງສ໌	สพม.มหาสารคาม
นางศิริประภา หลงพิมาย	ผอ.กศน.อำเภอเขียงยืน
นางคำหล้า พันหนองหว้า	ผอ.กศน.อำเภอนาเชือก
นางสิริวรรณ บุรณสิงห์	อบจ.มหาสารคาม
นางแววดาว ทดคุย	อบจ.มหาสารคาม
นางสาวอิสริย์ ดวงเกตุธนินิตย์	อบจ.มหาสารคาม
นางมนพัทธ์ รุ่งเช้า	สพป.สุรินทร์ เขต ๑
นายเดชา การรัมย์	สพป.สุรินทร์ เขต ๓
นายนคร เจือจันทร์	สพป.สุรินทร์ เขต ๓
นางสาวกุลธิดา ตันโสภา	สำนักงาน กศน.จ.สุรินทร์
นางสาวณัฐภคินันท์ ภักดีศิริทัศน์	สำนักงาน กศน.จ.สุรินทร์
นายชาญ คำป๋อง	ศึกษาธิการจังหวัดอำนาจเจริญ
นายบุญชัย กลัดทอง	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดอำนาจเจริญ
นายอนันต์ศักดิ์ ดวงจันทร์	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดอำนาจเจริญ
นายสมศักดิ์ พูลเชื้อ	สพป.อำนาจเจริญ
นายณรงค์ศักดิ์ จันทรงษ์	สพป.อำนาจเจริญ
นางเรณู สังข์ขาว	สำนักงาน กศน.จังหวัดอำนาจเจริญ
นางสาวศิรินทร อุดมศรี	สำนักงาน กศน.จังหวัดอำนาจเจริญ
นายสมชาย เนินทราย	อบจ.อำนาจเจริญ
นางสาวพัชรินทร์ กานูสนธิ์	อบจ.อำนาจเจริญ
นายชนะศักดิ์ พันธิมา	ศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร
นางปาริชาติ สวงนัสต์ย	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร
นายพิเชษฐ์ มหาวงศ์	สพป.มุกดาหาร
นายอภิชาติ เสียงล้ำ	สพป.มุกดาหาร

นายราชัน อาจริชัย	สพม.มุกดาหาร
นายอภิรักษ์ อินลี	สพม.มุกดาหาร
นางสาวสุรัตวี ไชยสิทธิ์	อบจ.มุกดาหาร
นายชาญชัย อินทวงศ์	อบจ.มุกดาหาร
นางอนงค์ คำแสงทอง	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
นางสาวปิยพร ชุมจันทร์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
นางสาวรุ่งนภา ธิศรี	สพป.หนองคาย เขต ๑
นางสุภาภรณ์ แก้วอาษา	สพป.หนองคาย เขต ๑
นายคึกฤทธิ์ วงศ์อารีย์	สพป.หนองคาย เขต ๑
นางนิภาพร ดีมาก	โรงเรียนบ้านเมืองบาง
นายเอลวิส โคตรชมพู	โรงเรียนอนุบาลหนองคาย
นายอภิรมย์ มาตา	โรงเรียนอนุบาลหนองคาย
นายอัมพร คำวันดี	โรงเรียนอนุบาลหนองคาย
นางสาวนิยากร ศรีมังคละ	สพป.หนองคาย เขต ๒
นางจุฬารัตน์ จันทารีย์	สพป.หนองคาย เขต ๒
นายชัยยงค์ คลังกลาง	โรงเรียนอนุบาลหนองคาย
นายวีระ โพธิ์รุชา	โรงเรียนบ้านนาเพียงใหญ่
นายสรวิศ ผาทอง	โรงเรียนบ้านเชียงอาด
นางอุไรวรรณ คำปัญญา	โรงเรียนบ้านดงตาล
นางสาวปาริชาติ ไชยสถิตย์	รอง ผอ.กศน.จังหวัดหนองคาย
นางสาวธูปนา อินทร์มา	ผอ.กศน.อ.เมืองหนองคาย
นางสาวอรุณกมล จันทะคาม	วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย
นางสุรียรัตน์ จันธัมมา	วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย
นายวรายุทธ ชาเรืองเดช	สพม.หนองคาย
นางศรีประภา สีหไทร	สพม.หนองคาย
นายนริศ มงคล	สพม.หนองคาย
นายสุรียา มะโยธี	โรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคม
นายชนาวุธ ประทุมชาติ	โรงเรียนน้ำสวยวิทยา
นายธเนตร มีรัตน์	โรงเรียนเซิมพิทยาคม
นายณัฐพงษ์ ตัญกุลนา	โรงเรียนเซิมพิทยาคม
นายเฉลียว สรสิทธิ์	โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร
นายวิมล พลทะอินทร์	โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร
นายคำนึ่ง เลื่อนแก้ว	โรงเรียนค้ายบกวานวิทยา
นายธวัช บรรเลงรัมย์	โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
นายคม ราชคำ	โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
นางฐานิตา ภูมิเทศ	อบจ.หนองคาย

นางสาวภัคดี ธาตุผา
 นางอาภรณ์ สุขสวัสดิ์
 นางรัตติยา ณ หนองคาย
 นายกฤษณ์ ฉันทจิรพร
 นายสุเทพ พนาสิกุล
 นางสาวริณี เอี่ยมคง
 นางนรมน ไกรสกุล
 นายปรีดี เปรมภูษิตานนท์
 นายพัชระ งามชัด
 นางสาวลีลาวดี ศรีภูธร
 นายอนันต์ อมตฉายา
 นายชนะ สุ่มมาตย์
 นายพรชัย พรหมศักดิ์
 นางสาวอุมา ฤทธิ์ศรี
 นายเอกชัย สิริจันทร์

โรงเรียนกีฬาจังหวัดหนองคาย
 เทศบาลเมืองท่าบ่อ
 โรงเรียนเทศบาลเมืองท่าบ่อ
 สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จ.หนองคาย
 สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จ.หนองคาย
 เทศบาลเมืองหนองคาย
 เทศบาลเมืองหนองคาย
 ร.ร.อนุบาลร้อยเอ็ด
 สพป.หนองคาย เขต ๑
 สำนักงานแรงงานจังหวัดหนองคาย
 สพป.หนองคาย เขต ๒
 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
 อบจ.หนองคาย
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย
 โรงเรียนบ้านเมืองบาง

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษาโครงการ

ดร.อรรถพล สังขวาสี	เลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.สวัสดิ์ ภู่ทอง	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นายสมพงษ์ ผุยสาธรรม	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา

บริหารโครงการ

นางสาวชนัญญา อุ่ณจันทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและประเมิน การบังคับใช้กฎหมายการศึกษา
-------------------------	--

บรรณาธิการ และพิสูจน์อักษร

นางสาวชนัญญา อุ่ณจันทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและประเมิน การบังคับใช้กฎหมายการศึกษา
นายชาญชัย มาณจักร์	นิติกรชำนาญการ
นายเฉลิมพล เอียดพูล	นิติกรชำนาญการ

คณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ

นายเนติ รัตนากร	นางสาวณัฐิกา นิตยาพร
นางสาวชนัญญา อุ่ณจันทร์	นายชัชวาล อัจฉากุล
นายชาญชัย มาณจักร์	นายเฉลิมพล เอียดพูล
นางสาวทตยา รัชตาธิวัฒน์	นายวรพจน์ หาญใจ
นายมานพ ปลื้มวงษ์	นางสาวชวีณี เจริญสุวรรณ
นางสาวพนิตนันต์ สุทธิวิรัตน์	นางศิริพร กุลวงศ์
นายสรารุช ส่งศรี	นางสาวสุรียรัตน์ ขจรศักดิ์
นายดุขฎิ ศิริราช	

สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

